

پزشکیان در صحن مجمع عمومی سازمان ملل
جنایت‌های آمریکا و اسرائیل را تشریح کرد

ایران، سربلند ایستاده است

حمله به ایران خیانت بزرگ به دیپلماسی و صلح بود و اگر در برابر این
هنجارشکنی‌های خطرناک نایستیم، این بدعت‌ها دامن جهان را خواهد گرفت

← ۲

عکس: Getty Images

- ایران قدرتمندان را در کنار همسایگان قدرتمند و در منطقه‌ای قوی، با آینده‌ای روشن می‌خواهیم.
- اقدام غیرقانونی برای بازگشت تحریم‌های شورای امنیت مشروعیت بین‌المللی نداشته و با اقبال جامعه بین‌المللی روبه‌رو نخواهد شد.
- ایران هرگز به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نبوده و نخواهد بود.
- جنایتکارانی که با کشتن کودکان، قلدری می‌کنند، شایسته نام انسان نیستند و شرکای مطمئنی هم نخواهند بود.
- ایران با تکیه بر سنت دیرین نوع‌دوستی، شریکی پایدار و همراهی مطمئن برای همه کشورهای صلح‌طلب است.

- در دفاع ۱۲ روزه، مردم میهن‌دوست و دلاور ایران، محاسبه و هم‌آلود خودستایان متجاوز را به رخ آنان کشیدند.
- دشمنان ایران ناخواسته اتحاد مقدس ملّی را قوام بخشیدند.
- طرح مضحک و متوهمانه «اسرائیل بزرگ» نشانگر مقاصد واقعی رژیم صهیونیستی است و هیچکس در جهان از نیت متجاوزانه این رژیم در امان نیست.
- سه کشور اروپایی پس از آن که نتوانستند با بدعهدی ۱۰ ساله و حمایت از تجاوز نظامی، مردم ایران را به زانو دریاورند، به دستور آمریکا کوشیدند قطعنامه‌های لنو شده شورای امنیت را بازگردانند.

واکنش رئیس مجلس جمهوری اسلامی ایران به نطق رئیس جمهوری در نیویورک:

پزشکیان صدای عزت و اقتدار ملت ایران را به گوش جهانیان رساند

و صریح، صدای عزت و اقتدار ملت ایران را در مجمع عمومی سازمان ملل با شایستگی به گوش جهانیان رساند و با نمایش تصاویر شهادی بی‌گناه ایرانی، قاتلان آنها یعنی متجاوزان کودک‌کش صهیونیست را بار دیگر رسوا کرد. از این موقعیت‌سنجی و درایت تقدیر می‌کنیم.»

رئیس مجلس شورای اسلامی از موقعیت‌سنجی و درایت رئیس جمهوری هنگام بیان مواضع ایران از تریبون مجمع عمومی سازمان ملل قدردانی کرد. محمدباقر قالیباف، با انتشار متنی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «رئیس جمهوری محترم آقای دکتر پزشکیان با طرح مواضع مقتدرانه

وزیر اطلاعات:

ایران گنجینه اطلاعات تسلیحاتی اسرائیل را در اختیار دارد

← ۲

برگزاری بزرگ‌ترین گردهمایی بین‌المللی زیر سایه جنگ و اختلاف

رهبران جهان در نیویورک چه گفتند؟

- ← پادشاه اسپانیا: غزه، مایه شرم جامعه جهانی است
- ← رئیس جمهوری کلمبیا: ارتشی برای نجات جان فلسطینی‌ها از تجاوزگری اسرائیلی‌ها تشکیل شود
- ← رئیس جمهوری آفریقای جنوبی خواستار اقدام جهانی برای مقابله با نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در نوار غزه شد

← ۵

معاون اول رئیس جمهور
در جلسه هیأت دولت:

بیانات رهبر معظم انقلاب
راهبرد دولت است

← ۳

احمدحسین باقری (افشردی) از جزئیات
خانواده، تربیت و ویژگی‌های شخصیتی
برادران شهیدش می‌گوید

رمز و رازهای باقری‌ها

← ۱۶

یک زندگی پدران

«پاسیاد پسر خاک» روایتگر زندگی
سیدالاسرای ایرانی حجت‌الاسلام
سید علی اکبر ابوترابی فرد است

← ۱۵

اعضای کابینه از برنامه های خود در صورت فعال شدن مکانیسم ماشه گفتند

تدبیر برای تأمین معیشت مردم

دولت

خبرنگاران حوزه دولت، از اولین ساعات صبح دیروز در حیاط پاسپور مستقر بودند و منتظر خروج وزرا و چهره‌های شاخص کابینه از جلسه هیأت دولت ماندند تا درباره موضوعاتی پرسش کنند که این روزها در محافل سیاسی محل بحث است. نزدیک شدن به موعد فعال شدن احتمالی «مکانیسم ماشه» و تبعات آن، یکی از موضوعات اصلی مورد سؤال خبرنگاران بود. آن‌گونه که بنا به گزارش‌ها، جلسه هیأت دولت دیروز نیز به بررسی این موضوع اختصاص داشت تا وزارتخانه‌هایی که وظیفه تأمین امنیت غذایی و معیشت مردم را برعهده دارند، آمادگی مواجهه با هر سناریویی را داشته باشند. اعضای کابینه نیز که می‌دانستند

پرسش‌های خبرنگاران بیشترتر محور سیاست خارجی، روند گفت‌وگوها با طرف‌های خارجی و موضع دولت در قبال تحولات پیش رو خواهد بود، با آمادگی بیشتری در جمع آنان حاضر شدند. در این میان، برخی هم تلاش کردند با ارائه توضیحات روشن، فضای تکرانی را کاهش داده و بر توانمندی دولت در مدیریت شرایط تأکید کنند.

چنانچه رئیس کل بانک مرکزی، دیروز یکی از مهم‌ترین چهره‌های کابینه بود که می‌توانست در مورد اسنپ‌بک اظهارنظر کند. محمدرضا فرزین در پاسخ به سؤالات در مورد سیاست‌های ارزی بانک مرکزی در برابر فعال شدن مکانیسم ماشه گفت: «ما همچنان از نرخ‌های قبلی حمایت می‌کنیم؛ در بازار، هم از نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان و هم از نرخ مرکز مبادله حمایت می‌کنیم. در مورد «اسنپ‌بک» هم در چند روز اخیر جلساتی با کارآفرینان و فعالان اقتصادی داشتیم که آن را در هفته آینده نیز ادامه می‌دهیم و سعی می‌کنیم روش‌های متنوع‌تری برای تأمین ارز داشته باشیم.» عبدالکریم حسین زاده، معاون رئیس‌جمهور در امور توسعه روستایی و مناطق محروم کشور هم در پاسخ به سؤالی درباره برنامه دولت برای

کاهش فشارهای اقتصادی بر زندگی و معیشت مردم مناطق محروم و کمتر برخوردار، گفت: «اول باید بپذیریم که فعال شدن «اسنپ‌بک»، زندگی مردم را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد و اینکه بگوییم هیچ‌گونه تأثیری ندارد، اشتباه است. از سوی دیگر اینکه بگوییم باید تاب‌آوری مردم بالا برود نیز درست نیست.» وی افزود: «دولت، تمام قوا و دستگاه‌ها و تمامی ارگان حاکمیت باید با تمام وجود برنامه‌ریزی اساسی برای کمک به بخش‌های آسیب‌پذیر جامعه داشته باشند و در جهت کاهش فشارهای اقتصادی بر مردم بسیج شوند.» وی در ادامه گفت: «جلسه هیأت دولت نیز به بررسی این موضوعات اختصاص داشت تا وزارتخانه‌هایی که وظیفه تأمین امنیت غذایی و معیشت مردم را برعهده دارند، آمادگی مواجهه با هر سناریویی را داشته باشند. ما نیز در معاونت توسعه روستایی در کنار آنها هستیم تا کمک کنیم کمترین آسیبی به مردم مناطق محروم و آسیب‌پذیر وارد نشود.»

معاون رئیس‌جمهور در خصوص برنامه دولت برای توسعه مناطق محروم در شرایط دشوار اقتصادی اظهار کرد: «برنامه‌ریزی لازم برای توسعه شاخص‌های تولید، اشتغال و زیرساختی

همچون آب، برق، گاز و... در دستور کار است که هیچ‌یک از پروژه‌ها متوقف نشود؛ تاکنون این گونه نبوده و امیدواریم با تأمین اعتباری که صورت می‌گیرد، در باقی مسیر نیز دچار آسیب نشویم.» حسین زاده با اشاره به تأکیدات رئیس‌جمهوری به اعضای کابینه دولت گفت: «تخصیص اعتبار به مناطق کم‌برخوردار از اولویت‌های دولت است، لذا برای تخصیص اعتبارات به صورت ۱۰۰درصدی توجه ویژه‌ای صورت می‌گیرد.»

حضرتی: برخورد آمریکایی‌ها بد بود

الباس حضرتی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت در حاشیه جلسه دولت در جمع خبرنگاران حضور یافت و پاسخگوی برخی حواشی ایجاد شده از سوی آمریکایی‌ها شد.

وی در پاسخ به پرسشی درباره هیأت همراه رئیس‌جمهوری در سفر به نیویورک با بیان اینکه «برای خبرنگاران همراه رئیس‌جمهوری ویزا صادر نشد»، اظهار کرد: «آمریکایی‌ها این دفعه برخوردشان خیلی بد بود؛ البته سیاست کلی دکتر پزشکیان نیز چه در سفرهای داخلی و چه خارجی کاهش مجموعه تیم، افراد

عبدالکریم حسین زاده

محمدرضا فرزین در پاسخ به سؤالات در مورد سیاست‌های ارزی بانک مرکزی در برابر فعال شدن مکانیسم ماشه گفت: «ما همچنان از نرخ‌های قبلی حمایت می‌کنیم؛ در بازار، هم از نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان و هم از نرخ مرکز مبادله حمایت می‌کنیم»

و همراهان است.»

وی افزود: «گاهی اوقات رئیس‌جمهوری به همراه آقای قاتم‌پناه به صورت برخوردار، تاکنون این گونه نبوده و امیدواریم با تأمین اعتباری که صورت می‌گیرد، در باقی مسیر نیز دچار آسیب نشویم.» حسین زاده با اشاره به تأکیدات رئیس‌جمهوری به اعضای کابینه دولت گفت: «تخصیص اعتبار به مناطق کم‌برخوردار از اولویت‌های دولت است، لذا برای تخصیص اعتبارات به صورت ۱۰۰درصدی توجه ویژه‌ای صورت می‌گیرد.»

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت در پاسخ به پرسشی درباره تحت فشار قرار گرفتن رئیس‌جمهوری از سوی عده‌ای برای انجام دیدار با رئیس‌جمهوری آمریکا گفت: «هیچ کسفی فشاری نیاورده

است؛ افراد مختلف نظرات مختلفی دارند و دیدگاه‌های افراد مختلف در کشور محترم و ارزشمند است؛ افراد آزادند نظر، پیشنهاد و تحلیل بدهند و ایده‌های مختلف‌شان را مطرح کنند و رئیس‌جمهوری و تیم همراه ایشان همه حرف‌ها را گوش می‌دهند و در مجموع تصمیم‌گیری می‌کنند.»

سیاسی

معاون اول رئیس‌جمهور در جلسه هیأت دولت:

بیانات رهبر معظم انقلاب راهبرد دولت است

برش

پیشرفته دانست و تأکید کرد: «ارتقای علم و فناوری یکی از اهداف جامع سند چشم‌انداز ۲۰ ساله است، اما جبران عقب‌ماندگی‌های علمی، هدفی خاص و در شرایط کنونی اولویت اول کشور است که باید با جدیت و از طریق شیوه‌ها و سازوکارهای مشخص پیگیری شود. دولت نیز در این مسیر، پشتیبان جامعه دانشگاهی خواهد بود.» محمدرضا عارف تأکید کرد: «اگر تا دیروز با ماوریوت توسعه فناوری‌های پیشرفته به‌صورت شعاری برخورد می‌کردیم، امروز این موضوع یک نیاز حیاتی کشور است. اگر در این عرصه غفلت کنیم، قادر به مقابله با تهدیدات نخواهیم بود.»

وی افزود: «در جنگ ۱۲ روزه، نیروهای مسلح و مردم خوش درخشیدند؛ اما بخشی از ضعف‌ها ناشی از کم‌توجهی به علم و فناوری بود که باید از این پس دانشگاه‌ها همکاری و تعامل خود را به‌صورت جدی‌تر گسترش دهند.» عارف با اشاره به اینکه «از فردای توقف آتش، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی همکاری‌های ثمربخشی را با مراکز دفاعی آغاز کردند»، گفت: «راهبرد و اولویت پژوهشی دولت در سه سال آینده، بخش دفاعی است و صندوق‌های حمایتی نیز موظف شده‌اند در همین مسیر حرکت کنند. این اولویت در چهارچوب تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله تعریف شده

است.» معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه «در سند چشم‌انداز در دهه ۸۰، دستیابی به جایگاه اول علمی منطقه هدفگذاری شد؛ اما به دلایلی این جایگاه حفظ نشده»، گفت: «امروز در شرایط توقف آتش قرار داریم. جمع‌بندی از این جنگ آن بود که آسیب‌پذیری کشور در حوزه علم و فناوری باید جبران شود، چراکه جنگ‌های امروز همانند دهه ۶۰ نیست.» وی افزود: «ارتقای علم و فناوری هدف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله است، اما جبران عقب‌ماندگی‌های علمی هدفی خاص و در شرایط کنونی اولویت اول کشور به شمار می‌رود که باید به‌صورت جدی و با سازوکارهای مشخص پیگیری شود.» معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به برنامه سه‌ساله دولت برای جبران عقب‌ماندگی‌های کشور در عرصه علم و فناوری افزود: «در اواخر دهه ۸۰ چشم‌انداز ۲۰ ساله است، اما امروز سبایی حرف اول را می‌زد، اما امروز در این زمینه آسیب‌پذیری‌هایی وجود دارد که ناشی از کم‌توجهی به بخش دانشگاهی بوده است.»

معاون اول رئیس‌جمهور در جلسه دیروز هیأت دولت که ریاست آن را برعهده داشت، با اشاره به بیانات اخیر مقام معظم رهبری، عنوان کرد: «ایشان مواضع جدید نظام را تبیین کردند که این مواضع، راهبردی است که دولت به آن پایبند بوده و همین مسیر را ادامه می‌دهد.» محمدرضا عارف در ادامه افزود: «پیشرفت کشور دغدغه همیشگی ایشان است و به طور خاص بر مسأله پیشرفت، توسعه علم و فناوری و تقویت بنیه نظامی و دفاعی کشور تأکید دارند. پس از دفاع ۱۲ روزه جانانه، اولویت دولت نیز در سه سال آینده تحقق اهداف سند چشم‌انداز است که جلسات متعددی در این زمینه برگزار شده و نهادهای مختلفی فعال شدند تا حداکثر سه سال آینده به اهداف سند چشم‌انداز در زمینه فناوری‌های پیشرفته، اقتصاد و سایر بخش‌ها دست یافته و جایگاه اول در منطقه و تأثیرگذار در دنیا را کسب کنیم.» معاون اول رئیس‌جمهور همچنین با اشاره به برنامه‌های رئیس‌جمهوری در سفر به نیویورک از جمله دیدار با برخی تشک‌ها و ایرانیان خارج از کشور و نخبگان بیان کرد: «امیدوارم حضور در مجمع عمومی سازمان ملل و زحمات رئیس‌جمهوری و تیم ایشان برای کشورمان منافع خیلی خوبی به همراه داشته باشد.»

وی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه «معاون اول رئیس‌جمهور هر فردی است، گفت: «درخواست من از رسانه‌ها و افرادی که درباره مسائل کشور اظهار نظر می‌کنند، این است که از پیشداوری و اظهار نظرهایی که ممکن است موجب تضعیف نظام شود، پرهیز کنند. اگر شعار ما وحدت و انسجام باشد، نباید برخی مسائل را مطرح کنیم. نخبگان دانشگاهی حق دارند درباره مسائل مختلف موضع‌گیری کنند ولی رعایت مسائل کشور را هم داشته باشند.»

با غفلت از فناوری پیشرفته قادر به مقابله با تهدیدات نخواهیم بود

معاون اول رئیس‌جمهور در جلسه بررسی ارتقای علم و فناوری کشور، در اواخر دهه ۸۰ چشم‌انداز ۲۰ ساله است، اما امروز سبایی حرف اول را می‌زد، اما امروز در این زمینه آسیب‌پذیری‌هایی وجود دارد که ناشی از کم‌توجهی به بخش دانشگاهی بوده است.»

معیار امروز سیاست‌ورزی در کنشگر ملی بودن است؛ یعنی در هر سخن و هر عمل عمومی، شرایط جدید کشور را که کشور را که

«ایران» با توجه به اقتضائات جدید کشور بررسی می‌کند

سیاست نیازمند سیاستمدار ملی

عیان شد. در این صحنه، غرب به دنبال تسلیم است، اما به تأکید رهبر انقلاب، ایران «تسلیم نشده و تسلیم هم نخواهد شد.»

الزامات صحنه جدید سیاسی

بیانات رهبر انقلاب به طور روشن و شفاف، هم صحنه تحولات سیاست خارجی را روشن کرد و هم راه را مشخص. آنجا که رهبر انقلاب تأکید کردند «راه علاج پیشرفت کشور در قوی شدن است»، یعنی راه پیش روی کشور، مقاومت است و این مقاومت، از مسیر قوی شدن می‌گذرد. اما روشن است که قوی شدن فقط در موشک و سلاح و صنعت نیست. اتحاد ملی و انسجام اجتماعی فراگیر، بن‌مایه و پایه و اساس هر قوی‌شدنی در هر حوزه دیگری است.

بنابراین، صحنه جدید سیاست ایران که خود ناشی از شرایطی است که از بیرون کشور الزام شده، از این قرار است: تقویت هرچه بیشتر اتحاد و انسجام کشور. اینکه رهبر

عده سخنان رهبر انقلاب در دو هفته قبل در دیدار هیأت دولت را نشنیدند که «باید از رئیس‌جمهوری پرتلاش و پرگار قدرانی کرد»، آیا این را هم نمی‌دانستند که پزشک‌شان حالا «رئیس‌جمهوری اسلامی ایران» است و نباید قبل از حضور او در سازمان ملل، جایگاه و نمایندگی او از کشور و ایران و نظام را زیرسؤال برد؟ واقعاً چه کسی از این اختلاف میان مقام دوم و اول کشور سود می‌برد؟ چه اصراری بر انهدام ظرفیت‌های حقوقی کشور وجود دارد؟ بازگشت به متاع و صندلی قدرت، به قیمت خراب کردن ظرفیت‌های موجود کشور؟! اینکه جریان‌های مدعی «سیاست‌بلدی»، پیوستگی بخش‌های سه‌گانه رویدادهای سه‌شنبه، یعنی هم‌راستایی اظهارات پزشک‌شان و لاریجانی، با بیانات رهبر انقلاب را نبینند و بخواهند به داخل و خارج القا کنند در کشور اختلاف هست، از آن هنرهایی است که از هیچ «سیاستمداری» برنمی‌آید. زیرا «سیاستمدار» هیچ‌گاه منافع ملی کشورش را پیش پای منافع جناحی‌اش قربانی نمی‌کند. یک «سیاستمدار» حتی اگر بخواهد بازی و کنش‌های رقیب را خراب کند، از شیوه‌هایی استفاده نمی‌کند که کل کشور آسیب ببیند. بنابراین افرادی که دارای مهارت‌های حداقلی در سیاست هستند را نمی‌توان «سیاستمدار» نامید.

این اظهارات دشمن شادکن و تفرقه‌الفاکن، جز از خام‌دستی در سیاست برنمی‌خیزد، یا همان‌طور که محمداقبر قالیباف گفت «قرار نیست تبدیلی کنیم، دهان خود را باز کنیم و (اسم) هر حرف نپخته‌ای برای ادعاهای برخی به کار برد» درباره سفر رئیس‌جمهوری به سازمان ملل و طرح این ادعا که سخنرانی سه‌شنبه شب رهبر انقلاب نوعی اقدام پیش‌دستانه بود در مقابل برنامه‌های «رئیس‌جمهوری اسلامی ایران» در نیویورک، چیزی جز بی‌رسمی جناحی یا ناخنکی سیاسی نیست. گویی این جریان‌ها حتی راه رقابت سیاسی را هم بلد نیستند و به جای رقابت با شخص یا دولت، ظرفیت‌های ملی و چهارچوب‌های حقوقی جمهوری اسلامی ایران را زیر سؤال می‌برند. بر فرض که این

بیانات، یعنی اظهارات رئیس‌جمهوری در مهرآباد و اظهارات دبیر شورای عالی امنیت ملی در اتاق بازرگانی هم اجزا و بخش‌های متنوع این چهارچوب بودند. بر این اساس، با تحولات سه‌شنبه گذشته، سیاست خارجی کشور در دوره پس از تجاوز آمریکا و اسرائیل، از ابهام خارج و مشخص شد در مقابل زیاده‌خواهی و تسلیم‌طلبی غرب که به نیابت از رژیم اسرائیل عمل می‌کند، فقط یک راه وجود دارد: ایستادگی و مقاومت همه‌جانبه. تأکید رهبر انقلاب مبنی بر اینکه «راه علاج در قوی شدن است» بیان اقتضای همین صحنه بود.

پزشک‌شان و لاریجانی هم همین را گفتند، اما به اقتضای جایگاه و موقعیت خود. به شیوه و با ادبیات خاص خود. به رغم همه این‌ها، در پایان روز سه‌شنبه که این تحولات هم‌راستا به پایان رسید، برخی چهره‌های سیاسی راه دومی را در کشور باز کردند. یعنی جمعیت و شعارهای کوبنده آنان علیه تفرقه را برگزیدند. اگر تنها خودشان به این بیراه وحدت‌شکنی می‌ففتند، باز حرفی نبود اما مسأله این است که اصرار دارند همه اجزای حکمرانی و همه افراد کشور هم دنبال آنان بروند. در این صورت روشن است که ایران چه می‌شود.

این جریان‌ها بی‌توجه به شرایط جدید کشور، بازی‌های قدیمی از حد تکرار گذشته و در شرایطی که این کشور، از انبساط رسمی سیاسی خود با رسوم جدید سیاست ایران، بی‌رسمی‌های جدید سیاست ایران، بی‌رسمی‌های این «حرف ناخفته» (حرف ناپخته، تعبیری است که محمداقبر قالیباف برای ادعاهای برخی به کار برد) درباره سفر رئیس‌جمهوری به سازمان ملل و طرح این ادعا که سخنرانی سه‌شنبه شب رهبر انقلاب نوعی اقدام پیش‌دستانه بود در مقابل برنامه‌های «رئیس‌جمهوری اسلامی ایران» در نیویورک، چیزی جز بی‌رسمی جناحی یا ناخنکی سیاسی نیست. گویی این جریان‌ها حتی راه رقابت سیاسی را هم بلد نیستند و به جای رقابت با شخص یا دولت، ظرفیت‌های ملی و چهارچوب‌های حقوقی جمهوری اسلامی ایران را زیر سؤال می‌برند. بر فرض که این

گزارش

هر ساله در ماه سپتامبر، رهبران سراسر جهان در سازمان ملل متحد در نیویورک گرد هم می‌آیند تا درباره بزرگ‌ترین مسائل پیش رو بحث و قطعنامه‌هایی تصویب کنند. مجمع عمومی سازمان ملل متحد در دومین سه‌شنبه سپتامبر آغاز به کار می‌کند. امسال، این مجمع در ۹ سپتامبر و تعیین برنامه‌کاری نشست توسط دبیرکل و کارهای سازمانی آغاز شد. در روزهای پس از آن نیز نمایندگان جلساتی برگزار کرده‌اند، کمیته‌هایی تشکیل داده‌اند و برای بحث سطح بالا آماده شدند.

جنگ‌های اوکراین، غزه و سودان بر نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل سایه انداخته است. بحران‌های اقتصادی، مهاجرتی و همچنین موضوع شدیداً مورد اختلاف تغییرات اقلیمی نیز از جمله موضوعاتی بود که رهبران جهانی به آن پرداخته‌اند. در حالی رؤسای جمهوری، نخست‌وزیران و سایر رؤسای کشورها برای نشست سازمان ملل گرد هم آمدند که در حداقل سه قاره، آتش جنگ همچنان شعله‌ور است و بی‌اعتمادی عمومی بی‌سابقه به نهادهای بین‌المللی همچنان وجود دارد. سال به سال، مقامات سازمان ملل و رهبران جهانی از این گردهمایی برای ارائه تکرار شعارها، ایده‌های بزرگ و نقشه‌راه‌های مفصل برای تغییر استفاده می‌کنند اما پیشرفت ملموس همچنان غایب اصلی این رویدادهاست.

شرکت‌کنندگان و سخنرانان

بیش از ۱۵۰ رئیس دولت و سران کشورها در مجمع عمومی سخنرانی می‌کنند. همه کشورهای عضو دعوت شده‌اند تا سخنرانی ایراد کرده و جلسه توسط رئیس مجمع عمومی که در حال حاضر آنتانیا باتریوک، وزیر خارجه سابق آلمان است، اداره می‌شود. طبق سنت، برزیل همیشه اولین کشوری است که سخنرانی می‌کند؛ رسمی که از سال ۱۹۵۵ و زمانی که این کشور دواطلبانه برای شروع بحث اعلام آمادگی کرد، آغاز شد. به عنوان کشور میزبان، ایالات متحده معمولاً دومین سخنران است. امسال، این ترتیب دینامیکی جالب ایجاد کرد؛ زیرا لوییز ایناسیو لولا دا سیلوا، رئیس جمهوری برزیل که به نمایندگی از کشور سخنانی کرد، با دونالد ترامپ، رئیس جمهوری ایالات متحده که بافلاصه پس از

او در جایگاه ایستاد، روابط پرتنشی داشته است. ترامپ دولت لولا را به کینه‌توزی سیاسی علیه ژائیر بولسونارو رئیس جمهوری سابق برزیل و متحدش متهم کرده که هفته گذشته به دلیل توطئه برای کودتایس از شکست در انتخابات ۲۰۲۳ مقابل لولا محکوم شد. برای سایر کشورهای عضو، ترتیب سخنرانی بر اساس سطح نمایندگی (رئیس دولت، رئیس کشور یا وزیر)، ترجیحات اعلام‌شده و توازن جغرافیایی تعیین می‌شود. می‌یابد و در روز دوشنبه، ۲۹ سپتامبر از سر گرفته می‌شود؛ زیرا هیچ جلسه‌ای در روز یکشنبه برگزار نمی‌شود.

دستور کارهای جنجالی

هشتادمین مجمع عمومی سازمان ملل با شعار «با هم بهتر: ۸۰ سال بیشتر برای صلح، توسعه و حقوق بشر» آغاز به کار کرد. امسال، تحولات فلسطین یکی از محورهای اصلی بوده و به تغییرات اقلیمی، هوش مصنوعی، بحران‌های غذایی جهانی و درگیری‌های سراسر جهان و دیگر

هشتادمین مجمع عمومی سازمان ملل زیر سایه جنگ و اختلاف

غزه مایه شرم جامعه جهانی است

ترامپ متحدان اروپایی، سازمان ملل و تغییرات اقلیمی را

به باد انتقاد گرفت

کتابخانه Getty Images

به توقف جنگ غزه کمک کند.

فرانسه، آندورا، بلژیک، لوکزامبورگ، مالت و موناکو در یک اجلاس سطح بالا در نیویورک که مشترکاً توسط فرانسه و عربستان سعودی برگزار شد، کشور فلسطین را به رسمیت شناختند. استرالیا، کانادا، برتغال و بریتانیا که قبلاً فلسطین را به رسمیت شناخته بودند نیز در این نشست سخن گفتند. اکنون کشور فلسطین توسط ۱۵۷ کشور از ۱۹۳ عضو سازمان ملل، یعنی ۸۱ درصد جامعه بین‌المللی به عنوان یک کشور مستقل به رسمیت شناخته شده است. این اقدامات نشان دهنده روند رو به رشد بین‌المللی برای به رسمیت شناختن کشور فلسطینی است. در این حال، تلاش‌ها برای اعطای عضویت کامل در سازمان ملل

برزیل در نوار غزه شد. چهار کشور آمریکای لاتین برزیل، شیلی، کلمبیا و پرو ضمن تأکید بر چند جانبه‌گرایی، خواستار احترام به قوانین بین‌المللی و صیانت از حاکمیت کشورهایشان شدند. آنها همچنین قویاً جنايات اسرائيل در غزه را محکوم کرده و خواستار اقدام سریع

جهان

۵

بدون روتوش

محمدمحسن فایزی

کارشناس مسائل فلسطین

تنها راه: باور نصرالله به روح‌الله

به بهانه سالگرد

ترور دبیرکل حزب‌الله در ضاحیه

۵ خرداد ۱۳۷۹ (۲۵ می ۲۰۰۰) اسرائیلی‌ها جنوب لبنان را ترک کردند و پس از دو دهه درگیری و اشغال، لبنان از سیطره صهیونیست‌ها آزاد شد. به همین مناسبت ۱۷ تیرماه جوانی با ریش و عمامه‌ای مشکی پشت تریبون مصلاي دانشگاه تهران می‌رود تا پیش از آغاز خطبه‌های نماز جمعه مرحوم هاشمی رفسنجانی، چند دقیقه‌ای را از روی کاغذ به فارسی بخواند: «۲۲ سال پیش دشمن صهیونیستی بخش‌هایی از سرزمین لبنان را در جنوب آن تحت اشغال خویش درآورد، در آن زمان سؤال اساسی این بود ما چه بکنیم؟ ما می‌(چه) می‌بایست می‌کردیم؟ بسیاری معتقد بودند که ما به دلیل ضعف و عجز خود هیچ گونه انتخابی نداشته و ناچار به پذیرش واقعیت موجود و همزیستی با آنها هستیم؛ آیا این امکان وجود داشت ارتشی که خود را ارتش شکست ناپذیر قلمداد می‌کرد و در همه جبهه‌های جنگ با ارتش‌های کشورهای عربی جنگیده بود، با شکست مواجه سازیم؟ مجموعه‌ای از شخصیت‌های لبنانی و در رأس آنها، شهید سید عباس موسوی دبیرکل حزب‌الله لبنان به تهران آمده و خدمت امام راحل شرفیاب شده و اوضاع لبنان را به اطلاع ایشان رسانده و از حضرت امام درخواست کردند که آنها را مورد ارشاد و راهنمایی خود قرار داده و تکلیف شرعی آنان را مشخص نمایند.»

آن جوان با عینک‌های بزرگ بر چشم‌هایش که نامش نصرالله نبود در حالی که صدایش را بلندتر کرده است، ادامه می‌دهد: «در آن ملاقات حضرت امام فرمودند که باید لبنان را به گورستان متجاوزان صهیونیستی تبدیل نمایند و در مقابل شما هیچ راهی به جز جهاد و مقاومت و پایداری وجود ندارد. ایشان فرمودند درست است که شما عده قلیلی هستید. ولی به خداوند متعال تکیه‌کنید و اوست که شما را یاری خواهد کرد و پیروزی از آن شماست. حضرت امام تأکید فرمودند که از نقطه صفر آغاز کرده و منتظر هیچ کس نباشید و بدون هیچ تردیدی با چشمان خود وعده الهی را خواهید دید.»

حالا سید حسن نصرالله جوان حدود ربع قرن پس از دیدار شهید سید عباس موسوی با امام خمینی به تهران آمده بود که بگوید وعده روح‌الله(ره) عملیاتی شده و صهیونیست‌ها بدون هیچ مذاکره، آورده یا توافق امنیتی لبنان را ترک کرده‌اند و ما بالاخره پیروز شدیم.

نصرالله با تمام درایت، عقلانیت و سیاست تا روز آخر به این مسأله باور داشت و به قول شهید حاج رمضان او پس از ۷ اکتبر هم با علم به محدودیت‌ها، قدرت دشمن، سناریوهای محتمل و آنچه ممکن است رخ دهد باز تنها براساس ایمان، تکلیف خود می‌دانست که باید از غزه دفاع کند.

سید حسن نصرالله بدون استثنا در تمامی سخنرانی‌های برتعدادش در دوران طوفان الاقصی بخش اولیه صحبت‌هایش را به لزوم دفاع از غزه با توکل و اعتقاد به نصرت الهی و چرایی خالت حزب‌الله پرداخت. گاهی اوقات در ظاهر بن بست پیش روی ماست، اما در مقابل ظلم و اشغالگری هیچ چاره‌ای جز جهاد و پایداری پیش روی ما نیست. سید شهید بزرگ قدس، سید حسن نصرالله به خوبی نشان داد و اثبات کرد که آنچه موجب رهایی، عزت و کرامت خواهد شد ایستادگی و مقاومت خواهد بود.

پس از صحبت‌های سید حسن نصرالله مرحوم هاشمی رفسنجانی خطبه‌ای نماز جمعه‌ان روز تهران را خطابیه می‌کنند و در تأکید صحبت‌های پیش خطبه می‌گوید: «از مسائل مهم بین‌المللی که در این قرن داریم یکی مسأله لبنان است که انصافاً یک ستاره درخشانی است در فضای تاریخ مناسبات بین‌المللی و یک روزنه امید است برای مردمی که فکر می‌کردند همیشه در مقابل زور و قدرت و سرنیزه باید تسلیم باشند و فکر می‌کردند که یک ملت ضعیف، زورش به یک ملت نیرومند

حالا انصافاً مهم است اگر ما خودمان هم طرفدار نبودیم و در این مسائل شریک نبودیم، می‌خواستیم درباره آن قضاوت کنیم، به جای دیگری هم مربوط می‌شد مسأله برای ما مهم است. یک جریان مقاومت جمعی از جوانان و مردم با جان و امکانات محدودشان در مقابل قدرت بسیار سفاک و بی رحمی مثل اسرائیل ایستادند و آن را مجبور کردند برای اولین بار در تاریخ دولت اسرائیل از سال ۱۹۴۸ تا امروز یعنی بیش از ۵۰ سال بالاچار عقب‌نشینی کند و آن هم عقب‌نشینی غیرمنظم و با قرار و بدون برنامه. این موضوع بسیار مهمی است... کار مهمی است ناشی از ایمان، جهاد و مقاومت و به استقلال شهادت رفتن. ترسیدن از مرگ

و معلوم شد کسی که اسرائیل را به زانو درمی‌آورد، اینها هستند و می‌تواند الگو و درسی برای دیگرانی که می‌خواهند مبارزه کنند، باشد.»

ملل همان چیزی بود که تقریباً همه از ترامپ انتظار داشتند. ترامپ درخواست کشورهای متحد برای حمایت از به رسمیت شناختن کشور فلسطین در بویوحه تجاوز و گشتار ادامه‌دار اسرائیل به غزه را رد کرد. او از کشورهای اروپایی خواست مجموعه تحریم‌های اقتصادی پیشنهادی او علیه روسیه را بپذیرند و ادعا کرد که چنین اقداماتی به پایان جنگ در اوکراین کمک خواهد کرد.

دونالد ترامپ همچنین تغییرات اقلیمی را «بزرگ‌ترین فریب تاریخ» خواند و نهادهای بین‌المللی را متهم کرد که مردم را گمراه کرده‌اند. او خاطرنشان کرد: «به نظر من، این بزرگ‌ترین فریب تاریخ است.» رئیس‌جمهوری آمریکا افزود: «تمام این پیش‌بینی‌هایی که توسط سازمان ملل و بسیاری دیگر اغلب به دلایل نادرست انجام شده، اشتباه بودند.» او با اشاره به پیش‌بینی‌های تغییرات اقلیمی گفت: «این پیش‌بینی‌ها توسط افراد نادان انجام شده که ثروت کشورهایشان را هدر داده‌اند و به همان کشورها هیچ شانس‌ی برای موفقیت نداده‌اند.»

رهبر آمریکا سازمان ملل را به دلیل ناکامی در تحقق پتانسیل خود مورد انتقاد قرار داد و گفت که این نهاد بین‌المللی اکنون تنها به نوشتن نامه‌های «تند و تیز» بدون اقدامات بعدی بسنده می‌کند. ترامپ گفت: «اینها کلمات توخالی هستند و کلمات توخالی جنگ‌ها را حل نمی‌کنند.» او همچنین ادعا کرد که ایالات متحده کسب و کار بوده و به این افتخار کرد که اقتصاد آمریکا «بزرگ‌تر و حتی بهتر» از دوره اول حضورش در کاخ سفید است.

رئیس‌جمهوری آمریکا در جریان سخنرانی خود به خرابی تله‌رامپتر طعنه زد و با شوخی گفت که اپراتور آن به دردرسر بزرگی افتاده است. ترامپ گفت: «برایم مهم نیست که این سخنرانی را بدون تله‌رامپتر انجام دهم، چون تله‌رامپتر کار نمی‌کند.» او با خنده افزود: «فقط می‌توانم بگویم هر کسی که این تله‌رامپتر را اداره می‌کند، حسایی به دردرسر افتاده است.»

ترامپ همچنین به خرابی پله‌برقی در ساختمان سازمان ملل اشاره کرد و گفت که اگر ملانیا ترامپ، بانوی اول و «مرم عالی» نبود، ممکن بود زمین بخورد. او با طنز گفت: «این دو چیزی است که از سازمان ملل نصمیم شد: یک پله‌برقی خراب و یک تله‌رامپتر معیوب.»

هم به‌تدریج محو می‌شود. اگر ناکام بماند؛ بازم هم نتیجه: کشورهای دیگر مسیر دلارزدایی را ادامه خواهند داد؛ بنابراین، آمریکا در هر دو حالت با چالش کاهش نقش دلار مواجه است .

پیش‌نویس استراتژی دفاع ملی ۲۰۲۵ که توسط وزیر دفاع پیت هگست و مشاور امنیتی البریج کولبی هدایت می‌شود، نوعی بازخوانی مدرن از «دکترین مونرو» تلقی شده است. این سند بر تمرکز بر نیمکره غربی و کاهش تعهدات فرامنطقه‌ای تأکید دارد. در نتیجه، «اقتصاد» و «امنیت» در یک چهارچوب انزواگرایانه به هم پیوندی می‌خورند. این رویکرد نه‌تنها تغییر سیاست خارجی را نشان می‌دهد، بلکه به‌طور مستقیم بر نظام پولی و مالی بین‌المللی اثرگذار است. محدود شدن نقش آمریکا در تجارت جهانی یعنی کاهش تقاضای جهانی برای دلار. پیش‌نویس استراتژی دفاع ملی ۲۰۲۵ آمریکا نشان می‌دهد که این کشور در حال بازگشت به‌نوعی مونروئیسم مدرن است: تمرکز بر نیمکره غربی، کاهش حضور جهانی و نوعی انزواگرایی انتخابی. این تغییر رویکرد را باید کنار مذاکرات مادرید گذاشت؛ چراکه اقتصاد و امنیت آمریکا حالا به هم گره‌خورده‌اند و هر دو به سمت «مدیریت افول» حرکت می‌کنند. این تصویر نشان می‌دهد که ما در آستانه یک تغییر بزرگ نظام اقتصادی هستیم؛ تغییری شبیه به آنچه در سال ۱۹۷۱ با فروپاشی برتون‌وودز رخ داد؛ اما شاید عمیق‌تر. اگر آن زمان دلار-نفت جایگزین شد، امروز هیچ تضمینی نیست که «دلار-چین» یا «دلار-بریکس» بتواند همین نقش را ایفا کند. مذاکرات مادرید صرفاً درباره تیک‌تاک یا تعرفه سویا نیست. این نشست، نماد مرحله‌ای تازه از نظم جهانی است که در آن دلار دیگر بی‌رقبب نخواهد بود و آمریکا ناچار است افول خود را مدیریت کند.

پادشاه

اسپانیا: در

مورد فلسطین

و غزه،

نمی‌توانیم

نسبت به

بمباران‌هااز

حمله بمباران

بیمارستان‌ها

ساکت بمانیم

و چشمان

خود را بر روی

این تحولات

ببندیم، این

موضوعات

باعث شرم

جامعه جهانی

است

رئیس‌جمهوری پر حاشیه

روز سه‌شنبه، دونالد ترامپ برای اولین بار از سال ۲۰۲۰ در مجمع عمومی سازمان ملل متحد سخنرانی کرد. او در برابر رهبران جهان سخن گفت و به موضوعات مهاجرت جهانی، تغییرات اقلیمی و دیپلماسی بین‌المللی پرداخت و به مشکلات فنی ساختمان سازمان ملل نیز طعنه زد. این سخنرانی که به تله‌رامپتر خراب انجام شد، بازگشت ترامپ به صحنه مجمع عمومی سازمان ملل پس از پنج سال بود.

از انتقاد به کشورهای متحد درباره غزه گرفته تا اظهارنظر درباره محیط زیست و تغییرات اقلیمی، سخنرانی دونالد ترامپ در مجمع عمومی سازمان

واقعیت آن

است که

واشنگتن

خود، با

استفاده

بیش ازحد از

دلار به‌عنوان

ابزار سیاسی

و حتی «سلاح

ژئوپلیتیک»،

زمینه

بی‌اعتمادی

جهانی را

فراهم کرده

است

یادداشت

فرشید فرحناکیان

دکتری حقوق نفت و گاز

در ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۵ (۲۳ شهریور ۱۴۰۴) ایالات متحده و چین در مادرید دور تازه‌ای از مذاکرات تجاری را آغاز کردند. روایت رسمی این گفت‌وگوها حول تعرفه‌ها، فشار بر چین درخصوص خرید نفت از روسیه و مهلت جدید برای واگذاری مالکیت تیک‌تاک در آمریکا شکل گرفت. با این حال، تحلیل عمیق‌تر نشان می‌دهد که مذاکرات مادرید بیش از آنکه درباره «مدیریت تجارت» باشد، بازتابی از تلاش ایالات متحده برای «مدیریت افول آمریکا»، افول هم‌زونی دلار و حرکت به سمت بازصنعتی‌سازی و نوعی انزواگرایی اقتصادی است.

شرایط کنونی شباهت‌های تاریخی با بحران ۱۹۷۱ (فروپاشی نظام برتون‌وودز) دارد و می‌تواند به بازتنظیم نظم پولی و مالی جهانی بینجامد. در نتیجه، باید مذاکرات مادرید را نه صرفاً یک گفت‌وگوی تجاری، بلکه بخشی از راهبرد کلان آمریکا برای بازتعریف جایگاه خود در اقتصاد سیاسی بین‌المللی در نظر گرفت.

مدیریت تجارت

یا مدیریت افول آمریکا

دولت نیکسون در ۱۹۷۱ با خروج از برتون‌وودز پایان رسمی به نظام نرخ ثابت ارزها داد و دلار را به محور نظام «پترو-دلار» پیوند زد. این تغییر، به جای جنگ جهانی جدید، به‌نوعی «بازتنظیم مدیریت‌شده» انجامید. در واقع، آمریکا با بهره‌گیری از جایگاه ژئوپلیتیک و توافق‌ات نفتی توانست هم‌زونی دلار را بازسازی کند. امروز نیز نشانه‌هایی از یک افول مدیریت‌شده دیده می‌شود: نارضایتی

یک مقام قضایی و یک وکیل دادگستری در گفت و گو با «ایران» تشریح کردند

چرا اقدام بلاگر «وکیل نما» جرم است؟

گزارش

سمیه افشین فر

گروه اجتماعی

روز سه‌شنبه کلیبی دست به دست می‌چرخید، کلیبی کسی که در آن، زن جوانی خود را وکیل معرفی کرده و راه‌های خیانت به همسر بدون گیر افتادن در دام قانون را آموزش می‌داد. پس از انتشار این محتوای خلاف عفت عمومی در فضای مجازی، دادستانی تهران با تشکیل پرونده قضایی علیه مدیر مؤسسه حقوقی و بلاگر وکیل‌نما اعلام جرم کرد. در تحقیقات اولیه به عمل آمده مشخص شد، خانمی که در ویدیو خود را وکیل نامیده و در حال تشویق به فساد است، بلاگر آرایشگری بوده است و اصلاً در حرفه وکالت مشغول به کار نیست. حالا علیه بلاگر وکیل‌نما اعلام جرم شده و او به «نقاهر و مداحله در امر وکالت» و «دعوت و ترغیب افراد به ارتکاب جرایم منافی عفت از طریق سامانه‌های رایانه‌ای» متهم شده است.

در فضای مجازی کم نیستند، وکیل بلاگرهایی که به مردم مشاوره‌های حقوقی غلط می‌دهند. بسیاری از این افراد وکیل نیستند، همان‌طور که بسیاری از پزشکان فضای مجازی هم پزشک نیستند. برخی از این افراد حتی تا به حال دادگاه را ندیده‌اند و بدون داشتن پروانه وکالت، به تولید محتوایی خلاف قانون و اخلاق می‌پردازند.

محمدرضا قنبری مستشار قضایی و مدیرکل برنامه‌ریزی و مطالعات معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع

جرم قوه قضائیه با بیان اینکه مشورت

«در بخشی که شخصی خود را به عنوان وکیل معرف می‌کند، در حالی که وکیل نیست، عنوان مجرمانه وجود دارد و متولی رسیدگی به آن کانون وکلای دادگستری و مرکز مشاوران و وکلای قوه قضائیه است. آنها با اعلام شکایت موضوع را به جریان می‌اندازند تا پرونده در دادسرا تشکیل و به اتهامات رسیدگی شود.» قنبری معتقد است اگر کسی از مشورت غلط این افراد خسارت ببیند، می‌تواند از باب قاعده «تسبیب» در مسئولیت مدنی مطالبه خسارت خود را داشته باشد. براساس تسبیب، اگر شخصی با واسطه سبب ورود خسارت به دیگری شود، باید جبران خسارت کند. یعنی بر اساس قانون مسئولیت مدنی اگر کسی مشورت غلطی در فضای مجازی داد و به افرادی از این مشورت خسارت وارد شد، آنها می‌توانند خسارت‌شان را مطالبه کنند. او می‌گوید: «دو نهاد کانون وکلای دادگستری و مرکز مشاوران قوه قضائیه وظیفه نظارتی بر عهده دارند تا نظارت بر کار وکلا به نحو مطلوبی انجام شود. یک بحث تخلف و یک بحث جرم داریم. تخلفات انتظامی وکلا را خود مراجع مربوطه رسیدگی می‌کنند. یعنی در کانون وکلا دادرسای انتظامی وکلا داریم و در مرکز مشاوران قوه هم دادرسای انتظامی به تخلفات وکلا رسیدگی می‌کند، مثلاً بر اساس

قوانین خودشان، وکیل دادگستری حق ندارد در فضای مجازی تبلیغ کند، اگر این تخلف انجام شد، آنها موظف به پیگیری هستند. بخشی از این موضوع هم به افرادی برمی‌گردد که اصلاً جزو جامعه وکلا نیستند، اسم آنها را وکیل نما می‌گذاریم، آنها از باب عمومی اگر جرمی انجام دهند، حتی ورودشان به این حرفه جرم است و مرتکب خطا شده‌اند و با آنها برخورد قانونی می‌شود.» مدیرکل برنامه‌ریزی و مطالعات معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه با هشدار به کسانی که در فضای مجازی از عنوان مشاغل مختلف مثل وکلا و پزشکان و... سوء استفاده می‌کنند، می‌گوید: «فضای مجازی در بستر اینترنت، کنترلش در اختیار کسی نیست، مثلاً اگر کسی در اینستاگرام پستی بگذارد، ما نمی‌توانیم اقدامی انجام دهیم، یا به اینستاگرام نامه بنویسیم که پست این افراد را بازگردانی نکند. بنابراین بهترین اقدام هوشیاری مردم و ارتقای آگاهی آنها در فضای مجازی است. در این حوزه اقدامات مختلفی انجام می‌دهیم تا مردم به هر کسی اعتماد نکنند. در معاونت اجتماعی، برنامه‌هایی داریم تا از طریق ارسال پیامک، هشدارهایی به مردم داده شود. همچنین با بهره‌گیری از ابزار رسانه و از طریق ساخت کلیپ‌ها

و برنامه‌های تلویزیونی برای ارتقای آگاهی‌های عمومی تلاش می‌کنیم.»

وکیل نیستند و تظاهر به وکالت می‌کنند

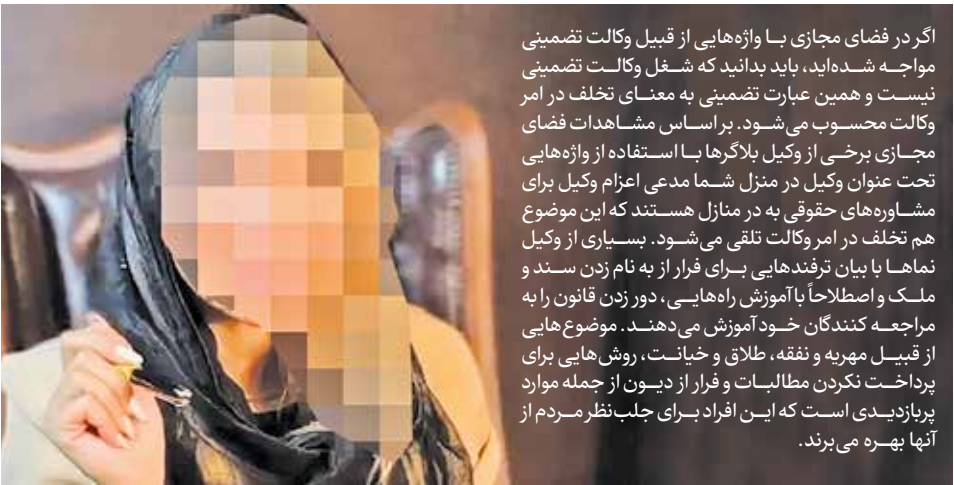
تظاهر به وکیل بودن جرم انگاری شده است. بابک جعفری وکیل دادگستری و عضو هیأت مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز دراین مورد به «ایران» می‌گوید: «بسیاری از این افراد که در فضای مجازی مشورت‌های حقوقی ارائه می‌دهند، وکیل دادگستری نیستند و فقط تظاهر به وکالت می‌کنند. براساس ماده ۵۵ قانون وکالت مصوب ۱۳۱۵، کانون وکلای دادگستری وظیفه تعقیب این افراد را دارد. کسی که اصلاً وکیل نیست و در فضای مجازی خود را وکیل معرفی می‌کند یا رفتاری می‌کند که در عامه مردم این تلقی ایجاد می‌شود که او وکیل دادگستری است فقط بلاگری تحت عنوان وکیل است. طبق قانون در حال تعقیب آنها از طریق اداره حقوقی هستیم.» عضو هیأت مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز با تأکید بر اینکه همکاران شریف ما رفتارهایی از این دست مرتکب نمی‌شوند، می‌گوید: «تعدادی از همکاران هستند که یا از سر غفلت یا خدای ناکرده با سوء نیت اقدام به چنین رفتارهایی در فضای مجازی می‌کنند. در این موارد کانون وکلا آموزش‌هایی را در ارتباط با شغل و شأن وکالت و رفتار مناسب با شغل و شأن وکیل صادر کرده است که یا از سر غفلت یا خدای ناکرده با آموزش‌های جزو وظایف کانون است که حتماً باید در این حوزه خودمان را تقویت کنیم. اما صرف‌نظر از ایجاد آموزشی، فرض این است، کسی که وکیل دادگستری می‌شود اعم از کارآموز یا وکیل، برخی از رفتارها و برخی از مشاوره‌ها را نمی‌تواند ارائه دهد و باید به سوگندنامه‌ای که خورده است، وفادار باشد. یعنی به کارآموز می‌گوییم رفتار در مقابل جامعه باید چگونه باشد، اگر قرار است او این موارد را نقض کند ما از طریق اداره نظارت بر رفتار وکلا اقدام می‌کنیم. یعنی اول پرونده‌او به این اداره می‌رود، احضارش می‌کنند، مستندات می‌خواهند، اگر اقصاع نشوند، اداره نظارت پرونده و مستندات را به دادرسای انتظامی کانون ارجاع می‌دهد. با توجه به اینکه کانون وکلا یک نهاد خودانتظام است، یعنی نیازی به انتظام و نظارت

بیرونی ندارد و خودش تشکیل پرونده می‌دهد، حداقل رفتاری که در این کلیپ به شخص منتسب است، رفتار خلاف شأن وکالت است. یعنی اگر فرد جرم عمومی هم مرتکب نشده باشد ارجاع بدهیم، احضار و توبیخ می‌شود. در موارد بعدی حتی ممکن است پروانه وکالت فرد تعلیق شود. البته در مورد این کلیپ بلافاصله بررسی کردیم و متوجه شدیم این فرد وکیل دادگستری نیست، اما مؤسسه‌ای که برای آن بلاگری می‌کند زیر نظر یک وکیل دادگستری کانون فعالیت می‌کند. در حال حاضر پرونده تشکیل داده‌ایم و براساس آن اقدام می‌کنیم.»

لطفاً به پروانه فعالیت وکلا دقت کنید

جعفری می‌گوید: «توقع داریم همکاران ما در فضای مجازی خودشان را با شماره پروانه معرفی کنند، یعنی شماره پروانه خود را بنویسند. اگر همه این کار را انجام بدهند مردم می‌توانند بلافاصله شماره پروانه افراد را تطبیق بدهند. اولین تقاضایی که از مردم داریم این است که حتی در مراجعات حضوری به وکلا، مشخصات فرد را بگیرند و بلافاصله نام او را جست‌وجو کنند چون مشخصات همه افراد در کانون موجود است. با یک جست‌وجو متوجه می‌شوند فرد وکیل هست یا نه و اگر وکیل است پروانه معتبری برای فعالیت دارد یا نه.» اما اگر مردم با موردی مواجه باشند که وکیل نیست و خود را وکیل معرفی کرده و پروانه هم ندارد، چه اقدامی باید انجام دهند، این وکیل دادگستری در پاسخ به این سؤال می‌گوید: «در چنین شرایطی مردم باید با مکاتبه با اداره نظارت کانون موضوع را اطلاع بدهند و مطمئن باشند که ما رسیدگی خواهیم کرد.» عضو هیأت مدیره کانون وکلا معتقد است با اینکه هنوز آساری از رفتارهای خلاف شأن وکالت جمع‌آوری نشده است، اما کمتر از سه درصد جامعه وکلا ممکن است دست به چنین رفتارهایی بزنند. او می‌گوید: «جامعه وکلای کشورمان شرافتمندانه و موافق اصول رفتار می‌کنند. برای همین اولین واکنش تحریک‌آمیز نسبت به چنین مسائلی از ناحیه خود وکلاست. ما مشمول قوانین منع تبلیغ هستیم، همیشه به وکلا توصیه

می‌کنیم اگر در فضای مجازی فعالیت می‌کنند مراقب باشند اطلاعاتی که می‌خواهند در این فضا به اشتراک بگذارند تبلیغ تلقی نشود.» جعفری با بیان اینکه شعب دادگستری مانند دستگاه «ای تی ام» نیستند که برای موضوعات رأی‌های واحدی صادر کنند، توضیح می‌دهد: «بلاگرهایی از این دست روی موضوعاتی مثل مهریه، خیانت، طلاق و... که جامعه روی آنها حساسیت دارد، دست می‌گذارند و مانور می‌دهند تا بخشی از جامعه را با خودشان همراه و از آن طریق کسب درآمد کنند. شعب دادگستری دستگاه‌های ای تی ام نیستند که بگوییم هر کسی که رفت و مطالبه مهریه کرد رأی او این است، مورد به مورد و پرونده به پرونده با هم متفاوت است و بررسی‌های متفاوتی هم دارد.» بسیاری از مردم مراجعه به وکیل را کالایی لوکس و هزینه بر تلقی می‌کنند و گران بودن حق‌المشاوره وکلا را بهانه‌ای برای مراجعه به وکیل‌نماها و وکلای مجازی می‌دانند، موضوعی که این وکیل دادگستری در مورد آن معتقد است: «کانون وکلا در راستای خدمت به مردم در تمام مجتمع‌های قضایی تهران و در دادگستری شهرها اداره معاضدت دارد. هر فردی با مراجعه به آنجا می‌تواند خدمات رایگان دریافت کند. من می‌گویم فرض مدیر اداره معاضدت نیست و یا به فرض محال براساس وظایفش عمل نمی‌کند. تقریباً بیش از ۹۰ درصد وکلای ما گرفتن حق‌المشاوره را دون شأن خود می‌دانند. همواره در آموزش به همکاران جوان‌تر می‌گوییم، وقتی مشاوره می‌دهید فرض کنید نمی‌خواهید پرونده را قبول کنید و فقط باید مشورت بدهید، اگر مراجعه‌کننده خواست به شما حق‌المشاوره می‌دهد. ما هیچ وقت مردم را برای گرفتن حق‌المشاوره در فشار قرار نمی‌دهیم. اگر مراجعه‌کننده خواست و وارد قرارداد مالی با وکیل شد که تابع بحث دیگری است.» جعفری با تأکید بر اینکه مشورت را باید از منبع درست دریافت کنید، می‌گوید: «هر جایی که کالای رایگان ارائه می‌شود باید در انگیزه‌های کالای رایگان تشکیک کنید. فردی که پرونده وکالت ندارد، مشورت رایگان که هیچ حاشی آن برای او به شما بدهد، باز ضرر کرده‌اید.»

نقش معماری، شهرسازی و قانون هوای پاک در تهویه هوا

ضایانان یکی دیگر از عوامل دخیل در آلودگی هوای ناخوه طراحی شهری می‌داند و توضیح می‌دهد: «در معماری قدیم، کمربند سبز دور شهرها ایجاد می‌شد تا هوای تازه جریان داشته باشد. در معماری مدرن، این ایده به شکل ایجاد کریدورهای باد مطرح شده است. به این معنا که در طراحی شهری باید مسیرهایی باز گذاشته شود تا نسیم طبیعی بتواند از شمال به جنوب یا از کوه به دشت جریان پیدا کند. اگر این کریدورها بسته شوند و تراکم ساختمانی بیش از حد در یک نقطه ایجاد شود، جزایر حرارتی شکل می‌گیرد و تهویه طبیعی هوا مختل می‌شود. متأسفانه در شهری مثل تهران این موضوع کمتر مورد توجه قرار گرفته است.»

بارورسازی ابرها از حرف تا واقعیت

هروقت هوا آلوده می‌شود، بحث بارورسازی ابرها برای کاهش آلودگی هوا هم به میان می‌آید، اما همیشه این سؤال اذهان را به خود مشغول کرده که آیا اصلاً این راهکار نتیجه‌ای هم در بر دارد یا نه. ضایانان دراین‌باره می‌گوید: «بارورسازی ابرها در کشور ما زیر نظر وزارت نیرو انجام می‌شود. با این حال، مطالعات علمی نشان داده است که این روش تأثیر چندانی بر کاهش آلودگی هوا ندارد. بنابراین نمی‌توان روی آن به‌عنوان یک راهکار جدی حساب کرد.»

نقش شهروندان در کاهش آلودگی هوا

اما همه چیز دست هوا و طراحی شهر و سوخت‌های فسیلی نیست. ضایانان می‌گوید: «در گذشته، بسیاری از ادارات و مدارس با سرویس‌های جمعی فعالیت می‌کردند. یک اتوبوس می‌توانست ۴۰ کارمند یا دانش‌آموز را جابه‌جا کند، اما امروز هرکدام از این افراد با خودروی شخصی رفت‌وآمد می‌کنند و به جای یک اتوبوس، ۴۰ خودروی شخصی تک‌نرشنین وارد خیابان‌ها می‌شود. بسیاری از دانش‌آموزان هم دیگر از اتوبوس استفاده نمی‌کنند و با خودروهای سواری والدین یا با سرویس به مدرسه می‌روند. این تغییر سبک زندگی اگرچه راحتی بیشتری به همراه داشته، اما آلودگی هوا را چند برابر کرده است. دوباره باید به همان مدل قدیم بازگردیم و تردد تعداد خودروهای شخصی را در خیابان‌ها کمتر کنیم. متأسفانه بسیاری از راهکارهای کاهش آلودگی هوا هزینه‌بر و بلندمدت هستند. دولت باید بودجه‌های کافی برای این موضوع اختصاص دهد و هم‌زمان مشوق‌های مالی برای ورود بخش خصوصی فراهم شود. بدون سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی جدی، نمی‌توان انتظار داشت که وضعیت آلودگی هوا بهبود پیدا کند. درعین حال، تغییر رفتار شهروندان و بازگشت به الگوهای جمعی در حمل‌ونقل نیز می‌تواند نقش مهمی در کاهش آلودگی داشته باشد.»

بخش مهمی از مشکل آلودگی هوا به شرایط جوی بازمی‌گردد

که قابل تغییر نیست، اما بخش دیگر به رفتار انسانی و میزان انتشار آلاینده‌ها مربوط است؛ موضوعی که با مدیریت صحیح می‌تواند کاهش پیدا کند

گرم‌تر می‌شوند. همین پدیده باعث می‌شود که لایه‌ای شبیه به درپوش روی شهر شکل بگیرد و هوا در نزدیکی سطح زمین ساکن شود. به این ترتیب هرچه آلاینده تولید شود، در همین محدوده باقی می‌ماند و کیفیت هوا به‌شدت افت می‌کند و هوا آلوده‌تر می‌شود.» ضایانان تأکید می‌کند که بخش جوی ماجرا قابل مدیریت نیست، اما می‌توان از طریق کاهش انتشار آلاینده‌ها شدت آلودگی را کنترل کرد. او در زمینه راهکارهای کاهش آلودگی هوا می‌گوید: «راهکارهای متعددی برای کاهش آلودگی هوا وجود دارد. بخشی از آن به اصلاح ناوگان حمل‌ونقل عمومی، برقی کردن خودروها و موتورسیکلت‌ها، استفاده از خودروهای کم‌مصرف و کاهش مصرف انرژی در ساختمان‌ها مربوط است. اینها اقداماتی است که می‌تواند میزان ورود آلاینده‌ها به جو را کاهش دهد.» ضایانان با اشاره به عملکرد کشورهای دیگر در این حوزه توضیح می‌دهد: «کشورهای صنعتی که تجربه مشابهی داشتند، با همین اقدامات توانستند مشکل آلودگی هوا را تا حد زیادی مدیریت کنند. برای نمونه، بسیاری از این کشورها مصرف سوخت در ساختمان‌ها را کاهش داده‌اند، محدودیت‌های سختگیرانه‌ای برای استفاده از سوخت‌های فسیلی در صنایع اعمال کرده‌اند و موتورسیکلت‌های خود را برقی کرده‌اند. ما باید در همین مسیر حرکت کنیم تا بتوانیم نتیجه مناسبی بگیریم.»

اثر خشکسالی‌های گسترده و افزایش کانون‌های ریزگرد ایجاد می‌شود. زمانی که باد می‌وزد، گرد و خاک از این کانون‌ها بلند شده و وارد شهرها می‌شود. این روزها هم نمونه‌ای از همین پدیده را در تهران شاهد هستیم. این نوع آلودگی معمولاً در شرایط ناپایدار جوی و همراه با وزش باد رخ می‌دهد، در حالی که آلودگی ناشی از سوخت‌های فسیلی در شرایط پایدار جوی و سکون هوا اتفاق می‌افتد.»

وارونگی دما، علت اصلی آلودگی در فصل سرما

سال‌هاست که پدیده وارونگی، مقصر اصلی آلودگی هوای تهران با آغاز فصل سرد شناخته می‌شود. رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا درباره این مدل وارونگی توضیح می‌دهد: «آلودگی ناشی از سوخت‌های فسیلی که بیشتر مدنظر است، معمولاً از اواسط پاییز آغاز می‌شود و تا پایان زمستان ادامه دارد. در این دوره به دلیل پایداری هوا و پدیده وارونگی، تهویه طبیعی در شهرها با اختلال مواجه می‌شود. از سوی دیگر، حجم زیادی از آلاینده‌های ناشی از خودروها، صنایع و وسایل گرمایشی وارد جو می‌شود و چون امکان خروج ندارد، در لایه‌های پایین جو انباشته می‌شود. در حالت طبیعی، هرچه از سطح زمین فاصله می‌گیریم، دما کاهش پیدا می‌کند. اما در زمان وارونگی دما برعکس می‌شود، یعنی هوای نزدیک سطح زمین سردتر و لایه‌های بالاتر

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی سازمان هواشناسی کشور

وارونگی پاییز امسال هم تهران را

محاصره می‌کند

پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی کشور با مدیریت صحیح کاهش پیدا می‌کند. او می‌گوید: «بخش مهمی از مشکل آلودگی هوا به شرایط جوی بازمی‌گردد که قابل تغییر نیست، اما بخش دیگر به رفتار انسانی و

مهسا قوی قلب / آلودگی هوا هر سال با سرد شدن هوا و پایداری جوی، بیشتر از همیشه نفس میلیون‌ها نفر را تنگ می‌کند و سلامت گروه‌های حساس را به‌طور جدی به مخاطره می‌اندازد. مشکل بزرگی که به گفته صادق ضایانان، رئیس مرکز ملی

وزیر نفت:

تدابیر لازم برای مواجهه با مکانیسم ماشه پیش بینی شده است

محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت اعلام کرد: «اسنپ‌بک» یا همان مکانیسم ماشه، محدودیت تازه و آزاردهنده‌ای در حوزه فروش نفت ایجاد نخواهد کرد. ما در طول سال‌های گذشته آن‌قدر با محدودیت‌های یک‌جانبه آمریکا روبه‌رو بوده‌ایم که عملاً این شرایط چیز زیادی به فشارهای موجود اضافه نمی‌کند.»

پاک‌نژاد افزود: «طبیعی است که اگر با وضعیتی مواجه شویم که نیازمند اتخاذ تدابیر باشد، برنامه‌ریزی‌های لازم انجام خواهد شد. فروش نفت ادامه دارد و مشکلی نداریم.»

وی تصریح کرد: «اگر مفاد «اسنپ‌بک» را مطالعه کرده باشید، نکته مشخص این است که به صورت مستقیم بحثی درباره فروش نفت ندارد، بلکه موضوعات در حوزه‌های دیگری نظیر سوزو‌های تجاری، مالی، فروش و حمل‌ونقل دریایی مطرح است.»

پاک‌نژاد اضافه کرد: «در آن بخش‌ها ممکن است شرایطی فراهم شود که مقداری مشکل ایجاد کند، اما برای آنها نیز در زمان خود تدابیر لازم را به کار خواهیم بست.» وی در ادامه درباره تأمین بنزین سوپر اظهار کرد: «در این زمینه مشکلات مربوط به تخصیص ارز که مانع اصلی بود، حل شده است و به‌زودی شاهد عرضه بنزین سوپر بین سوخت‌های ارائه شده در شهرهای بزرگ خواهیم بود.»

اتوبوس نو جایگزین می‌شود) تسهیلات ۱۵ میلیارد تومانی با نرخ سود ۱۱ درصد و دوره بازپرداخت پنج ساله پرداخت می‌شود. برای واردات اتوبوس مسافری (توسعه ناوگان حمل‌ونقل مسافری) هم ۱۰ میلیارد تومان تسهیلات با نرخ سود ۱۱ درصد و دوره بازپرداخت ۵ ساله پرداخت می‌شود. در برنامه‌ای دیگر برای واردات اتوبوس با سن بیشتر از ۵ سال، حتماً باید یک اتوبوس فرسوده اسقاط شده تا اجازه واردات داده شود.»

کنترل مصرف سوخت

مدیر نوسازی ناوگان سازمان راهداری، در مورد نوسازی کامیون‌ها، گفت: «به دلیل اینکه با ناترازی در میزان بار و کامیون مواجه هستیم (تعداد کامیونی که آماده حمل هست به نسبت بار، ۵ به یک است) و این باعث دلالتی بار و ایجاد مشکلاتی برای کامیون‌داران و رانندگان شده است، برای اینکه بتوانیم از افزایش این رویه در بخش جابه‌جایی بار جلوگیری، شرایط را کنترل و اقتصاد این صنف را حفظ کنیم، صرفاً امسال با واردات به ازای اسقاط (یک به یک)، طبق بند پ ماده ۵۹ قانون برنامه هفتم ثبت سفارش انجام می‌شود و این امر کاملاً در مسئولیت وزارت صمت است. به دلیل محدودیت منابع مالی سازمان راهداری و اولویتی که در نوسازی ناوگان مسافری داریم، در سال ۱۴۰۴ منابعی (تسهیلات) برای نوسازی ناوگان کشنده پیش‌بینی نشده است و امیدواریم در سال‌های آینده با تأمین منابع، تسهیلات نوسازی به این بخش نیز پرداخت شود.»

وی افزود: «در حوزه کشنده و کامیون تقریباً ۱۳ هزار دستگاه ناوگان بالای سن ۵۰ سال داریم که متوسط مصرف سوخت آنها ۵۰ تا ۷۰ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر است، کشنده‌های روز دنیا و مدل‌های جدید این خودرو، حدود ۲۵ تا ۳۰ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر مصرف دارند. با نوسازی ناوگان فقط ۵۰ درصد در مصرف سوخت صرفه‌جویی به عمل می‌آید، این ارقام اهمیت نوسازی را نشان می‌دهد و با سیستم‌هایی مثل رادارهای جلوگیری از تصادف، سیستم تقویت ترمزها که در ناوگان جدید اتوبوس و کامیون کشنده در دنیا استفاده می‌شود، ایمنی بسیار افزایش می‌یابد. بنابراین نوسازی ناوگان علاوه بر کاهش مصرف سوخت، کاهش آلودگی و ایمنی را نیز افزایش می‌دهد.»

اربعین و واردات اتوبوس کارکرده دوباره تمدید شد و یکی از موانع جدی اجرای آن که در حوزه ثبت سفارش بود، با هماهنگی بین دستگاه‌ها و مساعدت دولت، تسهیل‌گری انجام شد و تا امروز ۱۲۰۰ دستگاه اتوبوس ثبت سفارش شده و امیدواریم تعداد عمده آن امسال و قسمت باقی مانده در سال ۱۴۰۵ وارد کشور شود.»

بازگشت کارخانه‌ها به مدار تولید

به گفته معاون دفتر حمل‌ونقل مسافری، در حوزه تولیدات داخلی هم به دلیل تحریم‌ها، تولیدات ما چند سال متوقف شد؛ اما با پیگیری‌هایی که از سال گذشته شروع شد و امسال به نتیجه رسید، در حال حاضر ۴ کارخانه تولید اتوبوس فعالیت دوباره دارند. در تفاهنامه‌ای که با وزارت صمت و سازمان گسترش متعهد شد، یک هزار و ۲۲۴ دستگاه اتوبوس در سال ۱۴۰۴ و سه ماهه اول سال ۱۴۰۵ تولید و در اختیار ناوگان عمومی اتوبوسی کشور قرار می‌گیرد. در واقع با از رده خارج شدن ناوگان فرسوده اتوبوس‌های تولیدی جایگزین اتوبوس‌های فرسوده می‌شوند. با این روند در ناوگان اتوبوسی وضعیت بهتری می‌شود و میانگین سن اتوبوس‌ها از فرسودگی خارج می‌شود و به حدود ۱۱ و ۱۲ سال می‌رسد.

حمایت با پرداخت

تسهیلات کم‌بهره

قلی‌زاده گفت: «در حوزه سواری کرایه‌ای بین شهری هم به صورت مستمر نوسازی انجام می‌شود. در سال ۱۴۰۴ برنامه نوسازی ۲ هزار دستگاه سواری ابلاغ شده، اطلاعات اجرایی در حال جمع‌آوری است و این طرح با پرداخت ۵۰۰ میلیون تومان تسهیلات با نرخ سود ۴ درصد و دوره بازپرداخت ۵ ساله اجرا می‌شود. قیمت سواری کرایه‌ای تولید داخل ۷۰۰ میلیون تومان است، بنابراین بخش زیادی از هزینه نوسازی با تسهیلات ۴ درصدی پوشش داده می‌شود. با اجرای این طرح، سواری کرایه‌ای حوزه بین شهری هم به نوسازی حداقلی می‌رسد و شرایط به تدریج بهتر می‌شود.»

وی افزود: «در بخش اتوبوسی نیز به کسانی که ناوگان خود را نوسازی می‌کنند (ناوگان فرسوده اسقاط و

فرسودگی عبور کرده است. مینی‌بوس‌ها وضعیت بدتری از نظر سن فرسودگی دارند و حدود ۸۰ درصد از این ناوگان فرسوده هستند، در حوزه کامیون کشنده هم عدد فرسودگی تقریباً ۵۰ درصد است.»

قوانین یا دستورالعمل‌های مختلفی بخصوص در سال‌های اخیر برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی از طریق واردات یا تولید در نظر گرفته شد اما میزان فرسودگی ناوگان عملاً نشان می‌دهد این دستورالعمل‌ها موفقیتی در اجرا نداشته است. معاون دفتر حمل‌ونقل مسافری و مدیر نوسازی ناوگان با تأیید این موضوع گفت: «برای نوسازی ناوگان اتوبوسی بحث واردات و تولید داخل مطرح شد ولی این برنامه موفقیت‌آمیز نبود. تولید یا واردات ناوگانی که در حمل‌ونقل استفاده می‌شود یک فرآیند بین بخشی است، دلیل اینکه قوانینی هم که تا کنون مصوب شده ولی عملاً نتوانسته ظرفیت اجرا پیدا کند همین موضوع بین بخشی است چون هماهنگی‌های لازم بین دستگاه‌های مختلف انجام نشده است.» به گفته قلی‌زاده، هماهنگی دستگاه‌های مختلف زمان‌بر است و گاهی اتقدر طولانی است که روند نوسازی را با موانع مواجه می‌کند. در حوزه تولید هم همین مشکلات و وظایف دستگاه‌های مختلف وجود دارد. تولید مخصوصاً در حوزه ناوگان باری عموماً مونتاژی و وابسته به واردات قطعات است که واردات هم مجوزهای متعددی دارد.

ثبت سفارش ۱۲۰۰ دستگاه اتوبوسی

وی با تأکید بر اینکه ما به عنوان بهره‌بردار ناوگان، وظیفه داریم هماهنگی را در بین دستگاه‌ها برای سرعت بخشی به اجرای قوانین ایجاد کنیم، خاطرنشان کرد: «اولویت سازمان راهداری در نوسازی ناوگان، نوسازی در بخش مسافری است چون موضوع ایمنی و جان مردم در میان است. تقریباً در هفت سال گذشته به دلیل تحریم‌ها، شرکت‌های خودروساز دنیا به ما خودرویی نمی‌فروختند، بعداً مصوبه اربعین برای واردات ۲ هزار دستگاه اتوبوس کارکرده (حداکثر ۵ سال از تولید آنها گذشته باشد) نیز به دلیل مشکلات، به نتیجه نرسید ولی در سال ۱۴۰۴ مصوبه

براساس تکلیف برنامه هفتم پیشرفت، تا سال ۱۴۰۷، نوسازی ۱۱۰ هزار اتوبوس، مینی‌بوس، کامیون و سواری در دستور کار دولت قرار گرفته است

عکس: تسنیم

برنامه‌های نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی در دولت چهاردهم اجرایی می‌شود

ورود ۲۴۰۰ اتوبوس جدید به ناوگان مسافری

پرداخت تسهیلات ۱۵ میلیارد تومانی برای خرید اتوبوس نو

گزارش

سهیلابادگاری

گروه اقتصادی

مربوط به مصرف بالای سوخت و موضوعات بعدی مانند ناترازی، آلودگی محیط زیست، افزایش هزینه‌های حمل

و... است.

طبق قوانین پیشین؛ سن فرسودگی وابسته به نوع وسیله نقلیه تعیین می‌شد و پس از آن وسیله نقلیه امکان تردد نداشت، بعدها به دلایلی (کمبود ناوگان، مشکلات تحریم ...) سن فرسودگی توسط دیوان عدالت اداری رد شد و «محدوده سن» برای ناوگان در نظر گرفته شد به این صورت که مقرر شد تا زمانی که ناوگان موفق به اخذ معاینه فنی شود، امکان تردد داشته باشد.

در قانون سن فرسودگی اتوبوس ۱۵، سواری کرایه‌ای ۱۲، کامیون ۲۵، ناوگان مسافری) و اقتصاد ملی پیامدهای منفی دارد. فرسودگی در ناوگان مسافری بیشتر از لحاظ ایمنی مخاطره‌آمیز است و در ناوگان باری این مخاطره بیشتر

طبق قوانین پیشین؛ سن فرسودگی وابسته به نوع وسیله نقلیه تعیین می‌شد و پس از آن وسیله نقلیه امکان تردد نداشت، بعدها به دلایلی (کمبود ناوگان، مشکلات تحریم ...) سن فرسودگی توسط دیوان عدالت اداری رد شد و «محدوده سن» برای ناوگان در نظر گرفته شد به این صورت که مقرر شد تا زمانی که ناوگان موفق به اخذ معاینه فنی شود، امکان تردد داشته باشد.

در قانون سن فرسودگی اتوبوس ۱۵، سواری کرایه‌ای ۱۲، کامیون ۲۵، ناوگان مسافری) و اقتصاد ملی پیامدهای منفی دارد. فرسودگی در ناوگان مسافری بیشتر از لحاظ ایمنی مخاطره‌آمیز است و در ناوگان باری این مخاطره بیشتر

شهرداری اندیشه

آگهی تجدید مزایده عمومی

شهرداری اندیشه در نظر دارد به استناد مجوز شورای اسلامی شهر اندیشه نسبت به فروش اموال غیرمنقول ذیل از طریق تجدید مزایده عمومی به اشخاص حقیقی و حقوقی واجدالشرایط به صورت نقد یا اقساط اقدام نماید:

۱- آگهی تجدید مزایده عمومی ۲۵ واحد تجاری طبقه دوم مجتمع اداری تجاری نور واقع در فاز ۳ اندیشه.

مهلت و تاریخ دریافت اسناد مزایده: پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۷/۶

۲- آگهی تجدید مزایده ۱۹ واحد تجاری - طبقه اول مجتمع اداری تجاری نور- فاز ۳ اندیشه- بلوار آزادی.

مهلت و تاریخ دریافت اسناد مزایده: پایان وقت اداری روز یکشنبه ۱۴۰۴/۷/۶

۳- آگهی تجدید مزایده ۳ واحد تجاری از مجتمع پردیسان - فاز ۴ اندیشه

مهلت و تاریخ دریافت اسناد مزایده: پایان وقت اداری روز یکشنبه ۱۴۰۴/۷/۶

شرایط شرکت در تجدید مزایده عمومی شامل مبلغ فروش، تضمین شرکت در مزایده، مدارک لازم جهت دریافت اسناد، مهلت و محل دریافت اسناد، مهلت و محل تسلیم پیشنهادات و تاریخ و محل بازگشایی پیشنهادات در سامانه ستاد ایران (www.setadiran.ir) درج گردیده است.

تاریخ اول: ۱۴۰۴/۷/۱۷ • تاریخ چاپ دوم: ۱۴۰۴/۷/۲۳

یهروز کاویانی - شهردار شهر اندیشه

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۷/۱۳

آگهی مناقصه عمومی

شرکت تجهیزات پزشکی هلال ایران در نظر دارد جهت تأمین ورق کاترنت و دایکات از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام نماید.

* موضوع مناقصه: خرید مجموعاً ۴۵۱,۰۰۰ مترمربع انواع ورق کاترنت و دایکات

* مهلت خرید اسناد مناقصه و تحویل نمونه ورق کاترنت و دایکات: از زمان درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۶

* مهلت تحویل اسناد مناقصه: تا پایان ساعت اداری تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۱

* نوع و میزان سپرده شرکت در مناقصه: حداقل میزان ۵ درصد (پنج درصد) مبلغ پیشنهادی می‌باشد که می‌بایستی، به حساب جاری شماره ۷۸۹۱۰۰۱۸ با شناسه پرداخت ۹۹۱۰۰۰۰۰۴۲۵ به نام شرکت تجهیزات پزشکی هلال ایران نزد بانک ملت شعبه چهارراه گلزار کرج واریز و یا به صورت ضمانت نامه بانکی (بدون قید و شرط) با مدت اعتبار حداقل پنج ماه بعد از تاریخ تشکیل کمیسیون مناقصه قابل تمدید و یا چک صیادی به نام شرکت به همراه پرینت ثبت در سامانه صیاد و گواهی امضا آن ارائه گردد.

* مناقصه‌گزار در رد یا قبول هریک و یا تمام پیشنهادات به تشخیص کمیسیون معاملات مختار است.

* (کلیه شرایط معامله، نوع، کیفیت، ترکیب ورق و دایکات و اطلاعات بیشتر در اسناد مناقصه درج گردیده است).

* محل تحویل اسناد مناقصه: به صورت سه پاکتی (الف، ب، ج) در بسته، لاک و مهر شده به آدرس کیلومتر ۵۲ اتوبان تهران-قزوین نرسیده به پل کردان - شرکت تجهیزات پزشکی هلال ایران (سها۱)- واحد حراست تحویل گردد.

* جهت کسب اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مناقصه با شماره تلفن ۰۲۶۳۴۹۹۶۸۵۵-۹ داخلی ۴۱۹ تماس حاصل گردد و یا به آدرس شرکت مراجعه فرمایید.

* هزینه درج آگهی و کسورات قانونی با برنده مناقصه می‌باشد.

آگهی مناقصه

شماره ۲۱۰۴۱۵۰

شرکت ملی صنایع مس ایران

شرکت ملی صنایع مس ایران با عنوان مناقصه گزار در نظر دارد پروژه «طراحی، تأمین، نصب و راه اندازی مخازن مواد شیمیایی و مسیرهای انتقال مواد شیمیایی در کارخانه پر عیار سازی امور تخلیظ مجتمع مس سرچشمه» را به شرکت‌ها یا مؤسسات واجد صلاحیت واگذار نماید. مقتضی است جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب‌سایت‌های رسمی این شرکت به شرح ذیل مراجعه نمایید.

www.nicico.com

www.dargah.nicico.com

www.sarcheshmeh.nicico.com

آگهی فراخوان

شماره ۷۷۰۰۴۰۴۱۷۲ / ت ک م ع / ۲۲۸۸

خرید ۲۶,۰۰۰ لیتر جاذب

سولفورگارد واحد تصفیه نفتای

آخرین مهلت ارسال مدارک، طبق بند ۴ صفحه ۲ اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۷/۰۹ می‌باشد. برای کسب اطلاعات بیشتر و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به سایت شرکت به آدرس (www.torc.ir) بخش فراخوان‌ها مراجعه فرمایید.

روابط عمومی شرکت باالایش نفت تهران

اصلاحیه آگهی مناقصه عمومی

بک مؤسسه عمرانی در نظر دارد برونسازی‌های زیر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا بدین وسیله از کلیه پیمانکارانی که دارای سوابق مرتبط می‌باشند دعوت به عمل می‌آید ضمن واریز مبلغ ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (برای هر مناقصه) در وجه بانک سپه شعبه بلوار دریا به شماره حساب ۵۱۵۴۷۸۱۰۸۰۱۱ در ساعت اداری از تاریخ چاپ آگهی الی تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۹ در دست داشتن معرفی‌نامه رسمی و اصل فیش واریزی به آدرس مندرج در آگهی مراجعه و نسبت به خرید اسناد اقدام نمایند:

ردیف	موضوع مناقصه پروژه قطعه سوم راه‌آهن چابهار-زاهدان	مبلغ ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه
۱	کلیه عملیات خاکریزی (شامل خاکبرداری از قرضه، بارگیری، حمل، پخش و میکس، کمپکت با تراکم‌های ۹۵، ۹۰، ۹۸، ۱۰۰ (در ۳ بازه مجزا)	هر بازه ۲۴,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	کلیه عملیات خاکبرداری در ترانشه با هرنوع طبقه‌بندی خاکی، حمل به دیو ا ۱ تا ۳ کیلومتر (در ۴ بازه مجزا)	هر بازه ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۳	بارگیری، حمل و تخلیه مصالح خاکی از دیو و یا معدن قرضه به فاصله حمل الی ۶ کیلومتر (در ۱ بازه مجزا)	هر بازه ۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	اجاره ماشین‌آلات سنگین و نیمه سنگین شامل (بلدورز، بیل مکانیکی (باکت و پیگور)، دریل واگن، پمپ دکل بتن، میکسر بتن، کمپرسی، گریدر، غلطک، آبپاش) (در ۱۰ بازه مجزا)	هر بازه ۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۵	اجرای عملیات ابنیه فنی شامل ساخت و تکمیل گالری ترانشه‌ها (در ۵ بازه مجزا)	هر بازه ۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۶	اجرای عملیات ابنیه فنی شامل ساخت و تکمیل آبرو و دیوارهدایت‌ها (در ۳ بازه مجزا)	هر بازه ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۷	اجرای عملیات ابنیه فنی شامل ساخت و تکمیل تقاطع‌ها و پل‌های خاص (در ۳ بازه مجزا)	هر بازه ۱۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۸	اجرای عملیات ابنیه فنی شامل ساخت و تکمیل لاینینگ تونل ۸ (اهوران)	هر بازه ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۹	عملیات بارگیری و حمل و جاگذاری تیرهای بتنی پیش ساخته ۳۰ متری پل‌های خاص و تقاطع‌ها	هر بازه ۱۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۰	اجاره دستگاه جرقینقل ۳۰، ۴۵ و ۵۰ تنی جهت اجرای عملیات پل‌های خاص و تقاطع‌ها (در ۶ دستگاه مجزا)	هر دستگاه ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۱	اجرای عملیات سرتند، بارگیری و حمل مصالح زیربالاست (در ۵ بازه مجزا)	هر بازه ۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۲	کلیه عملیات خاکریزی (شامل پخش و میکس، کمپکت با تراکم‌های ۹۵، ۹۰، ۹۸، ۱۰۰ (در ۶ بازه مجزا)	هر بازه ۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۳	کلیه عملیات تهیه و اجرای آسفالت محل تقاطع‌ها (در ۵ بازه مجزا)	هر بازه ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۴	اجرای عملیات ایستگاه‌های درجه ۳ بین‌راهی راه‌آهن (سه ایستگاه کیلومتر ۱۵۳، ۱۷۳ و ۱۹۲)	۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

شرایط: مناقصه‌گزار حق دارد هر یک از پیشنهادها را قبول یا رد کند یا بنا بر تشخیص خود در هر زمان، حتی در آخرین مراحل، فرآیند مناقصه را لغو نماید و از این بابت هیچ مسؤولیت و تعهدی در برابر مناقصه‌گران نخواهد داشت.

۱- مازندران، ساری، میدان امام خمینی (ره)، بلوار جام جم، کوچه سعادت، جنب بیمه پاسارگاد، ساختمان مؤسسه راهبران مراجعه و نسبت به خرید اسناد مناقصه اقدام نمایند. شماره تلفن جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۱۱-۳۱۰۹۱۰۰۰ (داخلی ۱۷۴)

۲- سیستان و بلوچستان، چابهار، نیک شهر، روستای مهبان، شماره تماس ۰۹۱۶-۷۱۸-۵۹۰۵ مسؤول فنی کارگاه

تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه: مناقصه‌گران پس از دریافت اسناد مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه ۱۴۰۴/۰۷/۰۹ اسناد مربوطه را در پاکت لاک و مهر شده به نشانی مناقصه‌گزار تحویل دهند.

هزینه چاپ هر نوبت آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شاخص سهام نزولی، دلار و سکه سعودی همراه را آغاز کردند

هفته پاییزی بورس تهران

گزارش

گروه بورس: با آغاز فصل پاییز، بازارهای مالی ایران با نوسانات قابل توجهی همراه شدند. در حالی که بازار سهام در فضایی سنگین از نااطمینانی های اقتصادی و غیر اقتصادی با افت همراه بود، بازارهای طلا و ارز با رشد خیره کننده‌ای مواجه شدند. بار روانی بازگشت تحریم‌های سازمان ملل و فعال شدن قطعنامه‌ها، واگرایی میان بازارها را بیش از پیش کرد.

افت سنگین بورس

در پی تحولات بین‌المللی

بازار سرمایه در اولین هفته همراه تحت تأثیر فشار روانی ناشی از تحولات سیاسی، کاهش قابل توجهی را تجربه کرد. شاخص کل بورس تهران با افت ۲.۶ درصدی، بیشترین کاهش هفتگی خود را از تاریخ ۲۲ مردادماه به ثبت رساند. شاخص هم‌وزن نیز با ۲.۷ درصد افت، عملکردی مشابه را نشان داد. این کاهش در شرایطی رخ داد که انتظارات برای فعال شدن قطعنامه‌های شورای امنیت و بازگشت تحریم‌ها عملاً محقق شد و بر بازار سرمایه فشار آورد.

نکته قابل توجه در جریان معاملات روز پایانی هفته، شدت کمتر افت نسبت به انتظارات بود. در حالی که تصور می‌شد بازار با ریزش شدیدتری مواجه شود، برخی فعالان فرصت‌هایی را در فضای فعلی شناسایی کردند و ورود مجدد به سهم‌های ارزنده آغاز شد. به‌نظر می‌رسد نزدیک شدن قیمت بسیاری از سهم‌ها به سطوح بنیادی، مانعی در برابر ریزش‌های بیشتر ایجاد کرده است.

رشد چشمگیر دلار و سکه؛ پیشتاری طلا

در میان بازارها

در نقطه مقابل بورس، بازار ارز و طلا هفته‌ای بسیار پررونق را سپری کردند. دلار آزاد با افزایش ۶.۷ درصدی، بیشترین رشد هفتگی خود از تاریخ ۱۲ تیر را به ثبت رساند. یورو نیز با ۸.۳ درصد رشد، حرکت صعودی قدرتمندی را تجربه کرد. این در حالی است که دلار در بازار توافقی رسمی، به دلیل مداخلات، کاهش اندکی را شاهد بود.

در این میان، طلا و سکه با بیش از ۱۴ درصد

رشد‌های دلار و شکاف سنگین بین دلار دستوری و آزاد خیلی‌ها را نسبت به آنکه این وضعیت نمی‌تواند پایدار باشد و در نتیجه بورس هم از این محل می‌تواند رشد اسمی تجربه کند، مطمئن کرده است. اکنون به راحتی می‌توان «وام خروج سرمایه» گرفت؛ یعنی اگر حتی کسی با نرخ ۴۰ تا ۵۰ درصد تأمین مالی کند و ارز توافقی بگیری، می‌تواند بلافاصله در بازار آزاد همه آن بهره را پوشش دهد. این فرصت رانتی بی‌نظیر است برای برخی که به نوعی دسترسی به ارز بانک مرکزی پیدا می‌کنند و تجربه نشان داده این وضعیت در این حد پایدار نخواهد ماند و بورس نیز بررالی تومری بازارها سوار خواهد شد.

نرخ بهره؛ ترمز رشد بازار سهام

اما یکی از مهم‌ترین موانع رشد پایدار بورس، نرخ بهره بالاست. در شرایطی که انتظارات تومری در حال افزایش است و دولت با کسری بودجه مواجه است، انتشار اوراق بدهی به عنوان ابزار تأمین مالی در دستور کار قرار می‌گیرد و این موضوع مانع از کاهش نرخ سود خواهد شد. بنابراین، بازار سهام همچنان با رقیبی جدی به نام سود بدون ریسک مواجه است که سرمایه‌گذاران را از پذیرش ریسک بازار سهام دور می‌کند. در نتیجه، رشد بورس در این فضا مقطعی و محدود خواهد بود، مگر آنکه یا نرخ بهره کاهش یابد، یا تورم به سطوح بسیار بالاتری برسد که بازار سهام به عنوان تنها ابزار پوشش تومری جذاب شود.

نقش عملکرد شرکت‌ها در حفظ انگیزه

معامله‌گران

با وجود فضای منفی، توجه به عملکرد شرکت‌ها در معاملات پایانی هفته نشان داد که بازار همچنان نسبت به سودآوری بنیادی شرکت‌ها حساس است. سهامی که گزارش عملکرد مناسبی منتشر کردند، با استقبال نسبی مواجه شدند. این امر بیانگر آن است که تحلیل بنیادی هنوز در بازار نقش دارد و می‌تواند در آینده نقش مهمی در جهت‌دهی به بازار ایفا کند.

فعالان بازار

باید در شرایط فعلی با رویکردی متعطف و استراتژی‌های چندوجهی، حرکت میان بازارها را به دقت رصد کنند و به جای واکنش‌های هیجانی، تصمیم‌گیری‌های خود را بر پایه تحلیل دقیق ریسک‌ها و فرصت‌ها انجام دهند

شمشیردولبه بازار جهانی برای بورس

نکته مهم بازار جهانی آن است که طلا همچنان پیشتاری می‌کند و با ایجاد جذابیت برای بازار طلای داخل، یک رقیب مهم برای سهام محسوب می‌شود و بر بازار سهام فشار می‌آورد. دیروز نیز به صحبت‌های ترامپ مبنی بر آنکه اوکراین می‌تواند خاک اشغال شده خود را پس بگیرد که نشان می‌دهد روابط بین پوتین و ترامپ خوب پیش نرفته، اونس طلای جهانی به سمت رکورد جدید ۳۸۰۰ دلار حرکت کرد. اما یک موتور اصلی رشد طلای جهانی، انتظار برای کاهش ارزش دلار جهانی است که به طور سنتی به رشد همه کالاهای پایه یا کامودیتی‌ها کمک می‌کند. از جمله این کالاهای فلزات هستند مانند مس، روی و حتی فولاد؛ کالاهایی که در بورس تهران اهمیت ویژه‌ای دارند، زیرا حدود ۶۰ درصد ارزش بارر سهام کشور را این نوع شرکت‌ها تشکیل می‌دهند.

واگرایی بازارها، فرصتی برای بازنگری در استراتژی‌ها

هفته اول پاییز با عملکرد متضاد بازارها همراه شد. در حالی که بازار سهام در سایه ریسک‌های سیاسی و نرخ‌های بهره بالا با

بورس

عکس: سجاد صفوری / ایران

به بازار سهام بازگردند. همچنین، افزایش قیمت جهانی کالاهای می‌تواند به کمک صنایع بزرگ بورسی آمده و موتور محرکی برای رشد فعلی با رویکردی متعطف و استراتژی‌های چندوجهی، حرکت میان بازارها را به دقت رصد کنند و به جای واکنش‌های هیجانی، تصمیم‌گیری‌های خود را بر پایه تحلیل دقیق ریسک‌ها و فرصت‌ها انجام دهند.

افت مواجه بود، بازار ارز و طلا رشد‌های چشمگیری را تجربه کردند. خروج سنگین پول از بازار سهام و ورود آن به صندوق‌های طلا، نشان دهنده بی‌اعتمادی فعلی سرمایه‌گذاران به آینده کوتاه‌مدت بازار است. با این حال، برخی نشانه‌ها از ایجاد فرصت در دل بحران‌ها خبر می‌دهند. اگر ریسک‌های سیاسی تشدید نشوند و قیمت‌ها در بورس به سطوح ارزنده‌تری برسند، می‌توان انتظار داشت بخشی از سرمایه‌های خروجی مجدداً

عضویت بورس انرژی ایران در انجمن بورس‌های سازمان همکاری اسلامی (OICF)

بورس انرژی ایران با هدف توسعه همکاری‌های بین‌المللی و به عنوان پیشران در ایجاد ابزارهای مالی مبتنی بر توسعه پایدار در بازارهای سرمایه اسلامی، با پیگیری‌های انجام شده و پس از دریافت موافقت دبیرخانه انجمن بورس‌های سازمان همکاری اسلامی (OICF)، به عضویت این انجمن درآمد. عضویت بورس انرژی ایران در انجمن بورس‌های سازمان همکاری اسلامی (OICF) که همزمان با برگزاری نوزدهمین نشست سالانه این انجمن نهایی شد، بخشی از برنامه‌های بورس انرژی ایران در افزایش دامنه نفوذ مشارکت کنندگان در بازارهای مرتبط است. انجمن بورس‌های سازمان همکاری اسلامی که با ابتکار کمیته مشارکت‌های تجاری و اقتصادی سازمان همکاری اسلامی (OIC) شکل گرفته است، با هدف توسعه روابط میان بورس‌های کشورهای عضو سازمان ایجاد شده و شبکه‌ای از ارتباطات کاری با هدف پیشبرد همکاری‌های بین‌المللی را فراهم می‌آورد.

سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور:

مالیات بر سوداگری تنها درصد کمی از مردم را شامل می‌شود

واگذاری محل، انواع خودرو سواری دارای پلاک شخصی، انواع طلا، نقره، پلائین و مسکوکات آتیا و جواهرآلات، انواع ارز، انواع رمز دارایی، رمز پول (به استثنای رمز ریال) و رمز ارز مشمول قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی هستند.

موجدی یا بیان اینکه اجرای قانون مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی منوط به استقرار بستر اجرایی آن است، اظهار داشت: منظور از بستر اجرایی، تخصیص کارپوشه غیرتجاری به هر شخص غیرتجاری و ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت صدور صورتحساب‌های الکترونیکی توسط اشخاص ثالث است.

وی گفت: اجرای قانون مذکور با یک فرصت

حداکثر ۲۰ ماهه جهت استقرار بستر اجرایی همراه است ضمن اینکه مستلزم اعلام عمومی وزیر امور

اقتصادی و دارایی از طریق روزنامه رسمی است.

تقاضای سرمایه‌ای و هدایت نقدینگی به سمت فعالیت‌های مولد و تولیدی و دیگر موارد اشاره کرد. موجدی در ادامه مهمترین محورهای بستر اجرایی قانون مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی را برشمرد و عنوان کرد: تعریف اشخاص تجاری و غیرتجاری، تفکیک کارپوشه تجاری از غیرتجاری، تفکیک حساب‌های بانکی تجاری از غیرتجاری، الزام و چگونگی صدور صورتحساب الکترونیکی، چگونگی ناظر بین تراکنش‌ها و صورتحساب‌ها از مهمترین این محورها هستند.

وی در تعریف اشخاص تجاری و غیرتجاری تصریح کرد: اشخاص تجاری در متن قانون مودی یا مودیان و اشخاص غیر تجاری مطابق متن قانون مصرف‌کننده نهایی هستند.

سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور گفت: انتقال

دارایی‌هایی همچون املاک با انواع کاربری و حق

بسیار کمی از مردم را شامل می‌شود و بر بسیاری از مردم فشاری وارد نمی‌کند.

سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور گفت: تقاضای سرمایه‌ای بازار مسکن به سبب فقدان قانون مالیات بر سوداگری به طرز چشمگیری افزایش یافته

به نحوی که از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۹۵ تقاضای سرمایه‌ای در این بازار از ۲۲ درصد به ۸۰ درصد رسیده است.

موجدی در ادامه اضافه کرد: تقاضای سرمایه‌ای مسکن موجب تقاضای تسهیلات از بانک، خلق پول درون‌زای بانکی و تشدید تورم در این حوزه می‌شود. وی با اشاره به اهداف قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی گفت: از اهداف این قانون می‌توان به مواردی چون تقویت حکمرانی داده در کنار تقویت حکمرانی ریال، کاهش نقدینگی خواهی ناشی از

داشت: ایجاد شفافیت در زنجیره تولید تا مصرف دارایی‌های سرمایه‌ای، کسب درآمد از پخش‌های غیر رسمی و کاهش فشار بر پخش رسمی، دریافت مالیات بیشتر از منتفعان طبقات پردرآمد، هدایت سرمایه به سمت فعالیت‌های مولد و دارای اولویت بالا در بین مالیات‌های ضد جرفه‌ای در دوره رکود تومری از کارگردهای مهم این مالیات محسوب می‌شوند.

سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی مالیات پر تورم نیست و موجب تشدید تورم نمی‌شود چرا که در این نوع مالیات اثر تورم بر عایدی کسر می‌شود و حتی این مالیات اثرات ضد تورمی هم دارد.

موجدی با بیان اینکه مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی موجب قفل شدگی دارایی و خروج سرمایه نمی‌شود، تصریح کرد: این مالیات درصد

نمی‌شود، بلکه درصد اندکی از افراد جامعه را شامل شده و حتی آثار ضد تورمی به‌همراه دارد.

مهدی موجدی یکنظر، سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور در نشست با اصحاب رسانه درخصوص قانون مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی، اظهار

نماینده بهشهر در مجلس مطرح کرد:

حذف سلیقه محوری در فرآیند مالیات ستانی

با سازوکار تبصره ۱۰۰

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: با تبصره ماده ۱۰۰ برخورد‌های سلیقه‌محور با مودیان حذف می‌شود و همه کارها به‌صورت خودکار پیش می‌رود و عدالت در اخذ مالیات محقق می‌شود؛ در این سازوکار، امکان تمرکز بر مالیات‌ستانی از پردرآمدها و دانه‌درشت‌ها انجام و بستر حمایت از مودیان خرد و متوسط فراهم می‌شود.

به گزارش رسانه مالیاتی ایران، غلامرضا شریعتی نماینده بهشهر با اشاره به این موضوع که استفاده از سازوکارهای هوشمند و نوین در مالیات‌ستانی از مشاغل و اصناف یک اقدام مثبت است، تصریح کرد: استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ به‌عنوان بستر برای دریافت مالیات از اصناف و مشاغل زمینه‌ای برای کاهش خطاهای انسانی در مالیات‌ستانی از این بخش ایجاد می‌کند. وی ادامه داد: وقتی روندها به‌صورت سنتی پیش می‌رود، امکان مداخلات انسانی و بروز اشتباهات و خطا در امور وجود دارد. استفاده از سازوکارهای هوشمند مالیات ستانی مانند تبصره ماده ۱۰۰ زمینه بروز چنین مسائلی را از بین می‌برد. این دستاورد بزرگی است که اعتماد به نظام مالیاتی کشور را افزایش می‌دهد.

عضو کمیسیون عمران مجلس خاطرنشان کرد: یکی از بزرگ‌ترین سیاست‌های مجلس این است که مواجهه مأموران مالیاتی و کارمندان دولت با مردم به حداقل برسد. در همین راستا، استفاده از سازوکار تبصره ماده ۱۰۰ مثبت ارزیابی می‌شود. زیرا در این سازوکار تمامی کارها به‌صورت خودکار و سیستمی پیش می‌رود و نیازی به ارتباط رو در روی مأمور مالیاتی و مودی نیست.

تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم

شریعتی گفت: یکی از مهمترین نتایج مثبت استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ برای دریافت مالیات از مشاغل و اصناف این است که زمینه برای دریافت عادلانه مالیات از همگان فراهم می‌شود.

با این تبصره برخورد‌های سلیقه‌محور با مودیان حذف و همه کارها به‌صورت خودکار انجام و عدالت در اخذ مالیات محقق می‌شود؛ در این سازوکار، امکان تمرکز بر مالیات‌ستانی از پردرآمدها و دانه‌درشت‌ها و در عین حال حمایت از مودیان خرد و متوسط به وجود می‌آید.

براساس آن ۱۵۰ هزار چاه غیرمجاز، یک‌شبه مجاز شد. حالا بایبند و آن ۱۵۰ هزار حلقه چاه را مسدود کنند، می‌توانند؟ نه.

غیر از طرح طوبا و قانون توزیع عادلانه آب، شرایط امروز نتیجه کدام قوانین غلط است؟

«قانون بهینه‌سازی مصرف آب»، «قانون استانی شدن مدیریت آب» و «حذف حق نظارت بر برداشت‌ها» دقیقاً همان دلایلی هستند که امروز ما را به این شرایط بحرانی رسانده‌اند.

در چه سالی حق نظارت بر برداشت‌ها حذف شد؟

اگر اشتباه نکنم تبصره ماده ۳ در سال ۱۳۸۴ است.

دلیل‌شان برای حذف این قانون چه بود؟

نمی‌دانم. یک نماینده می‌خواهد از یک بخشی رأی بگیرد، می‌گوید من می‌روم و فلان قانون را حذف می‌کنم. به نماینده می‌گویند که چاه غیرمجاز می‌خواهیم. نماینده قول بررسی در مجلس را می‌دهد و یک قانون خوب را حذف می‌کند.

گفتید وضعیت گلستان هم وخیم است؟

بله. من روی وضعیت فرونشست‌ها در گلستان مطالعه کرده‌ام. وجود حدود ۴۰ هزار چاه در این استان، اصلی‌ترین عامل تشدید بحران است. اگر این چاه‌ها نبودند، سطح زمین گلستان ناتراز نمی‌شد تا موقع بارندگی کنار فرودگاه آب جمع شود. وقتی آبخوان تهی می‌شود یعنی کشاورزی حذف می‌شود و وقتی کشاورزی حذف شود، امنیت غذایی از بین می‌رود.

در دهه ۹۰سازمان منابع طبیعی اعلام کرد که جنگل‌های گلستان خاصیت اسفنجی و نگهداشت آب را از دست داده‌اند.

وقتی فرونشست رخ می‌دهد، نفوذپذیری خاک حذف می‌شود و آب در خاک نفوذ نمی‌کند.

پیش‌بینی‌ها درباره گلستان چه می‌گویند؟

آتجا هم مثل اصفهان دارد به سمت تهی‌شدن منابع آب پیش می‌رود.

در نهایت، راهکار پیشنهادی شما برای برون‌رفت از این بحران چیست؟

تنها راه نجات، درک فوری عمق فاجعه توسط مسئولان و اصلاح مسیر اشتباه گذشته است. باید قوانین بازنگری شوند، یعنی جلوی برداشت‌های غیرمجاز گرفته شود و مدیریت آب بر اساس توسعه پایدار پایه‌ریزی شود. تنها در این صورت است که می‌توان امید داشت تا از تشدید بحران فرونشست و کم‌آبی جلوگیری شود.

باید به فکر امروز هم بودند. اگر امروز هم دارند قانونی را تصویب می‌کنند، لطفاً به فکر فردا هم باشند.

با حجم گسترده‌ای از باغ‌ها و تعداد زیادی باغدار روبه‌رو هستیم، درست است؟

بله. محاسبات من نشان می‌دهد مشکل فرونشست تنها مختص اصفهان نیست؛ استان‌های گلستان، تهران و همدان نیز شرایط مشابه یا حتی بدتری دارند. ما به‌سرعت به سمت تخلیه کامل آبخوان‌ها پیش می‌رویم و وضعیت آب بسیار بحرانی است. به عنوان مثال، مطالعه من در اصفهان نشان می‌دهد که منابع آب این استان از سال ۱۴۰۹ تا ۱۴۱۶ با طور کامل ته می‌کشد. بعد از آن چه خواهید کرد؟ وضعیت آبخوان تهران هم مشابه است؛ اگر شرایط مساعد بود، ورامین ۲۰ سانت فرونشست نمی‌کرد، شهریار دچار ۲۰ سانت نشست نمی‌شد و جنوب البرز هم فرو نمی‌نشست. قزوین نیز با فرونشست مواجه است و آبخوان آن تحت تأثیر قرار گرفته، هرچند این مسأله خارج از محدوده شهری رخ داده و جمعیت انسانی زیادی در آنجا حضور ندارد. اما در اصفهان وضعیت متفاوت است، زیرا فرونشست به محدوده شهری وارد شده است. در بسیاری از دشت‌ها، چون فرونشست بیرون از مناطق شهری اتفاق می‌افتد، حساسیت چندانی وجود ندارد، ولی اصفهان دقیقاً روی محدوده فرونشست قرار دارد. به همین دلیل است که تهران هم امسال با بی‌آبی مواجه شد.

نکته‌ای هست که ما ندانیم؟

آبخوان‌ها دارد تهی می‌شود، اگر منابع آب زیرزمینی تخلیه شوند، هیچ منبع جایگزینی وجود ندارد. فرونشست خودش یک علامت است، اما چون این علامت‌ها در دشت‌های غیرمسکونی است، ما این علامت را نمی‌بینیم. فرونشست و به تبع آن تأمین آب برای تهران هم مثل اصفهان نگران کننده است.

با توجه به مشاهده رویه رها کردن مسأله فرونشست در عمل، به نظر شما چه اقدامات حداقلی باید در اولویت قرار گیرد؟

حداقل الان این رویه غلط را تغییر بدهند تا منابع آب کاملاً خالی نشود. قانونی نگذارند که بعداً نتوانند پیامدهای آن را جبران کنند.

یعنی الان نجات اصفهان در گرو حذف آن ۳۰ هزار هکتار باغ‌های طرح طوبا است؟

فقط اصفهان دارای این شرایط نیست. طرح طوبا را مثال زدم که قانون غلط، نتیجه‌اش می‌شود ۳۰ هزار هکتار باغ در مسیر زاینده‌رودی که الان خشک شده‌اند. ما نمی‌توانیم همین جوری باز بگذاریم و بعد انتظار اصلاح این روند را داشته باشیم.

واین پدیده وارد محدوده شهری نیز شده، آیا راهکار جدی برای آن اندیشیده شده است؟

وقتی ۳۰ هزار هکتار باغ در مناطق بالادست زاینده‌رود ایجاد می‌شود، فرونشست هم به شهر آسیب می‌زند. در جلسه آب منطقه‌ای اصفهان، از من پرسیده شد که چه راه‌حلی وجود دارد؟ من گفتم به عنوان کارشناس نمی‌توانم نسخه‌ای ارائه کنم، اما حکمران و سیاست‌گذار باید تصمیم بگیرد که اصفهان مهم است یا باغ‌ها؟ یکی از این دو را باید انتخاب کنید.

تتراه راه نجات، درک فوری عمق فاجعه توسط مسئولان و اصلاح مسیر اشتباه گذشته است.

باید قوانین بازنگری شوند، یعنی جلوی برداشت‌های غیرمجاز گرفته شود و مدیریت آب بر اساس توسعه پایدار پایه‌ریزی شود

این باغ‌ها در محدوده اصفهان است یا شامل چهارمحال و بختیاری هم می‌شود؟

این باغ‌ها در مسیر زاینده‌رود قرار دارد. همچنین این باغ‌ها در بالادست و در چهارمحال و بختیاری و بالادست سدی که در اصفهان قرار دارد، ایجاد شده‌اند. ما نمی‌توانیم همین جوری باز بگذاریم و بعد انتظار اصلاح این روند را داشته باشیم.

آیا با حجم باغ‌ها و باغداران زیادی روبه‌رو هستیم؟

بله. آن روزی که تصمیم گرفتند طرح «طوبا» را اجرا کنند و مجوز باغ دادند،

۴۲ مدرسه در اصفهان به خاطر فرونشست جابجا شدند

خالی شدن آبخوان‌ها از نصف جهان تا گلستان

● گفت‌وگو

زهره کشوری - دبیر گروه زیست‌بوم / یک کارشناس هشدار می‌دهد: بحران فرونشست در اصفهان به نقطه‌ای غیرقابل بازگشت نزدیک می‌شود. بر اساس داده‌های رسمی، تاکنون ۴۲ مدرسه به طور کامل تعطیل شده و بیش از ۱۳ هزار دانش‌آموز مجبور به جابه‌جایی شده‌اند. هم‌زمان، آثار تاریخی بی‌نظیری مانند مسجد سید و مسجد جامع عباسی با آسیب‌های جمعی ناشی از فرونشست مواجه‌اند. بهرام نادی عضو کارگروه فرونشست استان اصفهان و استاد ژئوتکنیک دانشگاه آزاد نجف‌آباد در گفت‌وگو با «ایران» تأکید می‌کند که اگر روند کنونی ادامه یابد، آبخوان اصفهان حداکثر تا هفت سال آینده به طور کامل تهی خواهد شد. اما خبر تلخ او این است که وضعیت تهران، گلستان و برخی دیگر از شهرها نیز به همان اندازه وخیم است؛ تنها تفاوت این است که فرونشست هنوز به محدوده شهری آنها وارد نشده، اما زنگ خطر خالی شدن کامل آبخوان‌ها در این مناطق نیز به صدا درآمده است.

آقای نادی، پیش‌ترین‌بای‌شما درباره پدیده فرونشست در اصفهان گفت‌وگو داشتیم. لطفاً فرمایید در حال حاضر آخرین وضعیت به چه شکل است و راه‌های جدید چه می‌گویند؟

نرخ فرونشست به صورت تجمعی همچنان ادامه دارد. به عنوان مثال، سالانه حدود ۱۵ تا ۱۸ سانتی‌متر نشست رخ می‌دهد. از آنجا که محاسبه این نرخ به طور جمعی صورت می‌گیرد، هر سال به ارقام پیشین افزوده می‌شود. بدین ترتیب اثر امر نشان‌دهنده تداوم بحران در پهنه‌های مختلف استان است.

اخیراً شنیده شده که حدود ۴۰۰ مدرسه به دلیل فرونشست تعطیل شده‌اند. آیا این آمار صحیح است؟

خیر، رقم صحیح ۴۲ مدرسه است که تاکنون تعطیل شده‌اند. در نتیجه، حدود ۱۳ هزار و ۳۶۰ دانش‌آموز ناچار به جابه‌جایی شده‌اند. این آمار صرفاً مربوط به شهر اصفهان است و بیشتر مدارس تعطیل‌شده در مناطق ۴ و ۵ آموزش و پرورش، یعنی محدوده منطقه ۷، قرار دارند.

آمار شما با آمار اعلام شده از سوی غزال راهب، رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی تفاوت دارد.

آمار ارائه‌شده از سوی من دقیقاً منطبق بر داده‌های سازمان نوسازی مدارس است. اطلاعات بر اساس نام مدرسه و تعداد کلاس‌ها استخراج شده و در صورت نیاز می‌توانم آن را در اختیار شما قرار دهم. ۴۰۰ مدرسه در معرض فرونشست هستند که در مجموع، همان‌طور که اشاره شد، تاکنون ۴۲ مدرسه به دلیل فرونشست تعطیل شده‌اند.

در حال حاضر وضعیت آثار میراث فرهنگی اصفهان چگونه است؟

فرونشست در آثار تاریخی هم به صورت جمعی اضافه می‌شود و به آنها آسیب می‌زند.

آیا همچنان مسجد قاجاری سید در بدترین شرایط قرار دارد یا تغییری در وضعیت آن ایجاد شده است؟

کماکان وضعیت مسجد سید نامناسب است. البته شرایط بسیاری از آثار میراثی نامناسب است. به طور

ایران پیشنهاد ایجاد ذخیره‌گاه زیست‌کره مشترک با ارمنستان را مطرح کرد

افزایش چهار زیستگاه دیگر به مناطق چهارگانه

● گزارش

گروه زیست بوم / ایران آمادگی خود را برای ایجاد یک ذخیره‌گاه زیست‌کره مشترک با ارمنستان و احیای گونه‌های با زیستگاه مشترک اعلام کرد. این پیشنهاد در حاشیه پنجمین کنگره جهانی ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره در هانگژو چین توسط حمید ظهرابی، معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست، در دیدار با معاون وزیر محیط زیست ارمنستان مطرح شد.

افزایش ذخیره‌گاه های زیست کره شینا انصاری، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، در سخنرانی خود در این کنگره اعلام کرد: «ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره کمتر

از چهار درصد قلمرو ملی ما را پوشش

می‌دهند که این میزان کافی نیست. بنابراین متعهد هستیم که این شبکه را با معرفی حداقل چهار سایت جدید گسترش دهیم.» وی افزود: «آنچه این ذخیره‌گاه‌ها را برجسته می‌کند، نه تنها منازر منحصربه‌فرد و تنوع زیستی چشمگیر آنهاست، بلکه همپوشانی قابل توجه با قلمروهای عرفی جوامع عشایری و روستایی است که نقش کلیدی در حفاظت از این اکوسیستم‌ها و اجزای آن ایفا می‌کنند.»

انصاری درباره اهمیت دانش بومی و تجربیات جوامع محلی تأکید کرد: «مدت‌ها پیش از آنکه مفهوم توسعه پایدار به یک ایده جهانی تبدیل شود، جوامع عشایری ایران با اتکا به دانش بومی خود، راهبردهای منحصر به فردی برای معیشت پایدار و هماهنگی کامل با طبیعت ایجاد کرده بودند. این تجارب و دانش، سرمایه‌ای ارزشمند و

الهام‌بخش برای راه‌حل‌های جهانی امروز است.» وی همچنین بر همکاری بین‌المللی و تبادل تجربه میان کشورها تأکید کرد و گفت: «آمادگی داریم تا سازوکار «دوقلوسازی» میان ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره ایران و سایر کشورها برقرار کنیم و پروژه‌های مشترک، بازپدیدهای علمی و تخصصی را تقویت کنیم. در این مسیر، بر رویکرد‌های مبتنی بر اکوسیستم و جامعه‌محور در مدیریت ذخیره‌گاه‌ها تأکید داریم تا این مناطق تأثیر خود را فراتر از مرزهای ملی گسترش دهند و الهام‌بخش مناطق پیرامونی شوند.»

ذخیره‌گاه مشترک

حمید ظهرابی‌نی نیز در این کنگره برآمادگی ایران برای همکاری با ارمنستان تأکید کرد و گفت: «ما آماده گسترش همکاری‌های مشترک در

پنجمین کنگره جهانی زیست‌کره، که هر ۱۰ سال یک بار برگزار می‌شود

ذخیره‌گاه‌ها در دست‌یابی به پایدار جهانی قرار داده و با چهارچوب‌های بین‌المللی مانند چهارچوب جهانی تنوع زیستی کومینینگ – مونترال و توافقنامه پاریس هماهنگ است.

شورای نگهبان: رودخانه‌ها مالک خصوصی ندارند

شورای نگهبان با اعلام غیرقانونی بودن صدور سند مالکیت رودخانه‌ها، آبراهه‌ها و آب‌بندان‌ها به نام وزارت نیرو، نقطه پایان بردلنگرانی جامعه محیط زیست ایران گذاشت. این رای که منابع آبی کشور را متعلق به حکومت و خارج از مالکیت خصوصی می‌داند، پیروزی مهمی برای حافظان محیط زیست و حق عمومی برآب ارزبایی می‌شود.

این تصمیم مسیر خود را در بستری از بگیری‌های مستمر جامعه مدنی و رسانه‌ها باز کرد. برای بیش از دو سال، فعالان محیط زیست و خبرنگاران با شفاف‌سازی درباره تبعات خصوصی‌سازی منابع آبی، اجازه ندادند این موضوع به حاشیه برود.

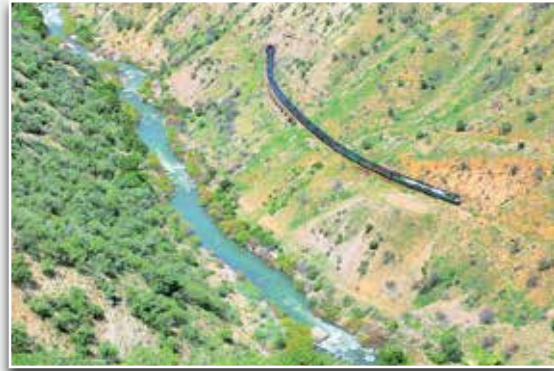
پیش از این نیز، رسانه‌ها مانع از آن شده بودند که وزارت نیرو بتواند برخلاف قانون، برای ۲۲ تالاب مهم کشور به نام خود سند مالکیت صادر کند. اکنون با نظریه فقه‌ای شورای نگهبان، تأکید شده که اگر مقصود وزارت نیرو تنها «اختیار اداره» این منابع است، باید به صورت شفاف در قوانین صریح شود، نه اینکه با عنوان «مالکیت» که بار حقوقی خاصی دارد، همراه شود.

گلخانه‌ای، افزایش تاب‌آوری جوامع، تأمین منابع مالی کافی و ترویج فناوری‌های پایدار تأکید دارد و ایران آمادگی کامل خود را برای مشارکت فعال در این برنامه اعلام کرده است.

هانگژو

برنامه اقدام هانگژو، چهارچوبی برای همکاری‌های بین‌المللی در زمینه تغییرات اقلیمی و توسعه پایدار، بر اقدام فوری کشورها، کاهش گازهای

●

●

معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان می‌گوید که سازمان حفاظت محیط زیست با استفاده به دریافت تعهداتی مشخص برای رعایت ملاحظات زیست‌محیطی، مجوز فعالیت‌های اکتشاف نفت در تالاب بین‌المللی شادگان را صادر کرد؛ اما اکنون اجرای پروژه‌های لرزه‌نگاری در عمل، نه تنها به این تعهدات پایبند نیست که بلای جدی بر سربری از ارزشمندترین زیستگاه‌های کشور آورده است. این بی‌توجهی تاکنون منجر به حوادث تلخی همچون گشته شدن یک کارگر ۲۷ ساله و انتقال تعدادی از نیروها به مراکز درمانی شده است. سید عادل مولا، معاون محیط طبیعی خوزستان به «پایام ما» می‌گوید: «مجاز لرزه‌نگاری نفت در تالاب شادگان با چهار شرط اصلی مادر شده است: اول اینکه لرزه‌نگاری در مناطق امن انجام نشود، مگر اینکه زمان و مکان آن را اداره حفاظت محیط زیست تعیین کند. دوم، توقف عملیات در زمان مهاجرت پرندگان، بویژه در فصل سرشماری زمستانه است، سوم، از اواخر اسفند تا اواخر تیرماه که فلامینگوها شروع به لانه‌گزینی و جوجه‌آوری می‌کنند، فعالیت ممنوع است. چهارم هم اینکه آشیانه‌های پرندگان تخریب نشود.» او در ادامه اشاره کرده است: «این پروژه از همان ابتدا مشکلات عدیده‌ای داشت، مثل ایجاد کمب در تالاب و ورود به سایت‌های امن. حالا هم با وجودی که پروژه به پیمانکار جدید و با مشارکت چینی‌ها واگذار شده، باز به تعهدات عمل نمی‌شود. در چند مورد وارد مناطق امن تالابی و زیستگاه فلامینگوها شدند که باسبال از آنها شکایت کردیم و ۶۱ میلیارد تومان جریمه برای آنها تعیین شد که پرونده در حال طی مراحل قضایی است.»

همزمان با افزوده شدن ۲۰۰۰ کلاس درس جدید انجام شد

جمع‌آوری مدارس کانکسی در آذربایجان غربی

گزارش

گروه ایران زمین

استان آذربایجان غربی که تا همین دو سال پیش در صدر استان های دارای مدارس کانکسی بود اولین استان در دولت چهاردهم است که در سال تحصیلی جدید با مدارس کانکسی خداحافظی می کند. به گفته استاندار، مدارس کانکسی و سنگی آذربایجان غربی تا پایان مهرماه یعنی کمتر از یک ماه دیگر جمع‌آوری می شود.

رضا رحمانی از خیرین دعوت کرد برای شتاب گرفتن نهضت مدرسه‌سازی یای کار بیایند. او با بیان اینکه پروژه‌های ساخت مدارس در استان از پلدشت تا سردشت فعال است، تصریح کرد: «فضای توسعه‌ای در استان آغاز شده است.»

رحمانی با تأکید بر تهیه برنامه جامع برای احداث مدارس به صورت جداگانه اظهار کرد: «حصای مناطق مورد نیاز برای احداث مدارس لازم است و باید احداث هنرستان‌ها براساس نیازهای منطقه و هر شهرستان انجام شود.»

با این حال استاندار آذربایجان غربی گفت: «توسعه عدالت آموزشی و توجه به کیفیت آموزشی سیاست دولت چهاردهم

به شمار می‌رود و برای توسعه فضاهای آموزشی، احداث ۸۰۰ مدرسه نیاز استان است تا به استاندارد کشوری برسیم.»

مهارت‌آموزی رایگان به دانش‌آموزان

استان آذربایجان غربی در حالی در حذب مدارس کانکسی پیشگام شده است که استاندار این استان چندی پیش در

ایران در «ایران»

قم در رتبه اول امنیت سرمایه‌گذاری

قم- معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «براساس پژوهش‌های انجام شده، قم رتبه اول امنیت سرمایه‌گذاری در کشور را به خود اختصاص داده است.»

برای توسعه اقتصادی دارد و با مدیریت مناسبی که از سوی مسئولان شاهد هستیم، این استان می‌تواند برنامه رشد اقتصادی خود را با سرعت بسیار بالایی محقق کند.» وی اشاره به اینکه برای گسترش سرمایه‌گذاری نیازمند وفاق ملی هستیم، افزود: «باید به مفهوم وفاق متعهد باشیم، چرا که به‌طور حتم این رویکرد، عامل پیشرفت کشور است.»

تشکیل کنسرسیوم مهارت

در ۱۵ استان کشور

اراک- معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای از راه‌اندازی کنسرسیوم مهارت در ۱۵ استان کشور خبر داد و گفت: «هدف از این اقدام، توسعه و تقویت آموزش‌های مهارتی و فنی برای ارتقای توانمندی‌های نیروی کار و پاسخگویی به نیازهای بازار کار ملی است.»

غلامحسین محمدی افزود: «کارپروژه‌واصلی این کنسرسیوم این است که پس از دریافت درخواست‌های نیروی کار از دستگاه‌های اقتصادی بزرگ، کوچک و متوسط و کارفرمایان وابسته به جامعه اصناف، اتاق بازرگانی، خانه صنعت و اتاق تعاون، زیرساخت‌های آموزش مهارتی در استان را به منظور پاسخگویی به این درخواست‌ها به‌طور مؤثر آمایش کند.»

وی گفت: «به‌عنوان نمونه در یک‌ااق چند ساله، نیاز به افراد ماهر در حوزه‌های مختلف مثل رایانه، ماشین‌کاری و صنایع دستی، احصا و مهارت‌آموزان به تناسب آن نیازها و از لحاظ سنی دسته‌بندی و آمایش خواهند شد.»

کمبود نیرو

چالش بزرگ آتش‌نشانی یزد

یزد- رئیس شورای اسلامی شهر یزد گفت: «چالش کمبود نیروی عملیاتی در آتش‌نشانی یزد که به شهرهای اطراف و حتی برخی شهرستان‌های استان نیز خدمت‌رسانی می‌کنند، یکی از معضلات جدی این بخش است.»

عزیزالله سیفی، افزود: «آتش‌نشانی شهرداری یزد در حال حاضر از ۱۶ نفر نیروی عملیاتی دارد که تا پایان سال نیز بیش از ۲۰ نفر از آنها بازنشسته می‌شوند.» وی ادامه داد: «با توجه به سکونت جمعیت نزدیک به ۹۰۰ هزار نفر در شهرستان یزد و اینکه طبق استانداردهای کشوری باید حداقل ۳۲۰ نفر نیروی عملیاتی در آتش‌نشانی یزد خدمت‌کنند، نیمی از ردیف‌های استخدامی این بخش خالی مانده‌است.»

گام بلند دولت چهاردهم در توسعه عدالت آموزشی

بشر

توسعه عدالت آموزشی از اولویت‌های دولت چهاردهم است و رئیس جمهوری بر بهبود فضای سرانه آموزشی و حذف مدارس کانکسی، نا ایمن و سنگی تأکید ویژه داشته است. وزیر آموزش و پرورش از حذف هزار کلاس کانکسی، افتتاح ۲۴۰۰ مدرسه و توزیع ۲۰۰ میلیون تومان تجهیزات آموزشی در آستانه سال تحصیلی جدید خبر داد. در ۶ ماهه اول سال جاری، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با تمرکز ویژه بر مناطق محروم، اقدامات گسترده‌ای برای ساماندهی و حذف مدارس کانکسی و سنگی انجام داده است. این مدارس که عمدتاً در روستاها و نقاط کمتر توسعه‌یافته قرار دارند، به دلیل شرایط نامناسب محیط آموزشی، دغدغه‌ای جدی برای مسئولان آموزشی کشور بوده‌اند. تمرکز ویژه بر استان‌های آذربایجان غربی، لرستان و گلستان و بهره‌گیری از مشارکت خیران، از مهم‌ترین عوامل موفقیت این برنامه ملی است.

استان آذربایجان غربی که تا دو سال پیش در صدر استان‌هایی بود که بیشترین تعداد مدارس کانکسی را داشت، اکنون در آستانه حذف‌حافظی با این مدارس است. مدیرکل نوسازی مدارس لرستان خبر داده است که در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۴، بیش از ۱۷۰ مدرسه کانکسی و سنگی در استان حذف و سنگی در استان حذف شده‌اند. این اقدام بخشی از پروژه‌های ملی بهبود شرایط تحصیلی در مناطق محروم است و با همکاری خیران سرعت قابل توجهی یافته است. در استان خوزستان نیز طی این بازه زمانی، ۱۴۹ مدرسه کانکسی و سنگی حذف شده‌اند. مدیرکل نوسازی مدارس استان اعلام کرده است که با ادامه این روند، مدارس با کیفیت و مقاوم جایگزین خواهند شد و محیطی بهتری برای تحصیل دانش‌آموزان فراهم خواهد آمد. استان کرمانشاه هم برنامه‌ای جدی برای حذف مدارس کانکسی و سنگی دارد و بر اساس اعلام استاندار، تمامی مدارس کانکسی با بیش از ۱۰ دانش‌آموز تا پایان مهرماه امسال جمع‌آوری و نوسازی خواهند شد. این استان با اولویت‌بندی پروژه‌ها و جذب مشارکت مردمی، روند بهسازی مدارس را با سرعت دنبال می‌کند. استان گلستان نیز بیش از ۱۰۰۰ مدرسه سنگی شناسایی شده دارد که در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۴، با تمرکز بر بهسازی و نوسازی، گام‌های مهمی برداشته شده است. همکاری دستگاه‌های اجرایی و خیران در این استان نقشی کلیدی در موفقیت برنامه‌ها ایفا کرده است.

مناسب برای تحصیل این دانش‌آموزان فراهم می‌شود. «

محمودزاده تصریح کرد: «با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، دانش‌آموزان در سال تحصیلی جدید می‌توانند در محیطی سالم و استاندارد به تحصیل بپردازند و هیچ دانش‌آموزی از امکانات آموزشی مناسب محروم نخواهد بود.»

پرورش تأکید کرد: «هدف اصلی، فراهم کردن محیطی امن، استاندارد و متناسب با نیازهای آموزشی دانش‌آموزان است.» وی از اقدامات ویژه برای مدارس کوچک‌تر با کمتر از ۱۰ دانش‌آموز خبر داد و گفت: «با استفاده از ظرفیت‌های دولت، سازمان نوسازی مدارس، مشارکت خیران و مسئولیت‌های اجتماعی، شرایط

دانش‌آموزان استان تضمین شود.» وی با اشاره به اقدامات دولت چهاردهم در حوزه آموزش، توضیح داد: «در قالب نهضت ملی مدرسه‌سازی دولت، تمامی مدارس کانکسی با بیش از ۱۰ دانش‌آموز در استان آذربایجان غربی تا پایان مهرماه برچیده شده و دانش‌آموزان به فضاهای آموزشی استاندارد منتقل خواهند شد. احمد محمودزاده افزود: «این تصمیم با توافق و همکاری استاندار آذربایجان‌غربی اتخاذ شده و تمامی نهادهای ذیربط موظف به اجرای آن هستند تا عدالت آموزشی برای همه

تأملاتی بر ناترازی انرژی

سعید توکلی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران / امروز، روی سخنم با هموطنان گرامی، صنعت‌گران و فعالان حوزه انرژی است.

گاز طبیعی، این ثروت ملی، همچون خون در رگ‌های اقتصاد ایران جاری است. از گرمابخشی به خانه‌ها در سردترین روزها گرفته تا چرخاندن چرخ صنایع بزرگ و کوچک و تأمین پایدار سوخت نیروگاه‌ها، نقشی بی‌بدیل در زندگی روزمره و پیشرفت کشور ایفا می‌کند. اما امروز، چالش بزرگ «ناترازی انرژی» سایه خود را بر سراین نعمت گسترده است. این شکاف عمیق میان تولید و مصرف، دیگر یک مسأله فنی مختص به صنعت نفت یا گاز کشور نیست، بلکه به عنوان یک چالش ملی درآمده که می‌تواند آینده توسعه و امنیت انرژی و حتی رفاه اجتماعی ما را تحت‌تأثیر قرار دهد.

البته ناترازی انرژی، نتیجه سال‌ها انباشت برخی سیاست‌ها و رویکردهای اتخاذ شده و رخداد عدم تعادل میان رشد تولید و مصرف است. در حالی که سرمایه‌گذاری‌ها برای توسعه مایدین‌گازی دنبال می‌شده، اما رشد افسارگسیخته تقاضا (به‌ویژه در بخش‌های خانگی، تجاری و برخی صنایع) از سرعت افزایش تولید پیشی گرفته است.

پیامد این مسأله، در ماه‌های سرد سال به اوج خود می‌رسد و ما را مجبور به اتخاذ راهکارهای اضطراری می‌کند. شاید بسیاری از تحلیل‌گران، مشکل را صرفاً در بُعد تولید و سرمایه‌گذاری ببینند. بی‌شک توسعه مایدین‌گازی و افزایش فشارافزایی برای حفظ سطح تولید، راهبردی کلیدی و حیاتی است، اما باور من این است که ریشه اصلی و پایدارترین راه‌حل را باید در بُعد مدیریت و بهینه‌سازی الگوهای مصرف جست‌وجو کرد. در همین چهارچوب معتقدم اولین و مهم‌ترین میدان‌گازی که باید آن را کشف و بهره‌برداری کنیم، همانا «مصرف بهینه» است.

تردیدی نیست که الگوی مصرف ما، باشنه آشیل ناترازی است. مصرف گاز در کشور ما به مقایسه با استانداردهای جهانی، به طرز چشمگیری بالاتر است. قیمت‌های ارزان انرژی، عدم وجود مشوق‌های کافی برای صرفه‌جویی و نبود فرهنگ عمومی مصرف صحیح، به این معضل دامن زده است. برای حل پایدار ناترازی، باید از نگاه صرفاً تأمینی، به نگاهی جامع‌تر و مبتنی بر مدیریت تقاضا تغییرمسیر دهیم. این کار مستلزم یک اراده جمعی و عزم ملی ذیل دو حوضه اصلی است.

حوزه اول، بخشی خانگی و تجاری (به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان گاز در کشور) و طبعاً ضرورت اصلاح الگوی مصرف در این بخش هاست. گرمایش ساختمان‌ها سهم عمده‌ای از مصرف را به خود اختصاص می‌دهد. مقایسه آمار مصرف گاز در فصل‌های مختلف به وضوح این حقیقت را نشان می‌دهد. در

شرایط عادی (تابستان)، از کل تولید روزانه حدود ۷۴۰ میلیون مترمکعب، بخش خانگی و تجاری تنها ۱۱۵ میلیون مترمکعب مصرف می‌کنند و بیش از ۲۸۵ میلیون مترمکعب سهم نیروگاه‌هاست. اما این معادله در زمستان کاملاً تغییری می‌کند. با آغاز فصل سرما، به‌رغم آنکه میزان تولید به حدود ۸۴۵ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد، اما مصرف گاز در بخش خانگی، عمومی و کشاورزی به صورت شگفت‌انگیزی جهش کرده و به حدود ۵۲۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. این افزایش مصرف حدود ۴۰۵ برابر، فشار عظیمی بر شبکه زیرساخت گاز کشور وارد می‌کند. صنعت گاز ناگزیر از کاهش سهم گاز صنایع و نیروگاه‌ها برای حفظ پایداری شبکه است. اینجاست که نقش مقررات ملی ساختمان (به‌ویژه مبحث ۱۹) پررنگ می‌شود.

این مبحث با تعیین استانداردهایی برای عایق‌بندی حرارتی دیوارهای ساختمان، سقف، گف، پنجره‌ها و تأسیسات، می‌تواند تلفات انرژی و متعاقب آن مصرف انرژی را تا حد چشمگیری کاهش دهد. در واقع باید به این مسأله با دیدگاه اقتصادی و امنیت انرژی نگریست. یک ساختمان عایق‌بندی شده، مانند یک واحد تولیدی است که جلوی هدررفت گاز را می‌گیرد و در نتیجه به پایداری شبکه گاز کشور کمک می‌کند.

اجرای کامل و دقیق این استانداردها، چه در ساختمان‌های جدید و چه در نوسازی ساختمان‌های قدیمی، باید به یک اولویت ملی تبدیل شود. علاوه بر این، فرهنگ‌سازی و ارائه مشوق‌هایی مانند طرح‌های تشویقی برای مشترکان کم‌مصرف، می‌تواند الگوی مصرف را به سمت صحیح هدایت کند.

حوزه دوم نیز صنایع و نیروگاه‌ها هستند. تردیدی نیست که در این حوزه اساساً کلید نجات در افزایش بهره‌وری است.

بررسی‌های فنی و مهندسی نشان داده در این دو بخش بزرگ باید راهکارهایی در قالب نوسازی تجهیزات و

اقتصاد کشور، نگاهی ویژه به صنعت پتروشیمی دارد و انتظار می‌رود با افتتاح طرح‌های توسعه‌ای، اهداف برنامه هفتم توسعه محقق شود. از این رو، این دولت اهتمام ویژه‌ای به رشد تولید در صنایع کشور و منجمله صنعت پتروشیمی نشان داده چرا که حدود ۲۵ درصد از صادرات غیرنفتی کشور و ۱۹ درصد از ارزش افزوده در اختیار صنعت پتروشیمی کشور است.

این تعامل و همکاری در مجموعه صنعت پتروشیمی مرهون تلاش‌های جهادی و باثباتی است که در سال‌های اخیر بارقه امید را در دل فعالان صنعت پتروشیمی ایران ایجاد کرده و به تبع آن صنعت ارزش‌آفرین پتروشیمی رشد و حرکت جهادی خود را برای تحقق جهش دوم توسعه آغاز کرده است.

به‌طور خلاصه، اقدامات این صنعت ارزش‌آفرین در سال اول دولت چهاردهم حاکی از ثبت رکوردهای غرورآمیز است. این رکوردها نه تنها در حوزه ظرفیت و تولید و احیای پروژه‌های غیرفعال و توسعه زیرساخت‌های صادراتی بلکه در حوزه بومی‌سازی فناوری‌ها و جذب سرمایه‌گذاری بوده است.

فعالیت تلاشگران صنایع پتروشیمی در اقصی نقاط کشورمان تماماً در راستای حرکت به سمت توسعه پایدار کشور بوده که با افزایش ارزش‌آوری و تکمیل زنجیره ارزش صنعت و تلاش برای تأمین خوراک پایدار، برگ زرین دیگری بر افتخارات این کشور افزوده‌اند.

بدین ترتیب تداوم این رویکرد در دولت چهاردهم، چشم‌انداز روشن افق توسعه‌ای صنعت پتروشیمی در سال‌های پیش رو را نوید می‌دهد.

بنگاه

افق‌های توسعه صنعت پتروشیمی در دولت چهاردهم

حسن عباس‌زاده، معاون وزیر نفت و مدیرعامل

شرکت ملی صنایع پتروشیمی / صنعت پتروشیمی ایران در مسیر رشد و توسعه قرار گرفته و در تلاش است تا با تکمیل زنجیره ارزش به سوی کاهش خام‌فروشی و تولید محصولات نهایی حرکت کند. امروز این صنعت پیش‌ران افتخار آن را دارد که با حفظ جایگاه جهانی صنعت پتروشیمی کشور، عامل مؤثر در رونق تولید و اقتصاد ملی است.

در این میان شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان سازمان توسعه‌ای در دولت چهاردهم، تمام توان علمی-تخصصی خود را به کار بسته تا با یک راهبرد مشخص و دقیق و با مشارکت هلدینگ‌های پتروشیمی منابع عظیم خدادادی نفت و گاز را با ایجاد ارزش افزوده به ثروت پایدار ملی تبدیل کرده تا قدرت ایران اسلامی بار دیگر در جهان طلیعه‌دار شود.

در سال اول دولت چهاردهم، صنعت پتروشیمی ایران با ظرفیت ۹۶۰۶ میلیون تن، فروش ۲۱۰۲ میلیارد دلاری و اجرای پروژه‌های توسعه‌ای و زیربنایی، همزمان به افزایش تولید، تنوع صادرات و ارتقای زیرساخت‌ها دست یافت که روایتگر رشد کمی و جهش کیفی در این صنعت است.

عملکرد واقعی تولید در سال ۱۴۰۳ برابر با ۷۵۰ میلیون تن بوده است. این رقم نشان می‌دهد صنعت پتروشیمی ایران توانسته در شرایط پیچیده داخلی و خارجی همچنان پایدار و قدرتمند در عرصه تولید عمل کند.

تولید و فروش در دولت چهاردهم نیز با تلاش خانواده بزرگ صنعت پتروشیمی ایران رشد قابل‌قبولی را تجربه کرد. از ابتدای شهریور ۱۴۰۳ تا پایان تیر ۱۴۰۴ میزان تولید محصولات پتروشیمی به ۶۶۰۶ میلیون تن رسید. در این بازه، فروش داخلی خالص ۱۶ میلیون تن معادل ۹۰۶ میلیارد دلار و صادرات ۲۶۰۶ میلیون تن به ارزش ۱۱۰۶ میلیارد دلار محقق شد. بدین ترتیب، مجموع فروش خالص صنعت پتروشیمی کشور در این مدت به ۲۱۰۶ میلیون تن با ارزش ۲۱۰۲ میلیارد دلار رسیده است. بدون تردید صنعت پتروشیمی ایران در دهه‌های اخیر به عنوان یکی از کلیدی‌ترین ارکان اقتصادی کشور، نقش مهمی در رشد صادرات غیرنفتی و تأمین ارز ایفا کرده است. این صنعت نه تنها به دلیل ظرفیت بالای تولید، بلکه به دلیل موقعیت جغرافیایی ایران و نزدیکی به بازارهای منطقه‌ای و جهانی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مجتمع‌های پتروشیمی همواره یکی از مهم‌ترین منابع ارزش‌آوری کشور به شمار می‌روند به‌گونه‌ای که در سال ۱۴۰۳ بیش از ۱۳ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات محصولات این صنعت وارد کشور شد. از سوی دیگر دولت چهاردهم با تأکید بر تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه و دستیابی به رشد ۸ درصدی

یک زندگی پدرانہ

پاسیاد پسر خاک روایتگر زندگی سیدالاسرای ایرانی حجت الاسلام سیدعلی اکبر ابوترابی فرد است

دفاع مقدس

سمیرا قزوینی

روزنامه‌نگار

کتاب «پاسیاد پسر خاک» نوشته محمد قبادی یکی از مهم‌ترین زندگینامه‌های پژوهشی در حوزه ادبیات مقاومت و تاریخ معاصر ایران است. این کتاب با اتکا به اسناد، خاطرات و مصاحبه‌های شفاهی کوشیده است چهره‌ای روشن از حجت‌الاسلام سیدعلی اکبر ابوترابی فرد، روحانی مبارز و آزاده نامدار ترسیم کند. در طول تاریخ انقلاب اسلامی، شخصیت‌هایی بوده‌اند که بیش از آنکه در عرصه تبلیغات و سخنرانی شناخته شوند، با منش، اخلاق و زیست فردی و اجتماعی شان بر دیگران اثر گذاشته‌اند. ابوترابی فرد از همین تبار است. او کسی است که در میان آزادگان به «سید الاسرا» شهرت یافت و در اذهان همه همراهانش تصویری از صبر، متانت، حلم و در عین حال قاطعیتی بر جای گذاشت.

ساختار کتاب

سیر زندگی و مبارزات مرحوم سیدعلی اکبر ابوترابی فرد به صورت روزشمار (کرونولوژی) آورده شده است. بخش اول کتاب «پاسیاد پسر خاک» به پیشینه خانوادگی، دوران کودکی، تحصیل و فعالیت‌های سیاسی سیدعلی اکبر ابوترابی فرد در سال‌های پیش از انقلاب اسلامی می‌پردازد و بخش دوم سال‌های پس از انقلاب را شامل می‌شود. ابوترابی فرد از آزادی که جنگ‌های نامنظم و نقش‌آفرینی در جبهه‌ها گرفته تا ده سال اسارت در اردوگاه‌های عراق و سپس مسئولیت‌هایش پس از آزادی که مهم‌ترین آنها شامل نمایندگی ولی فقیه در امور آزادگان و دو دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی بود. اهمیت این کتاب همزمان که در روایت زندگی فردی برجسته از اهالی جبهه و جنگ است، از آن جهت نیز شایان توجه است که با نگاهی مستند، سیر تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران معاصر را نیز بازتاب می‌دهد. حضور شخصیت‌های کلیدی چون شهید سیدعلی اندرزگو، دکتر مصطفی چمران و دیگر مبارزان در زندگی ابوترابی، کتاب را به منبعی ارزشمند برای پژوهشگران تاریخ انقلاب تبدیل کرده است.

در گردآوری و تنظیم مطالب این اثر به تناسب از منابع مختلف استفاده شده است. این منابع را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: یکی منابع شفاهی خاطرات شفاهی که سهم بسزایی در سامان یافتن کتاب داشته است. این بخش شامل خاطرات و سخنان مرحوم

سید علی اکبر ابوترابی فرد درباره خودش و وقایع مرتبط که گوشه‌هایی از این خاطرات در منابع مکتوب وجود داشت. این خاطرات و سخنان مربوط می‌شود به یک ساعت مصاحبه در سازمان اسناد ملی (۱۳۷۲ ش) که در آن به سال‌های تحصیل و وقایع نهضت امام خمینی به خصوص دوم فروردین و ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ اشاره شده است. چهار ساعت مصاحبه با مرکز اسناد انقلاب اسلامی (۱۳۷۲ و ۱۳۷۵ ش) که موضوعاتی چون پیشینه خانوادگی، تحصیلات و فعالیت‌های سیاسی او از آغاز نهضت امام خمینی تا ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را در برمی‌گیرد. سه ساعت مصاحبه (بهار ۱۳۵۸ یا ۱۳۵۹ ش) که احتمالاً در قم انجام شده است. جز مختصری از این گفت‌وگو تاکنون مطلب دیگری منتشر نشده و این خاطرات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چرا که مرحوم ابوترابی به رابطه‌اش با برخی از چهره‌های شناخته شده جبهه پرداخته و در ادامه به رابطه خودشان با سازمان مجاهدین خلق اشاره می‌کند. علاوه بر این دو حلقه قلم نیز از او موجود است. در یکی سیدعلی اکبر ابوترابی فرد هنگام ورودش

به میهن در مزر خسروی ماجرای به اسارت در آمدنش را تعریف می‌کند و حلقه دوم شامل تصویراستقبال مردم قزوین از مرحوم ابوترابی فرد در مهر ۱۳۶۹ و سخنرانی او در مسجد النبی قزوین است. همچنین مرحوم سیدعلی اکبر ابوترابی فرد به مقتضای حاشی در مصاحبه‌ها بیشتر به وقایع و فعالیت‌های پیش از انقلاب پرداخته است. در واقع به برهه‌هایی از زندگی‌اش بیشتر پرداخته و از مقاطعی کمتر سخن گفته و آن وقایع پس از انقلاب است. مهم‌ترین دلیل شاید اسارت باشد. چرا که موقعیت و علتی برای گفتن و طرح برخی مطالب نبوده است و این کتاب گویی سخنان مکتوم مانده این شخصیت تأثیرگذار را پیش روی مخاطبان قرار می‌دهد. قسمت دیگر منابع شفاهی خاطرات افراد درباره مرحوم سیدعلی اکبر ابوترابی فرد است این خاطرات دو دسته‌اند: «خاطرات خانواده و بستگان» و «خاطرات دوستان، هم‌زمان، هم‌درسان و آشنایان» خاطرات خانواده ابوترابی از منابع مهم این پژوهش است و گفته‌های سیدایسر ابوترابی فرد در این اثر سهم قابل توجهی درد. او نه تنها سخنان خودش را گفته بلکه به نوعی گفته‌ها و خاطرات مادرش را نیز بیان کرده است.

به سوی مبارزه

یکی از نقاط عطف زندگی سیدعلی اکبر ابوترابی فرد در دهه‌های پیش از انقلاب، آشنایی و همکاری‌اش با شهید سیدعلی اندرزگو است. کتاب «پاسیاد پسر خاک» با بهره‌گیری از

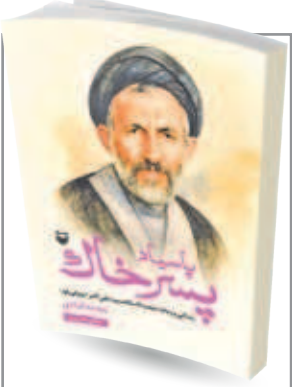
هدایت در شرایط دشوار

کتاب «پاسیاد پسر خاک» نشان می‌دهد که ابوترابی فرد چگونه با تدبیر و اخلاق، هدایت و مدیریت آزادگان را به دست گرفت. او هیچ مقام رسمی نداشت اما رفتار پدران‌ه‌اش به‌تدریج همه را کرد و جمع کرد. نمونه‌ای روشن از این نفوذ، انتخاب او به‌عنوان معاون ارشد اردوگاه بود. انتخابی که حتی افسران عراقی نیز ناچار به پذیرش آن شدند. محمد قبادی در اثر خود از خاطره‌ای نقل می‌کند: «در این اردوگاه افسران بسیاری حضور داشتند، با توافق افسران ایرانی و طبق نظر افسران عراقی، سرگرد کاشانی به ارشدیت و فرماندهی انتخاب شد. سرگرد کاشانی جزو اولین افسران ژاندارمری ایران بود که در منطقه شلمچه به اسارت ارتش حزب بعث درآمد. وی در این اردوگاه با ابوترابی آشنا شد و به گفته عبدالمجید رحمانیان به‌تدریج اما بسیار زیاد تحت تأثیر رفتار اخلاقی و تدابیر انسانی سیدعلی اکبر ابوترابی قرار گرفت. در نتیجه همین آشنایی، وی ابوترابی را به معاونت خود برگزید و به مسئولین عراقی اردوگاه معرفی کرد. بدین طریق بسیاری از ارشادات ابوترابی را حتی پس از انتقال از اردوگاه الاتبار به اسرای دیگری رساند و یا تدابیر و دستورات خود را با زبان او منتقل می‌کرد.»

رفتار انسانی او سبب شد که نه‌تنها اسرا بلکه نگهبانان نیز گاه به احترام او سر تعظیم فرود آورند. آزادگان به یاد می‌آورند که او هیچ‌گاه نامی از خود نمی‌برد و حتی برای حفظ آبروی دیگران از ذکر نامشان در خاطراتش خودداری می‌کرد. این ویژگی اخلاقی، او را به الگویی یگانه تبدیل ساخت.

سخنرانی‌های ماندگار

در کتاب «پاسیاد پسر خاک» بخش هایی از سخنرانی‌های او در اردوگاه‌ها عیناً نقل شده است. یکی از مشهورترین آنها مربوط به اردوگاه تکریت ۵ است. عراقی‌ها که تصمیم داشتند او را به اردوگاه جدید انتقال دهند، به او اجازه دادند که یک ساعت بدون هیچ

پاسیاد پسر خاک

زندگی وزمانه حجت‌الاسلام

سیدعلی اکبر ابوترابی فرد

- نویسنده: محمد قبادی
- انتشارات: سوره مهر
- تعداد صفحه: ۴۶۸ صفحه
- قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان

کتاب با جزئیاتی خواندنی شرایط اردوگاه‌ها را به شرح می‌دهد. از لحظه اسارت تا انتقال به اردوگاه الاتبار، سپس موصول و تکریت، هر مرحله روایتگر فشاری مضاعف بر جسم و جان اسیران است. ضرب و شتم و بدو ورود، شرایط بهداشتی اسفبار، تغذیه ناچیز و خشونت نظامیان عراقی بخشی از این روایت است.

بااین‌حال آنچه ابوترابی را در گذراندن آن روزگار دشوار کمک کرد، توانایی‌اش در تبدیل این محیط تاریک به مدرسه‌ای برای صبر، هم‌پایان و همبستگی بود. یکی از بخش‌های تکان‌دهنده کتاب به سخنرانی‌های ابوترابی در اردوگاه‌ها اختصاص دارد. نویسنده از قول آزادگان نقل می‌کند که هرگاه میان اسیران اختلافی پیش می‌آمد، او همچون پدری هم‌پایان وارد می‌شد و آتش نزاع را خاموش می‌کرد. شخصیت او به گونه‌ای بود که همه گروه‌ها (چه مذهبی‌ترین اسیران و چه کسانی که گرایشات دینی کمتری داشتند.) سخنش را می‌پذیرفتند. در چشم همگان او نماد عقلانیت، حلم و وقار بود. یکی از آزادگان به یاد می‌آورد که ابوترابی فرد بارها تکرار می‌کرد: «اسارت تکمیل‌کننده شهادت است.» این جمله در دل زندانیان امیدی تازه می‌دمید. او توصیه می‌کرد جسم و روح خود را سالم نگه دارند و از درگیری بی‌حاصل با نگهبانان بپرهیزند. همین نگارش، اردوگاه را از فروپاشی روحی نجات داد.

طنینی خاص همه را ساکت کرد و با صدایی رسا توصیه‌ای از امیرالمؤمنین (ع) را یادآور شد: «خالطوا الناس مخالطه ان مثمّ معما بکوا علیکم و ان عشتّم حثّوا الیکم؛ با مردم چنان رفتار کنید که اگر مردیدی یا از میان آنها رفتید بر شما بگیرند و اگر به زیستن در میان آنها ادامه دادید مشتاقانه به‌سوی‌تان روی آورند.»

بغض اردوگاه ترکید و با همان حال ابوترابی را تا در خروجی همراهی کردند. همین کلمات در تاریخ‌ترین لحظات، چراغ امید شد و نشان داد چگونه یک انسان می‌تواند در شرایطی غیرانسانی، معنویت و اخلاق را زنده نگه دارد. یکی از نکات برجسته کتاب «پاسیاد پسر خاک» این است که ابوترابی فرد نه‌تنها رهبری فردی بود بلکه هویت جمعی آزادگان را نیز بازسازی کرد. اردوگاه برای او محل تسلیم نبود، بلکه عرصه تداوم انقلاب و مبارزه بود. او تلاش می‌کرد اسرا را از بی‌حوصلگی و بی‌اس دور سازد و آنان را به حفظ کرامت انسانی فراخواند. حتی کسانی که در آغاز، گرایش چندانی به انقلاب یا دینداری نداشتند، در اثر معاشرت با او تغییر یافتند. این تأثیرگذاری فراتر از تبلیغ کلامی بود و از سلوک و رفتار شخصی‌اش برمی‌خاست.

در استمرار خدمت و شهادت

بازگشت آزادگان به میهن در تابستان ۱۳۶۹ یکی از شیرین‌ترین لحظات تاریخ انقلاب اسلامی بود. در میان آنان، حجت‌الاسلام سیدعلی اکبر ابوترابی فرد نیز حضور داشت. بسیاری از آزادگان او را نه فقط به‌عنوان همراهی در اسارت بلکه به‌منزله پدر و مرشد خود می‌شناختند. استقبال مردم قزوین از او در مسجدالنبی و سخنرانی‌های پرشور او در همان روزها نشانه‌ای از محبوبیت بی‌ظلیرش بود.

ابوترابی پس از آزادی بار دیگر به میدان مسئولیت‌های اجتماعی و سیاسی قدم گذاشت. رهبر انقلاب او را به نمایندگی خود در امور آزادگان منصوب کردند. مأموریتی خطیر که در عمل استمرار همان نقش پرانه در اردوگاه‌ها بود. او می‌کوشید مشکلات مادی و معنوی آزادگان را برطرف سازد و آنان را به بازگشت فعال به جامعه ترغیب کند. افزون بر این‌ها او در انتخابات مجلس چهارم و پنجم شورای اسلامی به نمایندگی مردم تهران برگزیده شد. حضور او در مجلس نیز برخلاف بسیاری از دوره‌های سیاسی، مرحله خالص و جنجال همراه نبود. سکوت و وقارش همچنان ویژگی اصلی‌اش بود اما در عین حال با نفوذ معنوی و اخلاقی خود نقش‌آفرینی می‌کرد. همکاری‌اش در مجلس به یاد می‌آورد که در میان جلسات پرتنش، آرامش او گاه همچون نسیمی دلنشین فضا را درگون می‌کرد.

زندگی ابوترابی در ۱۲ خرداد ۱۳۷۹ در جاده‌ای میان تهران و مشهد به پایان رسید. او در سانحه‌ای رانندگی که همراه پدر بزرگوارش آیت‌الله سیدعباس ابوترابی دار فانی را وداع گفت. رحلتش جامعه را در اندوه فروبرد. چرا که همه او را نماد صبر، مقاومت و فروتنی می‌دانستند. رهبر انقلاب در پیام تسلیت‌شان او را در شمار شهیدان دانستند. تعبیری که بعدها در تقریظ‌شان بر کتاب «پاسیاد پسر خاک» نیز تکرار شد.

ابوترابی فرد بیش از هرچیز با منش و سلوک شخصی‌اش تأثیرگذار بود. او در دوران مبارزه و اسارت هم پس از آزادی نیز به‌عنوان نمونه‌ای از تواضع، صبر و ایمان شناخته می‌شد. به تعبیر بسیاری از آزادگان، او «تک‌خوره انقلاب» بود اما در برابر مخالفان انقلاب هم متواضع‌ترین انسان باقی ماند. رفتار انسانی او حتی بعضی‌ها و مخالفان انقلاب را تحت تأثیر قرار می‌داد. این همان درسی است که کتاب «پاسیاد پسر خاک» به نسل امروز منتقل می‌کند: در سخت‌ترین شرایط می‌توان با اخلاق، ایمان و استقامت، نه‌تنها دوام آورد بلکه دیگران را نیز به زندگی امیدوار ساخت.

کتاب «پاسیاد پسر خاک» زندگی‌نامه‌ای خواندنی است. این اثر الگویی موفق برای مستندنویسی در حوزه ادبیات انقلاب به شمار می‌رود. خواننده در خلال صفحات آن با فرارز و فرود زندگی مردی آشنا می‌شود که از کودکی در فضای علم و دیانت رشد کرد، در جوانی با شجاعت وارد مبارزه شد، در میان‌سال‌ه ده سال اسارت را به دانشگاهی برای اخلاق و مقاومت تبدیل کرد و سرانجام در بازگشت به وطن نیز پرچمدار خدمت باقی ماند. این فقط شرح زندگی یک قدر نیست، بلکه روایتی است از توان روح انسانی در برابر رنج و ستم. از همین روست که او توند برای نسل امروز و فردا، الهام‌بخش باشد و چراغی در مسیر پریچ‌وخم مبارزه با ظلم و بی‌عدالتی فراهم آورد.

تبار خانوادگی ابوترابی فرد

شناخت شخصیت سیدعلی اکبر ابوترابی فرد بدون توجه به ریشه‌های خانوادگی و تربیت دینی او ممکن نیست. او در خانواده‌ای روحانی در قزوین به دنیا آمد. خانواده‌ای که چند نسل آن در شمار علمای دین و مراجع شناخته‌شده بودند. پدرش آیت‌الله سیدعباس ابوترابی فرد، عالمی برجسته و از شاگردان بزرگانی چون آیت‌الله حجت کوه‌کمره‌ای و آیت‌الله بروجردی بود. پس از ورود حاج آقا حسین بروجردی در ۱۳۲۵ ش به قم از محضر ایشان ققه و اصول را فرا گرفت و آنچه دریافت به نگارش در آورد. کتاب «زنده العقال فی خمس الرسول و آل» قسمتی از آن است. این کتاب به تعبیر حاج سیدعباس ابوترابی «موجز و سهل الطبع» بود و در حیات آیت‌الله بروجردی چاپ و منتشر شد. او همچنین در دهه ۱۳۳۰ ش دو سال به دستور آیت‌الله بروجردی در یکی از مساجد تازه تأسیس تهران امام جماعت بود. حاج سیدعباس ابوترابی فرد تا قبل از درگذشت آیت‌الله حجت کوه‌کمره‌ای قریب الاجتهاد و در این زمینه از استادش نوشته‌ای دریافت کرده بود و در زمان زعامت و مرجعیت آیت‌الله بروجردی به درجه اجتهاد رسید. خودش می‌نویسد: «اینجانب حدود چهل سال است اشتغال به تحصیل علوم دینی داشته‌ام و از محضر علمای بزرگ آقای آیت‌الله مرحوم حجت و آیت‌الله مرحوم آقای بروجردی استفاده کرده‌ام و بحمدالله به مرحله قدرت اشتغال رسیده‌ام و اکنون در مسائل مربوط به علم خود می‌توانم وظیفه عملی خود را استنباط کنم.»

حاج سیدعباس ابوترابی در حوزه‌های علمیه قم و قزوین به تدریس و تربیت طلاب پرداخت و در عرصه اجتماعی نیز حضوری پررنگ داشت و در جلسات درس اخلاق و عرفان امام خمینی نیز حاضر می‌شد. همچنین در فلسفه سال‌های زیادی را در خدمت آیت‌الله طباطبائی تلمذ کرد. در سال‌های بعد او به درخواست مردم به قزوین رفت و علاوه بر فعالیت‌های دینی و اخلاقی در این شهر، فالیات‌های اجتماعی نظیر صندوق‌های خیریه و تأسیس مرکز نجاتیه برای آموزش و تربیت دختران را نیز دنبال کرد. همچنین تأسیس صندوق حمایت ایشام و حسینیه قزوینی‌ها در مشهد نیز توسط وی صورت گرفت. او به فعالیت‌های سیاسی و همراهی با نهضت امام خمینی نیز ادامه داد و از هر فرصتی برای اعلام همراهی با ایشان استفاده می‌کرد. وی بعد از سخنرانی در مرداد ۱۳۵۷ دستگیر و با تحصن چند روزه مردم آزاد شد. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی از طرف مردم قزوین در اولین دوره مجلس شورای اسلامی به نمایندگی برگزیده شد و پس از اتمام دوره نمایندگی در قم و سپس قزوین ساکن شد. در سال ۱۳۷۷ از سوی مقام معظم رهبری به تولیت مسجد و مدرسه علمیه امام حسین در تهران منصوب شد و سرانجام ۱۲ خرداد ۱۳۷۹ در راه سفر به مشهد به همراه فرزندش سیدعلی اکبر ابوترابی فرد در تصادف رانندگی درگذشتند.

سیدعلی اکبر در چنین فضایی رشد کرد. از خاطرات خانواده و دوستانش نشان می‌دهد که از همان کودکی با محیطی آمیخته به علم، زهد و مبارزه خو گرفت. پدرش علاوه بر مقام علمی، با روحیه سخت‌کوشی و دقت مالی شناخته می‌شد و این ویژگی‌ها در شخصیت فرزند نیز نمود یافت. مادر او محبوبه علوی قزوینی، از خاندان علوی قزوین بود و تربیتی مذهبی و ساده‌زیستانه به فرزند خود منتقل کرد. حاجیه خانم محبوبه علوی قزوینی حدود ۱۵ سال سن داشت که سیدعلی اکبر را به دنیا آورد. او کوچک‌ترین دختر آیت‌الله سیدمحمد باقر علوی قزوینی و مادرش علویه خانم زنی پارسا بود که تمام اثر پدرش را خاک زغال تهیه کرد تا سوخت زمستانی فقرا را تأمین کند. لباسی که سیدمحمد باقر برای او می‌خرید یک بار نزد او می‌پوشید و بعد به نیازمندان هدیه می‌کرد.

تحصیلات سیدعلی اکبر از مدرسه آغاز شد اما به‌سرعت مسیر جزوی را پیش گرفت. او در قم، مشهد و نجف سال‌ها تحصیل خود را گذراند و همان‌جا با شخصیت‌های بزرگ انقلاب اسلامی آشنا شد. روایت‌های کتاب «پاسیاد پسر خاک» نشان می‌دهد که او از همان نوجوانی، جدیتی کم‌نظیر در درس و تهذیب داشت و از همان زمان امام خمینی و علامه طباطبائی حضور می‌یافت .

کتاب «پاسیاد

پسر خاک»

زندگینامه‌ای

خواندنی است.

این اثر الگویی

موفق برای

مستندنویسی

در حوزه ادبیات

انقلاب به

شمار می‌رود.

خواننده در خلال

صفحات آن با

فرارز و فرود زندگی

سیدعلی اکبر

ابوترابی فردآشنا

می‌شود که از

کودکی در فضای

علم و دیانت رشد

کرد، در جوانی

با شجاعت وارد

مبارزه شد، در

میان‌سال‌ی

ده سال اسارت

را به دانشگاهی

برای اخلاق و

مقاومت تبدیل

کرد

اول؛ همه چیز از ریشه است

احمدحسین برای ورود به بحث، به ریشه‌های خانوادگی سرداران شهید باقری می‌پردازد و درباره خانواده‌شان می‌گوید: «خانواده شهیدان باقری یک خانواده کاملاً مذهبی بوده است. یک پدر که متصدی تأمین نان حلال است و یک مادر که علی‌رغم اینکه سواد نداشته است، در ۱۷ سالگی از تبریز آمده است تهران.»

او ادامه می‌دهد: «حتی یک کلمه فارسی بلد نبوده صحبت کند. اما با اینکه آذری‌زبان بودند و متولد خود تبریز بودند، الان شما با مادر من صحبت کنید، متوجه نمی‌شوید که

آذری‌زبان است. به هیچ عنوان.» برادر سرداران شهید باقری از انتخاب مادر برای صحبت به فارسی با فرزندانش می‌گوید: «و با ماها نیز از اولی که خوهمان را پیدا کردیم و حرف زدن یاد گرفتیم، مادر با ما فارسی صحبت کرده است.

دلیلش هم این بوده که خودش به ما می‌گفت که من می‌دیدم روزی را که شما می‌خواهید در جامعه فارسی‌زبان کار کنید و فعالیت کنید و زندگی کنید.» این آینده‌نگری مادر شگفت‌انگیز بود: «یعنی آن موقع که این خانم، یک خانم بیست‌ساله‌ای بوده و مادر یک فرزند، بعد دو فرزند و نهایتاً چهار فرزند بوده، آن موقع به این چیزها فکر می‌کرده است.»

احمدحسین از تلاش مادر برای یادگیری هم می‌گوید: «مادرم از وقتی می‌آید تهران، درس می‌خواند. ۵ کلاس یا شش کلاس. به حدی که نیاز داشته است می‌رود مدرسه.» او از ذهن روشن مادرش تعریف می‌کند: «اما آنقدر فکرش روشن بوده و باز بوده که خواهرم قبل از پیروزی انقلاب اسلامی لیسانس گرفته بود. در آن دورانی که هر دختری نمی‌توانست چنین تحصیلاتی داشته باشد.» برای مقایسه، او از خانواده‌ای دیگر یاد می‌کند: «ما یک فامیل دانش‌آموز خانواده باهم رفوزه شدند. معلوم می‌شد که آنجا کسی به درس خواندن خیلی اهمیتی نمی‌دهد.» او توضیح می‌دهد: «این را از این باب گفتم که ذهن شما به تفکر روشن مادرم نزدیک شود. این از بحث تحصیلات.»

دوم؛ تربیت بی حسرت

احمدحسین تفاوت نقش پدر و مادر در تربیت فرزندان را این‌گونه شرح می‌دهد: «شاید پدرم خیلی کاری نداشت که چه کسی کلاس چندم است. اما مادرم خیلی حواسش جمع بود.» او از وضعیت مالی خانواده می‌گوید: «یک خانواده از لحاظ مالی تقریباً متوسط به پایین بودیم. اما طوری بزرگ شدیم که هیچ زمانی حس نکردیم که یک چیزی دلمان می‌خواست، اما پدر و مادر برای ما تهیه نکردند.»

او داستانی از دکتر گلزاری، دوست شهید حسن باقری، نقل می‌کند: «داخل پرانتز عرض کنم. یک وقتی یک آقای دکتر گلزاری نامی بود که دکترای روانشناسی بود و با شهید حسن خیلی رفیق بود. به من گفت که سال ۶۲ در یکی از مدارس غیرانتفاعی جنوب تهران معلم بود و درس می‌داد. اینها یک اردوی یک‌روزه برگزار کردند که دانش‌آموزان همه از خانواده‌های بازاری بودند و همه وضعشان خوب بود. ما که البته زورمان نمی‌رسید که برویم آنجا ثبت‌نام کنیم. می‌گفت آخر وقت اردو برپتقال آوردند و اینها که در خانه‌هایشان پرتقال‌های درشت شیرین ب می بود، من تعجب می‌کردم که اینها چرا به سمت جعبه‌های پرتقال حمله می‌کنند.»

با ذکر این خاطره، احمدحسین توضیح می‌دهد: «متوجه شدید منظورم چیست؟ به چه دلیل این گوشواره را کنار این بحث مطرح کردم؟»

با ذکر این خاطره، احمدحسین نتیجه تربیت خانوادگی‌شان را این‌گونه بیان می‌کند: «مادر من ماها را طوری تربیت کرده است که تقریباً حسرت هیچ چیزی به دلمان نمانده بود زمانی که وارد عرصه اجتماع شدیم. هر سه برادر این‌طور بودیم. حسرت چیزی را نداشتیم.» این تربیت تأثیر عمیقی بر حسن و محمد گذاشت: «این باعث شد زمانی که در مسند مسئولیت‌های سنگین قرار گرفتند، چه شهید حسن و چه شهید محمد، برای رسیدن به هیچ مسند بالاتری حرص نزنند. این بستر خانواده بود.»

سوم؛ محله هم مهم است

پس از خانواده، نوبت به محیط محل زندگی می‌رسد، احمدحسین از محله مذهبی‌شان می‌گوید:

«محله زندگی ما هم تقریباً یک محله مذهبی‌نشین بود. پایین میدان امام حسین (ع) هیأت فراوان است. الان هم معمولاً دهه اول آنجا می‌رویم.» این محیط به تقویت باورهای مذهبی کمک کرد: «این باعث شد که خب همین یک ریشه مذهبی جهت پیدا کند.»

او از مسجد نزدیک خانه و تأثیر آن سخن می‌گوید: «در کنار این مسجدی که نزدیک خانه ما بود، چند نفر آدم عاقل و فهمیده و با علم و دانش در مسجد حضور داشتند. مثلاً مهم‌ترین آدم مسجد آیت‌الله موسوی خلخالی بود که ایشان باعث شد که کتابخانه مسجد تشکیل شود.» احمدحسین اهمیت این کتابخانه را اینطور توضیح می‌دهد: «الان شما به ذهنتان می‌آید که خب یک کتابخانه عادی است دیگر. اما این کتابخانه در دهه ۴۰ راه افتاد.»

چهارم؛ عشق حسن و محمد به مطالعه

بخش بعدی گفت‌وگو به علاقه برادران شهید باقری به مطالعه اختصاص دارد. احمدحسین ابتدا از علاقه محمد به مطالعه می‌گوید: «من هر موقع یادم می‌آید، شهید محمد حتی در مسافرت‌های خودمانی که می‌رفتیم مشهد، یا اطراف تهران به باغچه یکی از فامیل‌ها می‌رفتیم، حاجی دو ساعت

اسلامی گریزی می‌زدند: «بسیاری از بچه‌مسلمان‌ها قبل از انقلاب همه یک بار از لحاظ روحی تحریک می‌شدند که بروند و طلبه شوند. قبل از انقلاب خیلی رسم بود. می‌رفتند و بعد بعضی‌ها ادامه می‌دادند و برخی هم می‌دیدند که با خلق خویشان جور در نمی‌آید.» او درباره حسن می‌گوید: «قبل از انقلاب شهید حسن، یک سری کلاس‌های این‌طوری را در یکی از حوزه‌های علمیه اطراف میدان خراسان تهران رفته بود. یک کتابی دارند اولش درباره صرف و نحو است. به اسم جامع‌المقدمات. این را رفته بود خوانده بود در کنار بحث خبرنگاری.»

این تجربه به حسن کمک کرد: «یک مأموریت به او خورده بود لبنان در تابستان ۱۳۵۹. آنجا رفته بود بین عرب‌های لبنان گیر افتاده بود که هیچ‌کسی فارسی بلد نیست. این هم انگلیسی بلد نبود. از آنجا برگشت، دو سال بعد من در عملیات فتح‌المبین دیدم با افسر عراقی که اسیر شده بود عربی کامل و محاوره راحت صحبت می‌کند یا او.» او نتیجه می‌گیرد: «اینها میوه‌های یک مسجدی است که کتابخانه دارد، معلم خوب دارد، آدم فهمیده دارد. اثر مسجد در تربیت آدم‌هایی که در نسل‌های بعدی به درد کشور می‌خورند.»

زندگی‌های خودتان می‌خورد.» او از دقت مادر در انتخاب دوستان فرزندان می‌گوید: «مثلاً ما از وقتی چشممان را باز کردیم، در مدرسه رفتن‌ها، دانشگاه رفتن‌ها، اردوها، من هیچ‌وقت نشد به مادرم بگویم که می‌خواهم به اردو بروم، و او بگوید که نه نمی‌شود. اما مادر ما مثل یک رادار نامرئی همیشه رفیق‌های ما را اسکن می‌کرد. این با چه کسی رفت‌وآمد می‌کند.»

در ادامه گفت‌وگو، احمدحسین به نظم و مسئولیت‌پذیری حسن و محمد می‌رسد. احمدحسین ابتدا از نظم مادر می‌گوید: «مادر من یک آدم بسیار منظم بود و همین قضیه باعث شد شهید حسن در زمان جنگ بسیار آدم مسئولیت‌پذیری باشد.» او توضیح می‌دهد: «و شاخص مسئولیت‌پذیری هم در رزمندگان اول جنگ این بود که اگر کسی می‌آید پای این‌کار، باید بایستد. این نیست که من سه ماه آمدم و خب حالا می‌خواهم بیست روزی بروم سراغ خانواده و استراحت کنم. از این خبرها نبود. چون می‌دانستند اهمیت موضوع چیست.»

ششم؛ ورود حسن به جنگ

احمدحسین درباره ورود حسن به جبهه می‌گوید: «شهید حسن از ابتدای جنگ رفته جبهه، به‌عنوان

خبرنگار. البته شش هفت‌ماه قبل از جنگ وارد سپاه شد، به‌عنوان نیروی اطلاعات. منتهی آن زمان کسی به اطلاعات عملیات و جنگ فکر نمی‌کرده است. چون جنگی نبوده است.» او از دقت حسن می‌گوید: «ذاتاً آدمی نبود که نگاهش به موضوعات خیلی دقیق بود و این باعث شد همان شش‌ماهه اول جنگ این‌نیاز را حس کرد که جنگ نیاز به اطلاعات دارد.»

احمدحسین به این‌موضوع اشاره می‌کند که حسن تجربه نظامی نداشت: «دانشگاه جنگ ندیده بود. یک سرباز سال ۵۶ بود، رشته زیرگروه کشاورزی، دامپروری در دانشگاه ارومیه رفت یک سال خواند و خوشش نیامد و رها کرد، آمد. آمد و رفت سربازی. با توجه به اینکه در مدت سربازی‌اش یک سرباز معمولی است، اطلاعات نظامی‌اش تقریباً صفر است. فقط در حد اینکه درجه‌ها را بشناسد.» اما او پایه‌های اطلاعات عملیات را بنا کرد: «می‌آید و با همین نگاه دقیق خود، شروع می‌کند پایه‌های اطلاعات عملیات جنگ را پایه‌ریزی می‌کند و خدا هم کمکش می‌کند.»

در اینجا احمدحسین به حدیثی

احمدحسین با

از جزئیات خانواده، تربیت و ویژگی‌های

رزمی‌وراز

● گفت‌وگو

علی‌عوض‌خواه

گروه سیاسی

در دل تاریخ پرتلاطم انقلاب اسلامی ایران، نام‌هایی چون حسن باقری و محمد باقری همچون ستارگان درخشان می‌درخشند؛ حسن باقری، نابغه جنگ و مغز متفکر اطلاعات عملیات سپاه پاسداران، از همان روزهای نخست دفاع مقدس، نقشی کلیدی در طراحی عملیات علیه ارتش رژیم بعث ایفا کرد. او که روزنامه‌نگار بود با تشکیل سپاه، واحد اطلاعات و عملیات را بنیان گذاشت. در جنگ تحمیلی، عملیات‌های بزرگی چون بیت‌المقدس (آزادسازی خرمشهر) و والفجرمقدمانی را طراحی و هدایت کرد.

محمد باقری، برادر کوچک‌ترین‌زراه حسن را ادامه داد. با آغاز جنگ، به جبهه خوزستان رفت و در کنار برادر بزرگ‌تر، نقشی مهم در اطلاعات عملیات جنگ‌برعهده گرفت و پس از شهادت حسن نیز عهده‌دار مسئولیت برادر شهید شد. محمد نه تنها جنگجو، بلکه دانشمندی نظامی بود؛ پس از دفاع مقدس، در ارکان نظامی و ستاد کل نیروهای مسلح مسئولیت‌های مهمی برعهده گرفت و از سال ۱۳۹۵ تا شهادتش در ۲۳ خرداد ۱۴۰۴، ریاست ستاد کل نیروهای مسلح را عهده‌دار بود. حسن باقری در ۹ بهمن ۱۳۶۱، حین شناسایی در منطقه فکه، بر اثر اصابت خمپاره به شهادت رسید؛ شهادتی که پیش از عملیات والفجررخ داد و جبهه را عزادار کرد. محمد باقری نیز در ۲۳ خرداد ۱۴۰۴، در حمله رژیم صهیونیستی به خاک کشورمان به شهادت رسید و نامش در حافظه تاریخی مردم ایران جاودانه شد. مثل حسن باقری. متن پیش رو، گفت‌وگوی «ایران» با برادر سوم خانواده باقری است. احمدحسین باقری سومین پسر خانواده پرافتخار باقری، از دو برادر شهیدش، حسن و محمد، سخن می‌گوید و با جزئیات از خانواده، تربیت و ویژگی‌های این دو قهرمان دفاع مقدس روایت می‌کند. او داستان زندگی آن‌ها را از کودکی تا شهادت، با تأکید بر نقش خانواده و محیط مذهبی به تصویر می‌کشد.

حسن ذاتاً آدم

دقیقی بود. تا

قبل از ورودش

به جبهه کسی

به فکر اطلاعات

و عملیات جنگ

نیافته بود. او

در شش ماه

نخست جنگ

این نیاز را حس

کرد و شروع

به راه‌اندازی

اطلاعات

عملیات جنگ

کرد

عکس: سجاد صفری / ایران

برسد و دست‌به‌دست هم بدهند و ما را از فلان موضع در جبهه تحت فشار قرار دهند، آن موقع احتیاج ما به این پل بیش از عراقی‌ها خواهد بود. من فکر کردم و دیدم این جوان حرفش حساب است و دیدم شما درست می‌گویید.»

هشتم؛ دقت حسن در شناسایی

با نقل این خاطره از شهید سپهبد صیاد شیرازی، احمدحسین از دقت حسن در شناسایی می‌گوید: «کسی که می‌رود پشت خط عراق را می‌بیند و بعد می‌آید حرف می‌زند را دیگر نمی‌توانی به او بگویی که نه تو وطن‌پرست اعتقادی می‌گویی: «در باره هزار اسلاید عکس از شناسایی‌های احمدحسین ویژگی‌های حسن را این‌گونه توصیف می‌کند: «در باره ویژگی‌های شخصیتی شهید حسن به‌عنوان یک استراتژیست برجسته در دفاع مقدس، اول اینکه حسن یک آدم اعتقادی است. یک وطن‌پرست اعتقادی است که اگر جایی لازم باشد که جانش را هم بدهد، می‌دهد و می‌داند برای چه این کار را می‌کند. دوم اینکه باید یک نیروی پای کار باشد.»

خاطره‌ای گفتند که من نه قبل از آن شنیده بودم و نه بعد از آن. مستقیم از خود شهید صیاد عرض می‌کنم.» او خاطره عملیات بیت‌المقدس را از زبان شهید صیاد شیرازی بازگو می‌کند: «مرحله سوم عملیات بیت‌المقدس آزادسازی خرمشهر بود. دیدیم که وضعیت موازنه قوای کشور و قوای عراق حالت مساوی پیدا کرده و ما کمی خوش‌بین شدیم که خرمشهر را آزاد می‌کنیم. در جلسه گوش‌تاگوش فرماندهان ارتشی نشسته بودند که خیلی‌هایشان آمریکا دوره دیده بودند. و البته فرماندهان سپاه. از آقا محسن گرفته تا پایین‌تر. گفتم من به‌نظم می‌رسد فلان پلی که روی کارون در خرمشهر است را خراب کنیم، تا آنقدر تانک و نفربر و خودرو مکانیزه و نفر و تجهیزات را بتوانیم غنیمت بگیریم. به دردمان می‌خورد.»

احمدحسین ادامه می‌دهد: «صیاد تعریف کرد که شهید حسن مقابل من نشسته بود و جوابش آماده بود تا من جمله‌ام تمام شود. گفت که جناب سرهنگ به‌نظر می‌آید شما ذوق‌زده شده‌اید. حسن گفت که ما بر اساس شناسایی‌هایی که از قبل رفتیم و اطلاعاتی که داریم اگر چهار گردان زرهی از آن طرف با دو تیپ پیاده از این طرف و... اگر به عقلشان

که از آیت‌الله بهجت شنیده اشاره می‌کند: «اینکه اگرکسی اعتقاد و ایمان راسخی داشته باشد، خداوند کمک حالش خواهد بود.» او از سربازی را تعریف می‌کند: «پیش از انقلاب امام دستور داده بود که سربازها سربازخانه‌ها را ترک کنند، سه روز بعد دیدیم که حسن آمد خانه. گفتم غلام چی شد؟ گفت آقا گفته فرار کنید و ما هم آمدمیم خانه.»

هفتم؛ حسن به روایت صیاد شیرازی

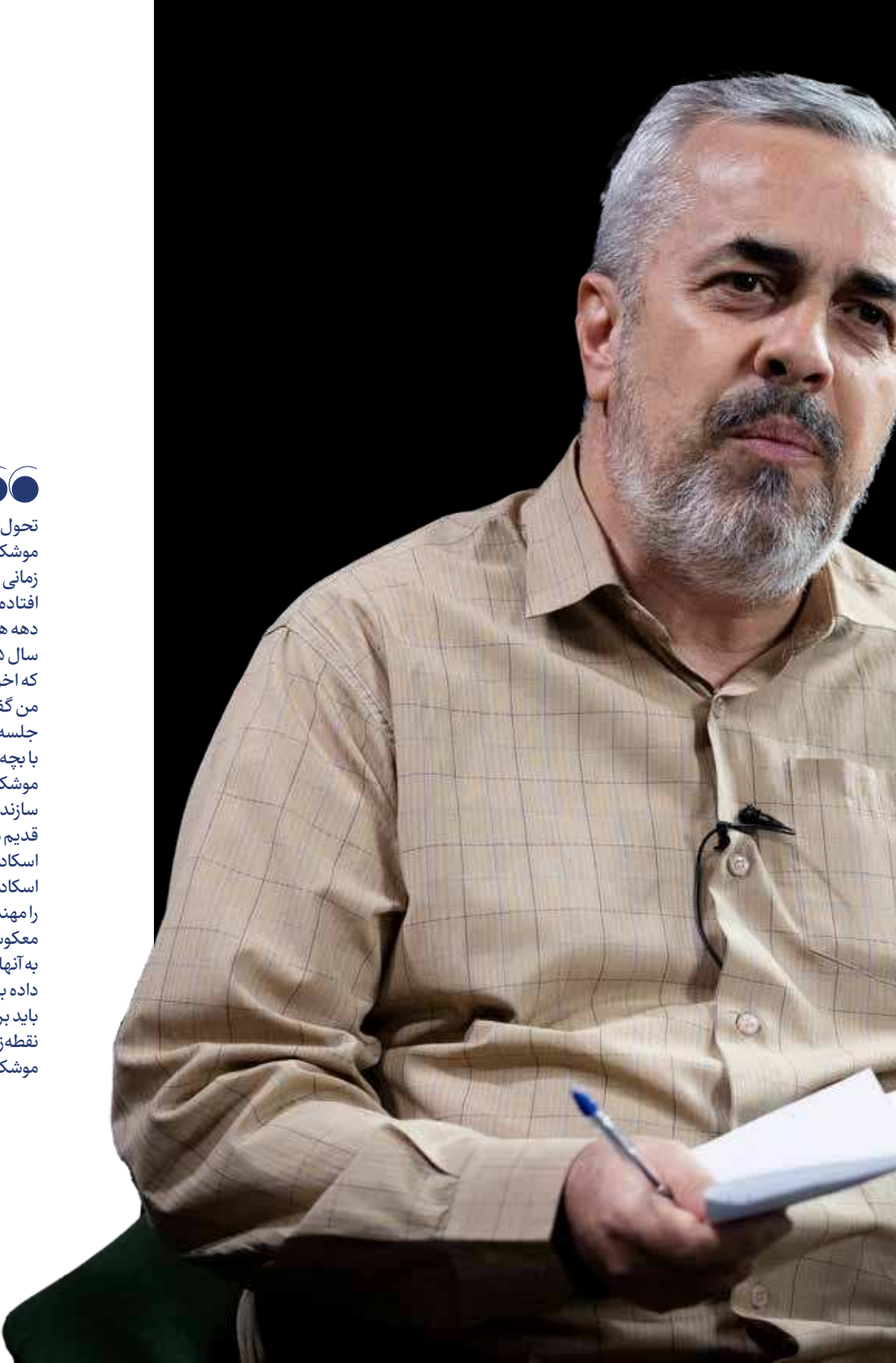
در این بخش از گفت‌وگو، احمدحسین خاطره‌ای از شهید صیاد شیرازی نقل می‌کند: «مثال حل‌شده عرض کنم خدمت شما، سال ۱۳۶۶ از دفتر شهید صیاد شیرازی تماس گرفتند خانه. آن موقع حسن شهید شده بود و حاج محمد هم جبهه بود. تماس گرفتند و گفتند صیاد می‌خواهد بیاید بازدید خانواده شهید. مادر من اصرار کرد شام بیاید. شام آمدند.» او ادامه می‌دهد: «شهید صیاد نود درصد عکس‌هایش چهره بشاش و باز و بگو و بخند است و به منزل ما هم با همان فرم آمد. آمدند و یک

فقری (افشردی)

شخصیتی برادران شهیدش می گوید

باقری‌ها

تحول در حوزه موشکی چه زمانی اتفاق افتاده است؟ دهه هشتاد. سال ۸۵ بود که اخوی به من گفت که جلسه داشتیم با بچه‌های موشکی. البته سازنده‌ها که از قدیم موشک اسکادسی و اسکادسی را مهندسی معکوس کردند، به آنها فرمان داده بود که شما باید بروید دنبال نقطه‌زن کردن موشک‌ها

می‌شود که می‌بیند دور و برش همه مین است. می‌گوید آقای فرمانده دسته و آقای فرمانده گروهان قرار نبوده بیاییم اینجا و جواب می‌شنود که شناسایی انجام نگرفته است.» او توضیح می‌دهد: «اطلاعات عملیات وظیفه‌اش این است از جایی که به آن می‌گویند نقطه رهایی و می‌روی که به دشمن بڑنی باید بدانی مقابلت خاک است؟ خاکش چه خاکی است؟ رس معمولی است؟ صخره وجود دارد؟ رمل است یا صاف است؟ نفر اطلاعات عملیات باید به شما بگوید که مقابلت قرار است با چه چیزی مواجه شوی؟»

او ادامه می‌دهد: «بعد وقتی عملیات شروع شد، توپخانه‌ای که می‌خواهد با تو مقابله کند چه جنسی دارد؟ خمپاره ۱۲۰ دارد یا ۱۶۰ مثلاً. اینها را از کجا می‌شود فهمید؟ مقداری را می‌توان از تصاویر هوایی فهمید که نیروی هوایی ارتش این کار را انجام می‌داد و بعد فرماندهان باید روی آن تصاویر کار کنند. اما عمده این کارهایی که گفتم وظیفه اطلاعات عملیات است.»

احمدحسین تأکید می‌کند: «پس اینها، یعنی اطلاعات عملیات تأثیرات بسیار فوق‌العاده‌ای می‌گذارند در روند عملیات‌هایی مثل فتح‌المبین که منطقه بسیار وسیعی بود و بعد باعث آزادسازی خرمشهر می‌شود. همه هم ذیل فرماندهی شهید حسن و به

در کنار شهید صیاد شیرازی و محسن رضایی درباره عملیات بیت‌المقدس حرف می‌زنند. محمد هم این‌طور بود و اهل حرف زدن نبود.» او داستان دیگری از فروتنی حسن تعریف می‌کند: «هر موقعی از یک نقطه به نقطه دیگری می‌خواست برود و جابه‌جا می‌شد، به راننده می‌گفت این بسیجی‌ها را که کنار جاده پیاده در حال تردد برای مرخصی ... بودند همه‌شان را سوار کن تا ماشین پر شود. بعد اشاره می‌کرد که مثلاً کولر را بزنند برای بچه‌ها.» او خاطره‌ای از گفت‌وگوی حسن با یک بسیجی نقل می‌کند: «یک روز یک بسیجی را جلو سوار کرد پیش خودش. حسن ۲۶ سالش بود و آقایی که سوار شد محاسنش کمی سفید شده بود. تا سوار شد شروع به صحبت با او کرد و فهمید که مشهدی است. پرسید برای کدام لشکری او گفت ۵ نصر. گفت فرماندهات کیست؟ گفت می‌گویند حسن باقری است. بعد حسن از عملیات فتح‌المبین پرسید که مثلاً چه کار کردید و غذا چه خوردید و چطور استراحت کردید و بعد از عملیات چه کردید و... همه اینها را از او پرسید. حتی زد به بحث سیاسی که اگر آمریکا آمد خلیج‌فارس چه می‌کنی، این بنده خدا هم گفته بود می‌رویم می‌جنگیم. یک ساعت در ماشین بود و موقع پیاده شدن اصلاً نگفت

سیار.» احمدحسین ماجرا را شرح می‌دهد: «دختر بزرگ حاجی آمد و به من گفت که همسرم و پدر را بردند کلانتری. رفتم دیدم که حاج محمد صاف ایستاده است داخل و سرگروهیان هم از آن طرف داد و بی‌داد می‌کند و یک سروان هم مسئول پاسگاه است. من هم که رفتم داخل فهمیدم ماجرا چیست و شروع کردم که جناب سروان اشکالی ندارد و ما برویم و به او اشاره کردم و بالاخره گزارش رد نکردند و گذاشتند بیاییم بیرون.» او نتیجه می‌گیرد: «می‌خواهم بگویم که اخوی ما از زبانش در نیامد که در گوش گروهیان یا حتی آن سروان بگوید که من سرلشکراین مملکت هستم و چه کسی هستم.»

بازدهم: فرشته باقری به مثابه میوه زندگی محمد

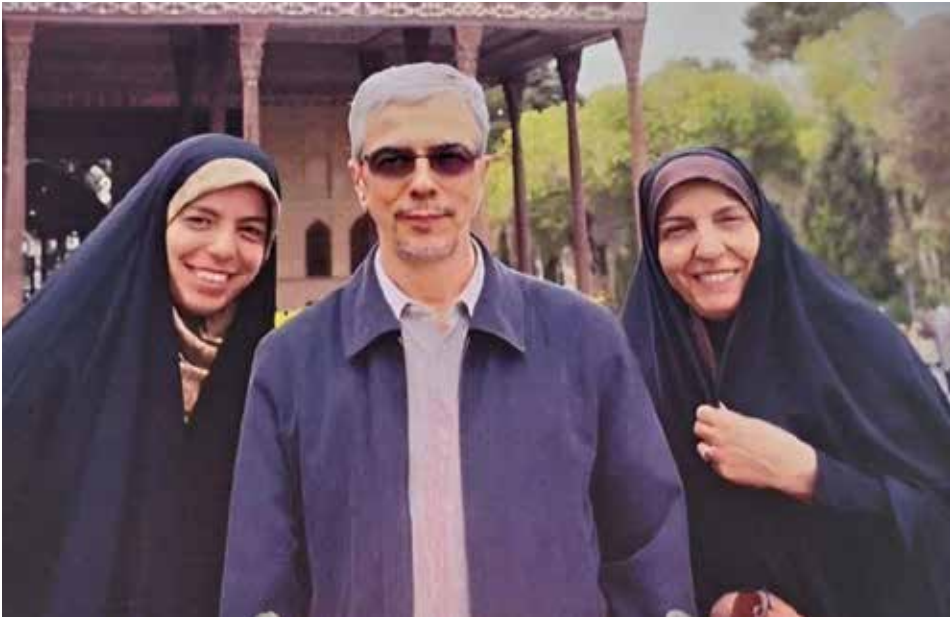
احمد حسین از فرشته، دختر محمد هم که در جریان حمله رژیم صهیونیستی به همراه پدر به شهادت رسید، می‌گوید: «فرشته هم چنین شخصیتی داشت. با آن سابقه خانوادگی خبرنگار دفاع‌پرس بود. همکارانش بارها اصرار کرده بودند که حداقل یک روزهایی ماشین مؤسسه نباید دنبالت و به منزل برساند، حتی یک بار هم نپذیرفته بود. همه را با مترو رفت‌وآمد می‌کرد.» او ادامه می‌دهد: «مردم به آنچه آخر زندگی

از کسی می‌ماند توجه نمی‌کنند. مثلاً کسی نمی‌گوید فلان ماشین و فلان خودرو از فلان آدم باقی مانده است. واقعیت هم بر همین استوار است. هرکسی بزرگ‌ترین میوه زندگی‌اش اولادش است که باعث می‌شود نسل بعدی هم به همین باقری دربیاید. این از هنر شهید محمد خوبی است که اولادش این‌طوری تربیت شده است. اخیراً نامه‌ای از دست‌نویس‌های فرشته پیدا کردیم که خطاب به شهید حسن عمویش نوشته است که من دوست دارم یک خبرنگار در تراز شما باشم و آخرش نوشته است که به نظرت می‌شود من هم شهید شوم؟ خلاصه آدم شاد و بانشاطی بود.»

دوازدهم: سنگ بنای تحول در حوزه موشکی

احمدحسین در این بخش از گفت‌وگو، از تحصیلات محمد می‌گوید: «حاج محمد باقری یک فرماندهی است که بشدت اهل کتاب خواندن است. با کارش مرتبط است. شهید محمد باقری به جهت پیگیری‌هایی که داشت، دانشجوی فنی پلی تکنیک بود. یک ترم می‌خواند و به انقلاب فرهنگی می‌خورد و بعد می‌رود سراغ دروسی که مرتبط

با جنگ است. مرتبط با موضوعات نظامی است.» او ادامه می‌دهد: «هشت سال جنگ را شاید منهای یکی دو ماه، در جبهه بوده است. بعد از جنگ می‌رود سراغ دروسی که به درد مدیریت نظامی می‌خورد و هر فعالیتی که انجام داده، مرتبط با موضوع مدیریت جنگ است.»

احمدحسین از نقش محمد در تحول موشکی می‌گوید: «تحول در حوزه موشکی چه زمانی اتفاق افتاده است؟ دهه هشتاد. سال ۸۵ بود که اخوی به من گفت که جلسه داشتیم با بچه‌های موشکی. البته سازنده‌ها که از قدیم موشک اسکادبی و اسکادسی را مهندسی معکوس کردند، به آنها فرمان داده بود که شما باید بروید دنبال نقطه‌زن کردن موشک‌ها. در جایگاه جانشین دوم ستادکل نیروهای مسلح، می‌گوید باید به فکر نقطه‌زنی باشید. بعد می‌گوید بروید سراغ زدن اهداف متحرک. یعنی از نقطه‌زنی اهداف ثابت عبور کرده و به نقطه‌زنی اهداف در حال حرکت مثل یک ناو جنگی بروید.» او ادامه می‌دهد: «اولش کسی به فکر ساخت این‌طوری نبوده است. زمان جنگ که همه پی خرید بودند چون وقتی برای ساخت نبود. اواخر جنگ هم فقط توانستیم راکت بسازیم. بعد از جنگ هم کسی خیلی به فکر نبود تا اینکه شهید محمد باقری در اواسط دهه هشتاد مطرح می‌کند.»

سیزدهم: حسرت و افتخار

احمدحسین با حسرت و افتخار می‌گوید: «ما هم دوست داشتیم برادرانمان بودند و شاگردی آنها را می‌کردیم، اما به خاطر کشور و ملت و جمهوری اسلامی همه وجودشان را گذاشتند. هم شهید حسن و هم شهید محمد.»

احمدحسین از وفاداری محمد به ولایت فقیه و ماجرای قبول ریاست بر ستادکل نیروهای مسلح هم می‌گوید: «در ارتباط با پای کار بودن و گوش به فرمان ولی فقیه بدون شهید محمد هم همین بس که سال ۹۳ به من گفت موقع بازنشستگی‌اش فرارسیده است. از سال ۵۹ تا ۹۳، ۳۴ سال سابقه داشت. گفتم واقعاً؟ گفت بله. می‌روم دانشگاه امام حسین تدریس می‌کنم. یک دوره‌ای هم دانشگاه تربیت مدرس درس داده بود.» اما این برنامه تغییر کرد: «یک هشت‌ماهی گذشت از این صحبت‌ها و دیدیم که شد رئیس ستادکل نیروهای مسلح. گفتم حاجی چی شد پس. شما که می‌خواستی بروی سراغ تدریس و دانشگاه و... گفت که حضرت آقا نظرش این نبود. گفت آقا من را خواست و فرمود که شما را برای ریاست ستادکل در نظر گرفته‌ام. گفتم سردار رشید، آقای شخانی، آقای رحیم صفوی بهتر هستند، آقا گفتند نه فقط شما. پاسخ دادم که آقا اجبار است؟ آقا لیخند زدند و گفتند اجبار نیست اما در شما متعین است و به همین دلیل پذیرفتم.»

احمدحسین، محمد را این‌گونه توصیف می‌کند: «یک فرمانده اولاً باید دقیق باشد. اهل مطالعه باشد. مردم‌دار باشد. ورزشکار باشد. شهید محمد به سلامت جسمانی‌اش خیلی اهمیت می‌داد. دو بار آتزویورافی انجام داد به خاطر فشارهایی که تحمل می‌کرد و هر دو دفعه دیدیم که الحمدلله تمام رگ‌هایش باز است و هیچ گرفتگی ندارد. هفته‌ای دو جلسه ثابت ورزش می‌کرد و هفت صبح سرکار بود تا هشت شب. روزی ۱۳ ساعت متوسط کارش بود. عمده جایی هم که برای ورزش می‌رفت تپه‌های پارک لویزان بود. من هم چند باری همراهش بودم و دیدم که محافظانش سربازایی نمی‌توانستند ادامه دهند اما حاجی بدون مشکل بالا می‌رفت.»

او از رفتار مهربانه محمد هم می‌گوید: «خیلی اهل حرف زدن و تذکر دادن نبود و کمتر نصیحت می‌کرد. رفتارش، صداقتش، اعمال سیاست‌رubiیتی در خانواده، زیانزد بود. مثلاً با تحکم و مهربانی و از در دوستی، یک رفتار اشتباه در خانواده را تصحیح کند.» احمدحسین برای حسن ختام، داستان دیگری از فروتنی محمد نقل می‌کند: «دو سه روزی بود که حکم ریاست ستادکل شهید محمد آمده بود و ما فکر می‌کردیم که مثلاً این دفعه که محمد را ببینیم، تعداد محافظان بیشتر خواهد بود. یک روزی آخرشب بود که رفتم به منزل مادرم. دیدم جلوی در یک فردی ایستاده است که انکار برای اهل خانه غذا آورده است. رفتم چلو و دیدم که شهید محمد است. گفتم حاجی راننده و محافظ کس؟ گفت که بی‌خیال این چیزها. این را که فهمیده بودند، از دفعه بعد تعداد محافظان شد هشت نفر و دائماً در نوسان بود.»

روایت زوجی که علم‌شان را وقف توسعه حوزه‌های دانش بنیان کشور کرده‌اند

نذر دانایی

با علم و فناوری

گزارش

مرجان قندی

گروه گزارش

در دنیایی که بسیاری دارایی‌های‌شان را برای رفاه و آسایش خود ذخیره می‌کنند، افرادی هستند که بی‌هیاهو و بی‌ادعا آنچه دارند در راهی می‌گذارند که هرگز به پایان نمی‌رسد. وقف، قصه ماندگاری است؛ قصه انسان‌هایی که باور دارند دارایی واقعی، آن چیزی است که بخشیده می‌شود. آنها می‌کارند نه برای امروز، بلکه برای فردایی که شاید هرگز نبینند، اما ایمان دارند با وقفی که می‌کنند روزهای روشن‌تری در راه خواهد بود. ایران بیش از ۳۰۰ هزار موقوفه ثبت‌شده دارد که در حوزه‌های مختلفی مثل آموزش، سلامت، امور مذهبی، فرهنگی و اجتماعی فعالیت دارند. در این میان و در دورانی که بسیاری دانش را ابزار برای پیشرفت شخصی می‌دانند، زوجی تصمیم گرفتند علم‌شان را وقف کنند؛ نه برای شهرت، نه برای ثروت بلکه برای ساختن آینده‌ای روشن‌تر برای خود و دیگران. آنها باور دارند که دانایی، وقتی در خدمت انسانیت باشد، می‌تواند معجزه بیافریند. این تحول نشان می‌دهد که وقف در حال تطبیق با نیازهای روز جامعه و حرکت به سمت حمایت از نخبگان، شرکت‌های دانش بنیان و پروژه‌های علمی است.

سمیه دهقانی‌زاده، از دانش آموختگان دکتری پیوسته بیوتکنولوژی از دانشگاه تهران و همسرش دکتر وحید خداسی، فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی پزشکی از دانشگاه تربیت مدرس پس از پایان دوره کارشناسی ارشد، برای ادامه تحصیل راهی آمریکا شدند. هر دو در آنجا دوره دکترا در رشته بیولوژی مولکولی و علوم سرطان را می‌گذرانند و خداسی نیز دو دوره پس‌دکترا را در دانشگاه یوتا و دانشگاه علوم پزشکی هاروارد طی می‌کند. پس از یک دهه فعالیت علمی در آمریکا، این زوج تصمیم می‌گیرند به ایران بازگردند و شرکت خود را با تمرکز بر فناوری‌های نوین مرتبط با mRNA تأسیس کنند.

دهقانی‌زاده درباره وقف علمی‌شان می‌گوید: «ما شرکت دانش بنیان در حوزه سلامت و پزشکی نوین را وقف کردیم. تمرکز شرکت بر فناوری mRNA؛ فناوری به روز در حوزه سلامت است. این همان فناوری‌ای است که واکسن‌های کووید-۱۹ شرکت‌های مدرنا و فایزر با آن ساخته شدند. اکنون نیز بسیاری دیگر از محصولات درمانی در جهان با این فناوری در حال توسعه هستند، از جمله واکسن‌های پیشگیرانه و واکسن‌های درمانی برای سرطان.» او توضیح می‌دهد: «فناوری mRNA یکی از پیشرفته‌ترین فناوری‌های حوزه سلامت است که بعد از سال‌ها طی کردن مراحل تحقیق و توسعه در دوران پاندمی کووید-۱۹ اولین محصولات خود را به دنیا عرضه کرد. ما از سال ۱۳۹۶، فعالیت خود را در ایران آغاز کردیم و با توسعه پلتفرم این فناوری به صورت داخلی، توانستیم مواد اولیه و دستگاه‌های مورد نیاز را هم بومی‌سازی کنیم. اولین محصول این فناوری در کشور واکسن کووید بود که تا انتهای فاز اول بالینی پیش رفته و نتایج بسیار خوبی نشان داده است.»

وقف دانش برای پیشرفت

در حوزه‌های دانش بنیان

شاید تصور کنید غول‌های دنیای فناوری با

در راه علم و فناوری به وقف توانایی‌ها و درآمد‌های خود برای تبدیل جهان به جایی بهتر برای زندگی عمومی می‌پردازند. دهقانی‌زاده می‌گوید: «توجه به علم و فناوری و استفاده از آن در حل مسائل کشور رویکردی است که ما به آن نیاز داریم. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، حمایت‌های خوبی در این زمینه انجام می‌دهد. رویکرد نسبتاً جدید سازمان اوقاف در این زمینه هم تویذبخش اتفاقات خوبی در آینده است.» او با اشاره به نیت وقف خود و همسرش می‌گوید: «هدف نهایی‌ی ما از همه تلاش‌ها، از جمله تحصیل، راه‌اندازی شرکت و فعالیت در زمینه توسعه فناوری کمک به پیشرفت

جمعی است؛ از تصمیم‌گیران تا دانشجویان و فعالان علمی. ما امیدواریم وقف دانش ما بتواند سهمی در این حرکت ملی داشته باشد.» او با بیان اینکه وقف یعنی اهدای دارایی برای نیتی خاص، می‌گوید: «وقف شرکت با نیت حمایت از فعالیت‌های علمی در کشور به خصوص در حوزه سلامت انجام شده است. هدف اصلی ما، ارتقای فعالیت‌های علمی و پیشرفت در حوزه‌های دانش بنیان است. تمرکز ما بر بهره‌برداری از سود شرکت برای تقویت و توسعه فعالیت‌های علمی و فناوری است تا بتوانیم به‌عنوان یک نهاد دانش بنیان، نقش مؤثری در توسعه علم و فناوری کشور ایفا کنیم.»

از وقف سنتی تا علم و فناوری

وقف در فرهنگ اسلامی و ایرانی سنتی دیرینه و شناخته شده است و بدون تردید شکل‌گیری یا راه‌اندازی مراکز خیریه علمی که به طور اختصاصی به مقوله وقف علم و فناوری می‌پردازد، می‌تواند در تقویت این سنت در حوزه علم و فناوری نقش مهمی داشته باشد. اختصاص خیرات علمی به حوزه علم و فناوری نه تنها می‌تواند تأمین‌کننده سرمایه برای راه‌اندازی کسب و کارهای دانش بنیان برای کسب درآمد باشد بلکه می‌تواند به منزله دست‌یابی به فناوری‌هایی باشد که اثرات و خیرات آن نه فقط در سطح ملی بلکه در سطح جهانی زاده درباره تأثیر وقف علمی‌شان در جامعه می‌گوید: «پیشرفت به واسطه به کارگیری علم و فناوری به دست می‌آید و طبیعی است که در کشورهای پیشرفته، فضای مطلوب‌تری برای فعالیت‌های علمی وجود دارد. اما اگر فقط به این نکته قناعت کنیم و تسلیم شویم، کشورمان هرگز به جایگاه شایسته‌اش نخواهد رسید. علم و دانش نقش کلیدی در حل مسائل کشور دارد؛ از موضوع سلامت گرفته تا بحران‌های زیست‌محیطی و انرژی. این مسیر نیازمند تلاش

نظر بگیرند. البته استفاده از برنامه‌های تشویقی مثل نام بردن از کودکانی که هر روز سر وقت به مدرسه می‌آیند یا نوشتن نام آنها در تابلوی اعلانات مدرسه می‌تواند به تشویق دانش‌آموزان منجر شود.

تهیه نظام امتیاز و پاداش، راهکار دیگری است که متولیان انضباطی امکان استفاده از آن را دارند، به این معنا که کودکان در برابر اقدامات مثبت‌شان امتیازهایی دریافت می‌کنند. بالا رفتن امتیازها هم پاداشی برای کودک در پی خواهد داشت. «این روانشناس با این توصیه که بهتر است در روزهای باقی مانده تا شروع مدارس، استفاده دانش‌آموزان از وسایل الکترونیکی مثل تلفن همراه، بازی‌های کامپیوتری و حتی تلویزیون در ساعات‌های پایانی شب محدود شود، می‌گوید: «بر اساس مطالعات محققان، نور آبی تلفن‌های همراه موجب مهار تولید ملاتونین یا همان هورمون تحریک‌کننده خواب می‌شود و بر چرخه خواب و بیداری فرد تا روز بعد تأثیر منفی می‌گذارد. بنابراین بهتر است کودکان حداقل یک ساعت قبل از خواب از این فضا دور باشند.» علایی در پایان با تأکید بر داشتن برنامه منظم برای خواب دانش‌آموزان، به آرامش والدین در این مسیر تأکید می‌کند: «تغییر، زمان‌بر است، بنابراین برای ایجاد رهایی‌ر در رفتار افراد باید آرامش خود را حفظ کنید. صداردن دانش‌آموز با فریاد نته‌تها رفتار او را اصلاح نمی‌کند، بلکه رفتار غلط را در او استمرار می‌دهد و با خودش می‌گوید چهار بار فریاد می‌زنید و دیگر صدایش نمی‌کنید. بنابراین با حفظ خونسردی و آرامش حتی شوخی و خنده از صبحانه‌ای که آماده کرده‌اید تا صبح زیبای آفتابی بگویید، شاید چند روز اول سخت باشد اما به مرور عادت می‌کند.»

یک‌چهارم کودکان به اندازه کافی نمی‌خوانند که این مورد نگران‌کننده است؛ چون کم‌خوانی با اضطراب و افسردگی مرتبط است. حتی این موضوع ممکن است خطرات بیماری‌های قلبی و عروقی، چاقی، دیابت و فشارخون را در آینده افزایش دهد.» او با بیان اینکه یکی دو روز اول شروع مدرسه، شاید سخت بیدار شدن از خواب طبیعی باشد، این تغییر را با تغییر ساعت زیستی بدن مرتبط می‌داند: «به هر حال دانش‌آموز در تابستان شرایط متفاوتی را تجربه کرده است. اگر از یک هفته قبل برای بیدار شدن در اول مهر برنامه‌ای نداشته، چند روزی ممکن است به سختی بیدار شود تا به اصطلاح بدنش عادت کند، اما به مرور با استفاده از راهکارهایی می‌توان نظم‌پذیری و بیدار شدن سر وقت را در او نهادینه کرد.»

این روانشناس با تأکید بر اهمیت نظم‌پذیری در خانه و مدرسه می‌گوید: «والدین و کادر آموزشی باید بدانند کودکان امروز شهروندان آینده خواهند بود. اگر می‌خواهیم شهروندان فردا مسئولیت‌پذیر و منظم باشند، باید از همین دوران کودکی و سنین مدرسه شروع کنیم.» علایی با بیان اینکه انتظار از ناظم‌های مدارس هم این نیست که مثل گذشته با تنبیه، دانش‌آموزان را به رعایت قوانین ملزم کنند، می‌گوید: «در مرحله اول خانواده‌ها با داشتن برنامه منظم، پایبندی بر قوانین و تشویق کودک برای اجرای درست برنامه‌ها می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشند.

در مرحله دوم کادر انضباطی مدارس هستند که باید همراه و همگام با خانواده قدم بردارند، به این معنا که در صورت تأخیر دانش‌آموز دلایل را از خانواده جویا شوند و اگر تأخیر غیرموجه بود، محدودیت‌های مقطعی برای کودک در

رابطه مستقیمی با شادابی و احساس شادی در همه افراد دارد.

با توجه به اینکه کودکان در سنین رشد قرار دارند، داشتن خوابی مطلوب برای بالا رفتن کارایی آنها از اهمیت بیشتری برخوردار است. تحقیقات نشان می‌دهد خواب بر رشد بدن کودکان هم تأثیر دارد همچنین بر هوشیاری و توجه، عملکرد شناختی، خلق‌وخو، انعطاف‌پذیری، یادگیری و حافظه، « این روانشناس با اعتقاد به اینکه کودکان از سن ۶ تا ۱۳ سالگی به ۸ تا ۱۲ ساعت خواب نیاز دارند، می‌گوید: «اگر کودکان بیش از این مقدار بخوابند هم از نظر من مطلوب نیست و خواب کمتر از این مدت را هم اصلاً توصیه نمی‌کنم. چون خواب کمتر باعث خستگی و خواب‌آلود بودن کودک طی روز می‌شود، به‌خصوص در مدرسه که باید زمان بیشتری را بگذرانند، خواب‌آلودگی قدرت یادگیری کودک را کاهش می‌دهد.» علایی با تأکید بر نظم‌پذیری در الگوی خواب کودکان می‌گوید: «والدینی که کودک را تا نیمه شب بیدار نگه می‌دارند و صبح هم او را دیرتر به مدرسه می‌برند نیز اجحاف بزرگی در حق کودک خود می‌کنند، کودک باید بداند بر اساس قوانین خانواده در مدرسه مشغنی بخوابد.

همه ملزم به رعایت این قوانین هستند تا کودک هم به جدیت آنها پی ببرد.» این روانشناس با تأکید بر اینکه کودکان کم‌خواب ممکن است علائمی از اختلال نقص توجه را از خود بروز دهند، می‌گوید: «کودکی که خواب درست و منظمی نداشته بد اخلاق‌تر می‌شود و حتی ممکن است نشانه‌هایی از بیش‌فعالی در او مشاهده شود. این شرایط، عملکرد کودک را در مدرسه حتی در ارتباط با همسالان تحت تأثیر قرار می‌دهد. طبق تحقیقات انجام شده،

چهره نوین وقف در ایران

با ورود فناوری‌های نوین به عرصه وقف، چهره‌ای تازه از این سنت دیرینه اسلامی در ایران شکل گرفته است؛ از پرورش ماهی در قفس تا تولید انرژی خورشیدی. وقف امروز نه‌تنها میراثی معنوی، بلکه ابزاری برای توسعه پایدار اقتصادی و فرهنگی کشور شده است. رضا معممی مقدم، مدیرکل فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه با اشاره به تحول رویکرد این سازمان، از تلاش برای تبدیل وقف به موتور محرک توسعه پایدار کشور می‌گوید: «وقف امروز دیگر محدود به سنت‌های گذشته نیست، بلکه با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مانند پرورش ماهی در قفس، انرژی خورشیدی و حمایت از طرح‌های دانش بنیان، وارد عرصه‌های نوین اقتصادی و فرهنگی شده است.»

معممی مقدم با اشاره به جایگاه وقف در فرهنگ اسلامی، آن را سنتی حسنه می‌داند که از صدر اسلام تاکنون نقش مهمی در تقویت همبستگی اجتماعی، توسعه علمی و حمایت از محرومان ایفا کرده است. او توضیح می‌دهد: «وقف به معنای اختصاص مال برای امور خیر و عمومی است که سود آن همیشگی بوده و در مسیر خاشی که واقف تعیین کرده، مصرف می‌شود.» او درباره تاریخچه سازمان اوقاف می‌گوید: «سازمان اوقاف در دهه ۱۳۳۰ به‌صورت رسمی تشکیل شد، اما سابقه مدیریت موقوفات در ایران به بیش از ۱۴ قرن برمی‌گردد.» به گفته معممی مقدم، مأموریت اصلی این سازمان، ثبت و اداره موقوفات، نظارت بر مصرف درآمد آن‌ها، حمایت از نیازمندان و اجرای طرح‌های قرآنی، علمی و اجتماعی است. مدیرکل فرهنگی سازمان اوقاف با اشاره به گستره موقوفات در کشور، اعلام می‌کند: «ایران امروز دارای

بیش از ۲۳۰ هزار موقوفه و حدود یک‌ونیم میلیون رقبه است. برخی از بزرگ‌ترین زمین‌های کشاورزی، باغات و مراتع کشور از صدها سال پیش وقفی بوده‌اند و همچنان در خدمت جامعه قرار دارند.» معممی مقدم از همکاری با شرکت‌های دانش بنیان برای ایجاد مزارع پرورش ماهی در استان‌های ساحلی، نصب پنل‌های خورشیدی روی زمین‌های وقفی، راه‌اندازی مجتمع‌های دامپروری و ایجاد بزرگ‌ترین مزرعه اوکالیپتوس کشور خبر می‌دهد و می‌گوید: «این اقدامات گامی برای درآمدزایی پایدار و توسعه اقتصادی موقوفات است.» او به برنامه‌های نوآورانه سازمان اشاره می‌کند و می‌گوید: «اوقاف در زمینه بهره‌برداری از سدها و آب‌بندان‌های وقفی، توسعه انرژی پاک و حمایت از طرح‌های نوآورانه پیشگام بوده است. این اقدامات علاوه بر تولید و اشتغال، به محیط زیست و توسعه پایدار نیز کمک می‌کند.»

معممی مقدم با تأکید بر اینکه اصل امانت‌داری خط قرمز سازمان اوقاف است، درباره نگرانی برخی از نحوه مصرف درآمد موقوفات اعلام می‌کند: «همه درآمد‌ها از طریق سامانه جامع موقوفات به‌صورت دقیق ثبت و با نظارت کامل در مسیر نیت واقف هزینه می‌شود.» مدیرکل فرهنگی سازمان اوقاف به تنوع اشکال وقف اشاره می‌کند و می‌گوید: «امروزه وقف پول و وقف مشارکتی نیز رواج یافته است. در وقف پول، اصل سرمایه محفوظ می‌ماند و سود آن صرف امور خیریه می‌شود؛ در وقف مشارکتی نیز چند نفر می‌توانند دارایی‌های خود را برای یک هدف خیر مشترک وقف کنند.»

چرا حضور سر وقت دانش‌آموزان در مدرسه مهم است؟

بازهم مدرسه‌ام دیر شد!

گزارش

سمیه افشین‌فر

گروه گزارش

بازهم مدرسه‌ام دیر شد. این جمله برای بسیاری از دهه شصتی‌ها خاطره‌انگیز است؛ جمله‌ای از زبان پسرکی که هر روز به دلایل متعدد دیر به مدرسه می‌رسید و با توبیخ و مؤاخذه ناظم و مدیر مدرسه مواجه می‌شد. بسیاری از کودکان آن دوران و پدر و مادرهای امروز، با دیدن آنچه بر سر پسر می‌آمد، هر روز خودشان را موظف می‌دانستند رأس ساعت مقرر در مدرسه حاضر شوند تا خدای ناکرده با توبیخ و مؤاخذه ناظم روبه‌رو نشوند.

اما بنا به گفته بسیاری از والدین، هنوز مدرسه‌ها شروع نشده، مهم‌ترین نغدغه آنها سخت بیدار شدن دانش‌آموزان است. برخی از کودکان اهمیت چندانی به حضور به‌موقع در مدرسه نمی‌دهند، متولیان انضباطی مدارس هم انکار راهکار قابل توجهی برای نظم‌پذیری و توجه دانش‌آموزان به رعایت مقررات مدرسه از جمله حضور در ساعات اولیه صبح ندارند. رها که مادر یک دانش‌آموز سوم ابتدایی است، می‌گوید: «من هر شب تمام تلاشم را می‌کنم که رادمهر بموقع بخوابد تا بتواند صبح به راحتی از خواب بیدار شود، اما متأسفانه تاکنون موفق نبوده‌ام و در نهایت به او گفت‌م در صورت دیر

رسیدن به مدرسه خودت مورد مؤاخذه قرار می‌گیری و باید پاسخگو باشی. بعد از چند روز وقتی از او پرسیدم «وقتی دیر می‌رسی کسی چیزی به تو نمی‌گوید»، گفت: «نه هیچ اتفاقی نمی‌افتد، نگران نباش ماما.» تعجب من وقتی بیشتر شد که آقای ناظم اسم پسرم را به عنوان نگران برگزیده انضباطی معرفی کرد. این موضوع باعث شد از آقای ناظم پرسسم به چه دلیل

پسرم را که هر روز دیر به مدرسه می‌رسد در لیست نرات برتر انضباطی قرار داده است. آقای ناظم گفت: «از نظرق رفتاری پسر خوبی است، نگران نباشید درست می‌شود. ولی من نگران بودم چون رادمهر اگر در این سن نظم‌پذیری را نیاموزد در بزرگسالی چگونه می‌توانم از او انتظار

داشته باشم قانونمند باشد. اما همه والدین مانند رها فکر نمی‌کنند، برخی از آنها مانند سهیلا مادر رویای کلاس چهارمی معتقدند: «چرا بچه‌ها باید کله سحر به مدرسه بروند. این همه سال ما صبح زود به مدرسه رفتیم چه اتفاقی افتاد که حالا دخترم را هم هر روز مجبور به این کار کنم.»

کم‌خوابی کودکان نگران‌کننده است

به هر حال دو دیدگاه در مورد بیدار شدن و سر وقت رفتن بچه‌ها به مدرسه وجود دارد. هرچند دیدگاه دوم دیدگاه غالبی نیست اما فاطمه علایی، روانشناس با اشاره به نقش خواب در رشد مغز کودکان به «ایران» می‌گوید: «خواب

اخبار فرهنگی

تشکیل شورای راهبردی مرمت، بازسازی و احیای حریم تئاتر شهر

هم‌زمان با شروع فصل جدید فعالیت‌های مدیریت تئاتر شهر، «شورای راهبردی مرمت، بازسازی و احیای حریم» این مجموعه با هدف تسریع در امور مربوط به محیط پیرامونی تئاتر شهر آغاز به کار می‌کند.

محمد احیایی، رئیس امور علمی فرهنگی و اجتماعی حوزه معاون اول رئیس‌جمهور، سعید جمشیدی مدیرکل دفتر طرح‌های عمرانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سعید اسدی مدیرعامل انجمن هنرهای نمایشی ایران، علی عباسی کارشناس مسئول اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، مجید فرجی کارشناس مسئول اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به دعوت کورش سلیمانی رئیس تئاتر شهر به منظور بررسی تازه‌ترین فعالیت‌ها و برنامه‌های پیش‌روی عملیات بازسازی و بهسازی حریم تئاتر شهر در این مجموعه حضور پیدا کردند.

سلیمانی رئیس مجموعه تئاتر شهر در این دیدار با قدرانی از همه هنرمندان، مدیران، اهالی رسانه و دیگر فعالان عرصه تئاتر که طی ماه‌های گذشته با دقت زیاد پیگیر اتفاقات و فعالیت‌های مربوط به حریم تئاتر شهر هستند، گزارشی از روند فعالیت‌های انجام گرفته در این زمینه ارائه داده و بر ضرورت اتمام هرچه زودتر عملیات عمرانی مرتبط با محیط پیرامونی تئاتر شهر که هنرمندان و مخاطبان را برای حضور در این مجموعه با مشکلات فراوانی روبه‌رو ساخته است، تأکید کرد.

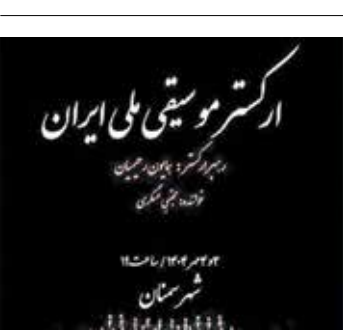
او افزود: «آنچه اکنون در محیط پیرامونی تئاتر شهر برای ساخت حریم مجموعه اتفاق افتاده مشمول مدت زمانی طولانی شده که می‌بایست هرچه زودتر برای پایان این عملیات عمرانی اقدامات لازم را انجام داد.»

/ ایران

گردهمایی هنرمندان سرامیک ایران در «سازگاری»

نمایشگاه گروهی هنر سرامیک با عنوان «سازگاری: از قابلیت تا تسلیم» به همت انجمن هنرمندان سرامیک ایران با همکاری صندوق اعتباری هنر و فرهنگسرای نیاوران از ۱۱ تا ۲۵ مهرماه در نگارخانه شماره یک این مجموعه برگزار می‌شود. ۲۱۲ هنرمند با ۲۲۴ اثر در این نمایشگاه ثبت‌نام کردند که در مرحله اول داور که انتخاب آثار از روی عکس صورت گرفت، ۱۰۲ اثر از ۱۰۲ هنرمند با انتخاب هیأت داوران، وارد مرحله دوم داور شدند که انتخاب از روی اصل آثار است. هیرید همت‌آزاد دبیر نمایشگاه، ارغوان جابری دبیر اجرایی و مرضیه تقی‌خانی، نگین خدادادی، دنیا رحیمی، علی اعتبار و علی زمانی، هیأت داوران این نمایشگاه هستند. */ ایران*

ارکستر موسیقی ملی ایران به سمنان می‌رود

ارکستر موسیقی ملی ایران به رهبری همایون رحیمیان در سومین اجرای خارج از تهران خود به سمنان سفر می‌کند. این کنسرت با خوانندگی مجتبی عسگری روزهای پنجشنبه و جمعه، سوم و چهارم مهرماه از ساعت ۱۹ در شهر سمنان برگزار خواهد شد. در این اجرا قطعاتی چون نغمه‌گر عشق، چرا زندگی، بیشه شیران، ایران جوان، سروهای سربلند و ای ایران برای مخاطبان اجرا می‌شود. پیش از این، ارکستر موسیقی ملی ایران اجراهایی را در شهرهای ساری و رشت تجربه کرده است. */ ایران*

وقتی صحنه میدان جنگ می‌شود

گزارشی درباره پنج نمایش برجسته که به موضوع دفاع مقدس پرداخته‌اند

گزارش

حامد قریب گروه فرهنگی

در سال‌هایی که مناسبت‌های ملی-تاریخی چون «هفته دفاع مقدس» فضای فرهنگی را موقتاً داغ می‌کنند، تئاتر یکی از حساس‌ترین و درعین حال متنوع‌ترین پاسخ‌ها را به تجربه جنگ داده است. گزارش حاضر به پنج نمایش ماندگار که توسط نمایشنامه‌نویسان معاصر ایران نوشته شده است، می‌پردازد. «پچپچه‌های پشت خط نبرد» اثر علیرضا نادری،

علیرضا نادری محمد یعقوبی حمیدرضا آذرنگ مهرداد کوروش نیا ایوب آقاخانی

به کارگردانی نیما دهقان بود و متن درباره شهدای جنگ و تأثیرات اجتماعی-روانی آن بر خانواده‌ها و جامعه است. اجرای فرم‌گرا و نمادین اثر، در جشنواره‌ها مورد توجه قرار گرفت و جوایزی نیز دریافت کرد. آذرنگ در این اثر از فرم‌های نمادین و تجربی استفاده می‌کند؛ او جنگ را نه صرفاً به‌مثابه رویداد تاریخی، بلکه به‌عنوان «خاطره‌ای که باید ختم شود» و درعین حال «خاطره‌ای که مدام باز می‌گردد» می‌بیند. نقدهایی که بر «خنکای ختم خاطره» نوشته شده، بر تأکید متن بر امر فراموشی و لزوم بازخوانی و یادآوری تأکید دارند؛ برخی منتقدان کار را حرکتی اخلاقی تلقی کردند که می‌گوید، حافظه جمعی را نسبت به تلفات انسانی و زخم‌های فردی مسئول بداند.

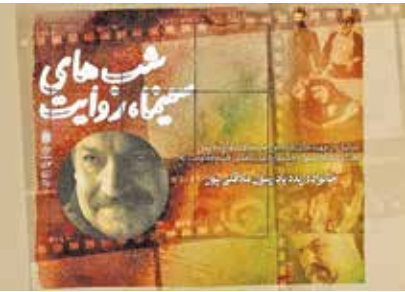
«آخرین نامه» نوشته مهرداد کوروش نیا

«آخرین نامه» نمایشی‌ست که توسط مهرداد کوروش‌نیا نوشته و کارگردانی شده و داستان آن روایت‌گر یک تیم سه نفره دیده‌بانی است که در یک بلندی در خط مقدم جبهه مسئولیت مراقبت

فرهنگی

روی خط خبر

تحلیل از چهره‌های برجسته سینمای دفاع مقدس در موزه سینما

در سومین شب از ویژه‌برنامه «شب‌های سینما، روایت» که امروز برگزار می‌شود، نسخه ترمیم‌شده فیلم «هبوا» اثر زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور و تهیه‌کنندگی بنیاد سینمایی فارابی و سازمان سینمایی سوره، با حضور اهالی فرهنگ و هنر به نمایش درخواهد آمد. این فیلم که از اندرگزارترین آثار سینمای دفاع مقدس است، پس از سال‌ها برای اولین بار نسخه ترمیم‌شده آن، روی پرده سینما می‌رود. در این آیین، با اهدای «نشان رسول» از هنرمندان برجسته‌ای چون فرهاد قائمیان، جمال شورجه و خانواده مرحوم رسول ملاقلی‌پور به پاس سال‌ها تلاش و نقش‌آفرینی در اعتلای سینمای دفاع مقدس تقدیر می‌شود.

ویژه‌برنامه «شب‌های سینما، روایت» به همت موزه سینمای ایران و دبیرخانه جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت و با همکاری و مشارکت بنیاد فرهنگی روایت فتح، انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس و فیلمخانه ملی ایران، از ۳۱ شهریور تا ۳ مهرماه هرشب ساعت ۱۸:۳۰ در موزه سینما، سالن سینماتوگراف، برگزار می‌شود و ورود برای عموم علاقه‌مندان آزاد است.

/ ایران

«در انتهای شب» به لیست ۱۰ اثر برتر جشنواره کلن راه یافت

سریال «در انتهای شب» به کارگردانی آیدآ پناهنده به لیست ۱۰ اثر برتر جشنواره بین‌المللی کلن ۲۰۲۵ راه یافت.

جشنواره کلن که از ۹ تا ۱۶ اکتبر ۲۰۲۵ (از ۱۷ تا ۲۴ مهر) در آلمان برگزار می‌شود، یکی از رویدادهای معتبر فیلم و تلویزیون اروپاست. «در انتهای شب» در این جشنواره در کنار تولیداتی از شبکه‌های زد دی اف آلمان، بی‌بی‌سی انگلستان، ان آر ک دانمارک، آرته فرانسه، دیسکوری و وازنر آمریکا به رقابت خواهد پرداخت.

یکی از جوایز این رویداد، The Hollywood Reporter Award است که به بهترین اثر داستانی در بخش‌های رقابتی New York Art Film Festival و Top TV. Best of Cinema Fiction اهدا و توسط مجله معتبر The Hollywood Reporter حمایت می‌شود. */ ایران*

«ژولیت و شاه» برنده جایزه هنری از نیویورک شد

انیمیشن سینمایی «ژولیت و شاه» به نویسندگی و کارگردانی اشکان رهگذر، برنده جایزه بهترین انیمیشن از جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری مستقل نیویورک ۲۰۲۵ شد.

این انیمیشن که پیش از این برای اولین بار در جشنواره بین‌المللی فیلم فانتازیا کانادا به نمایش درآمد و پس از آن اولین جایزه بین‌المللی‌اش را از جشنواره بین‌المللی انیمیشن پالم اسپرینگز آمریکا دریافت کرد، به تازگی برنده جایزه بهترین انیمیشن از جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری مستقل نیویورک ۲۰۲۵ شده است. این دومین جایزه بین‌المللی این انیمیشن پس از موفقیت در جشنواره پالم اسپرینگز است.

انیمیشن سینمایی «ژولیت و شاه» به کارگردانی اشکان رهگذر و تهیه‌شده توسط استودیو هورخش، اولین بازآفرینی فانتزی و شاعرانه از داستانی تاریخی است که رابطه پیچیده ناصرالدین‌شاه قاجار و بازیگر فرانسوی، «جولی» را در بستری خیال‌پردازانه روایت می‌کند. جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری مستقل نیویورک (NYIAFF) که توسط New York Art Film Magazine برگزار می‌شود و از آثار مستقل و هنری سراسر جهان حمایت می‌کند، امسال برای سومین سال متوالی در نیویورک برگزار می‌شود.

این جشنواره که هر سال آثار مستقل در ژانرهایی مختلف از جمله داستانی، مستند، انیمیشن، تجربی، علمی-تخیلی و موضوعات مرتبط با حقوق بشر و محیط‌زیست را ارزیابی و به برترین‌ها جوایزی اهدا می‌کند در Producers Club Theatre و چندین مرکز هنری برجسته شهر نیویورک برگزار می‌شود.

مراسم اختتامیه سومین دوره جشنواره فیلم‌های مستقل نیویورک در ۲۳ نوامبر ۲۰۲۵ (۲۲ آذرماه ۱۴۰۴) برگزار خواهد شد. */ مهر*

این پنج نمایش برجسته، تجربه جنگ را از زاویه‌های انسانی، نمادین و واقع‌گرایانه بازآفرینی می‌کنند و نشان می‌دهند تئاتر می‌تواند حافظه جمعی را زنده نگه دارد و پرسشگری اخلاقی درباره صحنه بیاورد

نمایی از نمایش آخرین نامه به کارگردانی مهرداد کوروش نیا

«زمستان ۶۶» اثر محمد یعقوبی، «خنکای ختم خاطره» اثر حمیدرضا آذرنگ، «آخرین نامه» اثر مهرداد کوروش‌نیا و «تکه‌های سنگین سرب» اثر ایوب آقاخانی عنوان این آثار است؛ نمایشنامه‌هایی که هر یک از منظر فرم، حافظه و روایت فردی/اجتماعی به مسأله جنگ و پیامدهای آن نگاه کرده‌اند و در تئاتر معاصر ایران ردپایی از خود به جا گذاشته‌اند.

صحنه‌ای به اجرا درآمده است. این اثر یکی از اجراهای بحث‌برانگیزی است که در سالن چهارسو تئاترشهر به نمایش درآمد. در این اجرا پیام دهکردی ایفاگر نقش شخصیت شهید دکتر چمران بوده است.

«تکه‌های سنگین سرب» نمونه‌ای از نمایش‌هایی‌ست که میان حماسه‌پردازی تاریخی و بررسی روان‌شناختی شخصیت محوری در نوسان هستند. آقاخانی با انتخاب سوزهای معروف و ملی‌نمادین، می‌کوشد هم از حیث نمایشی و هم از منظر داستانی به سؤالاتی درباره رهبری اخلاقی، تضادهای درونی و بار تاریخی شخصیت بپردازد. واکنش‌های تماشاگران و نقدها نشان داده‌اند که کار هم توانسته مخاطب علاقه‌مند به روایت تاریخی را جذب کند و هم مورد توجه نسبی منتقدان صحنه باشد.

جمع‌بندی: شباهت‌ها، تفاوت‌ها و نقش تئاتر در یادآوری دفاع مقدس

آنچه این پنج نمایش را کنار هم می‌نشانند، نه وحدت زبانی بلکه موضوع مشترک جنگ و پیامدهای آن است. از فرم واقع‌گرای نادری تا نمادگرایی آذرنگ، و از متن روایی یعقوبی تا نمایشنامه‌های نمادین‌تر کوروش‌نیا و آقاخانی، همگی تصویری از تئاتر معاصر ایران را نمایان کرده که می‌تواند جنگ را از منظری چندصدایی بازتاب دهد.

حتی آثاری که سوزهای ملی یا شخصیتی برجسته را انتخاب می‌کنند (مثل چمران در نمایشنامه آقاخانی)، به بازنمایی ابعاد انسانی، تعلیق‌ها و زخم‌های درونی تمایل دارند؛ به همین دلیل، پیام‌کلی این نمایش‌ها غالباً دعوتی‌ست به یادآوری شخصی و دلسوزانه، نه صرفاً القای روایت‌های رسمی.

متن‌هایی چون «خنکای ختم خاطره» به‌طور صریح به خطر فراموشی و از کارافتادگی حافظه جمعی اشاره دارند؛ این رویکرد، تئاتر را به محملی مناسب برای پرسشگری اخلاقی و تاریخی بدل می‌سازد. بسیاری از این آثار در اجراهای متعددی روی صحنه رفته‌اند و هربار با بازیگران یا کارگردانی متفاوت، واجد لایه‌های معنایی تازه‌ای شده‌اند؛ این ویژگی نشان می‌دهد که متن تئاتری زنده و وابسته به اجراست و هربار می‌تواند حافظه‌ای متفاوت تولید کند.

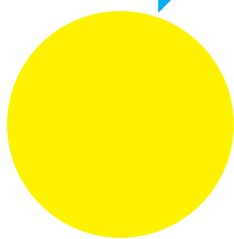
سخن پایانی

برای آشنایی با تنوع روایات تئاتری از جنگ باید به دنبال نسخه‌های چاپی نمایشنامه‌ها و فیلم‌تئاترهای موجود از این آثار گشت؛ برخی اجراها و فیلم‌تئاترها در شبکه‌های ویدیویی و آرشیوهای تئاتری منتشر شده‌اند و احتمالاً برخی دیگر در اختیار اشخاصی است که این آثار در زندگی آنها تأثیر شگرفی گذاشته است.

در مواجهه با نمایش‌هایی که از نماد و فرم استفاده می‌کنند، نه‌فقط «داستان» بیرونی، بلکه «تجربه درونی شخصیت‌ها» و الگوهای حافظه/فراموشی نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است، زیرا این زاویه، اغلب کلید درک عمیق‌تر پیام اثر است.

ایران

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران

• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری

• مدیرعامل: علی متقیان

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰

• پیامک: ۳۰۰۴۵۱۳۱۳ • روابط عمومی: صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۰۵۲۸۸

• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری

• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT

• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

• پیامبراکرم (ص):

غم روزی فردا را مخور؛ زیرا هر فردایی روزی را با خود می‌آورد.

سخن‌روز

تحف العقول، ص ۱۴

درگذشت «کلودیا کاردیناله» سینماگر نامدار ایتالیایی

کلودیا کاردیناله، بازیگر سینمای ایتالیا که در فیلم‌های کلاسیک ایتالیایی از جمله «هشت‌ونیم» فلینی، «روکو و برادرانش» ویسکونتی، «روزی روزگاری در غرب» سرجیو لئونیه در ژانر موسوم به وسترن اسپاگنی و همچنین «پلنگ صورتی» بازی کرده بود، در سن ۸۷ سالگی درگذشت. این بازیگر ایتالیایی که در شهر نیمور، نزدیک پاریس درگذشت، در اوایل دوران حرفه‌ای خود در نقش‌های مکمل تأثیرگذار ظاهر شد. / **مهر**

اصغر فرهادی فیلمش را در پاریس کلید زد

اصغر فرهادی فیلمبرداری دهمین فیلم خود با نام «داستان‌های موازی» را به تازگی در پاریس آغاز کرده است. «داستان‌های موازی» (Parallel Tales) روز ۸ سپتامبر (۱۷ شهریورماه) در پاریس کلید خورده است. فیلمبرداری این فیلم سه ماه ادامه خواهد داشت و ایزابیل هوبر، ونسان کسل، ویرجینی افیرا، پی پر نینه، آدام پتسا و کاترین دونو، از چهره‌های سینمای فرانسه، بازیگران اصلی «داستان‌های موازی» هستند. تاکنون ایزابیل هوبر، آدام پتسا و کاترین دونو مقابل دوربین فرهادی رفته‌اند. / **ایسنا**

اهدای آثار بهرام دبیری به موزه هنرهای معاصر تهران

بهرام دبیری، هنرمند نام‌آشنای عرصه نقاشی، مجموعه‌ای اززنمشد از آثار خود را به موزه هنرای معاصر ایران اهدا کرد. این اقدام فرهنگی در راستای تقویت گنجینه هنری موزه و معرفی هرچه بیشتر هنر معاصر ایران به نسل‌های آینده انجام شده است. دبیری، فارغ‌التحصیل دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران، از چهره‌های شاخص هنر معاصر ایران به شمار می‌رود که با تلفیق عناصر هنر سنتی و نگاه مدرن، آثار متفاوت و نوآورانه‌ای خلق کرده است. / **ایران**

با همایون شجریان برای برگزاری کنسرت گفت‌وگو می‌کنیم

از حیث محتوای کنسرت‌ها از چیزی که اجرایی شود دفاع می‌کنیم، به معنی اینکه شعر ونحوه آهنگ به شورای شعر و موسیقی می‌آید و مورد تأیید قرار می‌گیرد، اگر مشکلاتی داشته باشد تذکر داده می‌شود اما در نحوه اجرا و مسائل دیگر، حواشی در محل اجرا اتفاق می‌افتد. نظارت حوزه‌های مختلفی دارد. بخشی مجوزی است که می‌دهیم و در این حوزه وزارت فرهنگ راجع به خود کنسرت از نظر محتوا و نحوه اجرا نظر می‌دهد، اما بخش‌های دیگری عهده تهیه‌کننده و مکانی است که برگزار می‌شود. «کنسرت رایگان همایون شجریان به نظر می‌رسید کار خوبی است که در فضای اجتماعی اتفاق بیفتد. البته آقای شجریان سفری به دوبی و بعد از آن سفر دیگری برای امور شخصی داشت که امیدواریم بعد از برگشت از سفری گفت‌وگوی مناسب برقرار کنیم و تمهیدات لازم را برای برگزاری چنین کنسرتی فراهم سازیم.»

صحبت‌های سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جمع خبرنگاران در حاشیه حیاط دولت

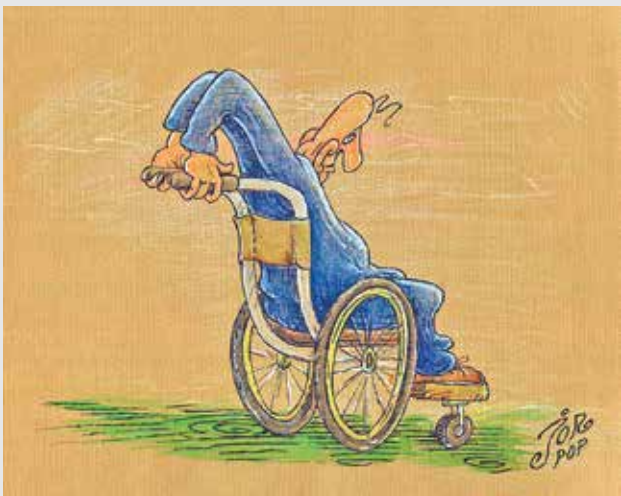

نقل قول

نگاره

در ستایش خودکفایی

طراح: جردن پاپ

یادداشت

حسن کوهرپور

عضو انجمن علمی نقد ادبی ایران

«فردوسی» حاکم جغرافیای زبان فارسی

نفس (روح) در نسبت با جسم محدود به یک جغرافیای مشخص است، جسم انسان در نسبت با خانه‌ای که در آن زندگی می‌کند دارای یک جغرافیای معین است، خانه در نسبت با محله‌ای که در آن حضور دارد جغرافیای روشنی دارد، و همین طور محله با شهر، شهر با استان، استان با منطقه، منطقه با کشور و...، اینها یعنی همه چیز در این جهان دارای یک جغرافیای محسوس و گاه نامحسوس اما معنوی است. به همین اعتبار، فرهنگ، زبان، تاریخ، اندیشه و... هم دارای جغرافیا هستند، آنجایی که می‌گوییم ایران فرهنگی دقیقاً داریم از یک جغرافیا حرف می‌زنیم که سیاسی نیست، یک محدوده معنادار در تاریخ بشری است، محدوده‌ای است در جغرافیایی «از شرق تا رود آمویه (جیحون) و دریاچه آرال کنونی، در شمال تا کوه‌های قفقاز و شهر دربند، در غرب تا رود فرات و در جنوب تا سواحل جنوبی خلیج فارس کشیده می‌شده است. این مرز تاریخی هسته اصلی ایران است که تقریباً همیشه حفظ و بسته به توانایی‌های نظامی و سیاسی شاهان ایران از دوره باستان تا بعد از اسلام، بخش‌های دیگری به این قلمرو اضافه شده است.»

بنابراین وقتی می‌گوییم ایران فرهنگی یعنی جغرافیایی با این محدوده که ذکر شد. اما آیا این جغرافیا، شامل زبان فارسی هم می‌شود؟ پاسخ این است که بله؛ بخش قابل توجهی از این جغرافیا، جغرافیای زبان فارسی هم بوده است. از «سپه‌چشمان کشمیری» تا «ترکان سمرقندی» و «طوطیان هند در بنگاله» به قند پارسی می‌نایزیده‌اند؛ اما به کدام سویه از قند پارسی؟ به همان سویه‌ای که فردوسی به آن سخن سراییده، به همان سویه که حافظ در آن شکرریزی کرده و به همان سویه که سعدی و نظامی و عطار و خیام و... با کلمات در آن کسرشمه کرده‌اند و شعر سروده‌اند.

این‌ها را گفتیم که به اینجا برسیم، به اینجایی که اگر ما جغرافیای وجودی داریم (جسم)؛ جغرافیایی خانگی داریم، جغرافیای شهری و منطقه‌ای و کشوری و... داریم، وطن و جغرافیای فرهنگی هم داریم، وطن و جغرافیای زبانی هم داریم؛ وطن و جغرافیای سنت‌ها و آداب و رسوم و... هم داریم؛ همانقدر که برای جغرافیای وجودی‌مان ارزش قائل هستیم، شایسته است که برای سایر جغرافیایی که در آن زیست می‌کنیم هم اجر و اجر ارج قائل باشیم.

اگر این مقدمات ساده را درباره فرهنگ و تمدن‌مان ندانیم، یعنی سواد معرفتی درباره خودمان و پیرامون‌مان نداریم، و همین باعث می‌شود هزریان‌هایی بر زبان برانیم که فقط نشان می‌دهد ما خیلی بی‌سوادیم! این سرزمین از دوران مادها سربازهایی داشته که جغرافیای آن را حفظ کرده‌اند، سربازهایی داشته که آداب و رسوم آن را حفظ کرده‌اند، سربازانی داشته که دین سرزمین را حفظ کرده‌اند و سربازانی داشته که زبان و ادبیات و هنر این سرزمین را حفظ کرده‌اند، از چه کسی برمی‌آید که به این جغرافیا دشنام دهد؟

همه می‌دانیم که هویت هر ملتی در گرو ریشه‌های نامرئی اما استواری است که گذشته را به حال و حال را به آینده پیوند می‌زند. فردوسی و شاهنامه، تنها یک شاعر و یک کتاب نیستند؛ آنها ستون‌های استوار و شناسنامه هویتی تمدنی کهن هستند که جغرافیای معنوی ایران و زبان فارسی را تعریف می‌کنند. توهین به فردوسی، تنها یک اهانت شخصی نیست؛ این یک حمله مستقیم به «خاک زبان فارسی» است. خاکی که در آن ریشه‌های هویت ما، تاریخ ما، فرهنگ ما و هستی معنوی ما روبریده است. هرکس که عمداً و از روی آگاهی، این ریشه‌ها را نشانه رود، بدون تردید دشمن است؛ و اگر از روی نادانی و چهل مرکب چنین کند، در تاریکی بی‌خبری محض غلتیده و خود، قربانی حماقت خویش است.

متأسفانه روزگار ما، روزگار چیرگی آدمیان متوسط شده است که در پشت نقاب فریبی فضای مجازی، گندم‌نمای جوفروش هستند. آنها با ذهن‌هایی پراز جاهلیت مدرن و دل‌هایی تهی از عظمت تاریخ و فرهنگ، بر شاخه‌ای می‌نشینند که خود را ارم می‌کنند. فرجام چنین رفتاری، نه تنها خواری و انزوا در تاریخ است، بلکه نشان می‌دهد که چگونه تاریکی، خوشتن را در مقابل خورشید می‌انگارد و هم از این روست که می‌گوییم به راستی که تنها تاریکی است که می‌تواند به خورشید ناسزا گوید.

بیست‌ودومین جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی ۱۲ تا ۱۷ مهر برگزار می‌شود

نمایش ایرانی برای مردم ایران زمین

گزارش خبری

گروه فرهنگی

نشست خبری بیست‌ودومین جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی با حضور رضا مردانی (مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، سیاوش ستاری (دبیر جشنواره)، ابراهیم گله‌داززاده (دبیر بخش پژوهش) و جمعی از هنرمندان و مدیران هنرهای نمایشی کشور در سالن مشاهیر مجموعه تئاتر شهر برگزار شد. در ابتدای این مراسم از پوستر بیست‌ودومین جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی رونمایی شد.

ادامه پیدا کند و به صورت مطلوب برگزار شود.»

کمک جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی به نسل جوان

رضا مردانی، مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم با تشکر از تمامی اساتیدی که طی سال‌های گذشته تلاش کرده‌اند تا هویت فرهنگی هنری ایرانی با برگزاری این رویداد حفظ شود، گفت: «بخشی از آیین‌ها و سنت‌های ما برگرفته از هویت و میراث فرهنگی کشور عزیزمان ایران است. آن چیزی که مفهوم می‌بخشد و زیبایی‌ها را به نمایش می‌گذارد میراث ملموس ماست. این جشنواره به نسل جوان کمک می‌کند تا با هویت فرهنگی هنری خود آشنا شوند. پایداری هویت فرهنگی ایرانی اسلامی، یکی از اولویت‌های مهم وزیر فرهنگ هم به شمار می‌آید. بنابراین چه بهتر که این کار طی برگزاری یک رویداد نمایشی صورت گیرد. دوستان برای اولین بار در این دوره از جشنواره، شهر به شهر حضور داشتند و کلاس تخصصی برگزار کردند؛ این موضوع اتفاقی مهم به شمار می‌آید.»

تلاش برای ایجاد پیوند میان این جشنواره و سراسر ایران

سعید اسدی، مدیرانجمن هنرهای نمایشی نیز در ادامه این نشست بیان کرد: «امیدوارم این جشنواره همچون شعله فروزان، تاتار را زنده نگه دارد. خوشحالم که به عنوان همکار و همیار، پشتوانه دوستان در جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی بودیم. شاید تنها جشنواره‌ای که باید و حتماً باقی بماند، جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی است. در حوزه نمایش و درام ایرانی آثار منحصر به فردی داریم که در جهان وجود ندارد. اینکه در سراسر ایران به تمام آیین‌های ایرانی بپردازیم و در همان مکان با نسل جدید ارتباط برقرار کنیم و گفت‌وگو داشته باشیم، اتفاق مبارکی است.»

او با خاص خواندن جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی ادامه داد: «در این دوره، به‌رغم دشواری‌هایی که وجود داشت، تیم آقای ستاری؛ دبیر جشنواره تلاش کردند تا پیوندی میان این جشنواره و سراسر ایران ایجاد کنند. امیدوارم جشنواره درخشانی که آغاز شده است، با شکوه

قرن هاست

که به

نمایش‌های

آیینی و

سنتی اشک

دراوردیم،

خندیدیم و

واسطه ارتباط

با کائنات

شدیم. اکنون

به جایی

رسیدیم که

هر دو سال

یکبار در

جشنواره‌ای

دور یکدیگر

جمع

می‌شویم

و تلاش

می‌کنیم

تکه‌هایی از

این هنر را

به نمایش

بگذاریم

رشته‌ها در ایران فقط یک نفر برای آموزش دارد که ما توانستیم در این دوره از تجربیات آنها بهره ببریم. همه این اتفاقات در چند ماه برنامه‌ریزی و انجام شده است. فکر کنید اگر طی سال چنین مواردی را داشته باشیم چه اتفاقات خوبی برای نمایش‌های آیینی و سنتی رخ می‌دهد. نیاز داریم در بخش آموزش حمایت اساسی صورت گیرد، به گونه‌ای که یک مرکز دائم در بخش هنرهای آیینی و سنتی داشته باشیم تا بتوانیم اتفاقات بهتری رقم بزنیم.»

وی درباره بخش اجرای صحنه‌ای این جشنواره گفت: «پیش از یک‌ماه و نیم است که درحال تولید و کار برای جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی هستیم. دو بخش اجرا در سالن و فضای باز داریم. متأسفانه بخش تازه‌های ما در نمایش‌های صحنه‌ای، وضعیت خوبی ندارد و در این دوره فقط سه اثر داریم که تولید جشنواره هستند. ۱۲ اثر دیگر بخش صحنه‌ای، از آثاری هستند که پیش از این اجرا رفته و در بخش مرور این جشنواره به نمایش گذاشته می‌شود. سالن چهارسوی، قشقایی و سایه مجموعه تئاتر شهر در کنار سالن حافظ در این رویداد ما را همراهی می‌کنند. ۱۷ اثر از تهران و ۸ اثر از استان‌هاست. هر اثر نیز دو اجرا خواهد داشت. البته لازم است بگوییم که بخش اجرا به صورت غیررقابتی برگزار می‌شود. در بخش فضای باز نیز برنامه‌ریزی خوبی انجام شده و اجراهای متعددی حضور دارند. در بخش بین‌الملل، متأسفانه ظرفیت مالی خوبی برای حضور آثار خارجی وجود نداشت. حتی گفته شد جشنواره می‌تواند بین‌المللی نباشد، لذا سعی کردیم در بخش پژوهش حضور کشورهایی را داشته باشیم. دو کشور به صورت حضوری نمایندگانی خواهند داشت و ۹ کشور به صورت آنلاین حضور خواهند داشت.

اگر مسائل حل شود، از کشور ترکیه نیز یک نمایش روی صحنه می‌رود.»

ستاری در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره بودجه جشنواره توضیح داد: «برآورد اولیه برای برگزاری این رویداد، سی و چند میلیارد تومان بود اما در ابتدا به ما قول تأمین ۱۹ میلیارد تومان از طرف معاونت هنری و همکاری برای همراه داشتن اسپانسر برای تأمین بقیه هزینه‌ها داده شد، اما اکنون این بودجه را به ۱۵ میلیارد تومان کاهش دادند. البته از این میزان ۱۰ درصد هم به عنوان مالیات کسر می‌شود. امیدوارم با این شرایط بتوانیم جشنواره را به خوبی برگزار کنیم. اسپانسر برای جشنواره در نظر گرفته شده، اما نتیجه قطعی نشده است. شرایط اجتماعی را درک می‌کنیم، عسده کمک‌ها از سوی شهرداری رخ می‌داد، اما امسال به دلیل شرایط جنگ توانستیم از این کمک‌ها بهره

بربریم. او ادامه داد: «شعار جشنواره «نمایش ایرانی برای مردم ایران‌زمین» است؛ تلاش بر این است اختتامیه با همین شکل و شمایل و شاید در فضای باز و در دل مردم برگزار شود. امیدوارم این اجازه را داشته باشیم که بتوانیم این شرایط را فراهم کنیم.»

جز نمایش‌های آیینی و سنتی، به چه چیز می‌توانیم افتخار کنیم؟

ابراهیم گله‌داززاده، دبیر بخش پژوهش جشنواره نیز در بخش دیگری از این نشست گفت: «امیدوارم نشست‌های خوب و سمینارهای شایسته برگزار کنیم. قصد داشتیم در این دوره تفاوت‌هایی ایجاد کنیم. همواره تلاش کردیم زیست و هویت گذشته را حفظ کنیم، اما نتوانستیم در زمان حال زیست اجرا نشده و عین خیالمان نیست. این موارد نیاز به بستری دارند تا به صورت طبیعی زندگی کنند. خانه‌های تاریخی و فضاهایی داریم که به افراد و مؤسسات مختلف داده می‌شود، اما نمی‌توانند یک مکان را به نمایش‌های آیینی و سنتی اختصاص دهند؛ فکر می‌کنم به ضرورت نمایش‌های آیینی و سنتی پرداخته نمی‌شود.»

او ادامه داد: «ما هرجای دنیا برویم، جز نمایش‌های آیینی و سنتی نداریم. اگر مردم افتخار کنیم؟ ما در دانشگاه‌هایمان درسی به اسم تعزیه داشتیم اما الان نداریم. اگر معلم پرده خوانی، نقالی خوانی، سایه‌های سنتی خیال، عروسک‌های نخی، نمایش‌های عروسکی سنتی و روایتگری خواهیم داشت. همچنین ورود برای همه در این نشست‌ها آزاد است. در این کارگاه‌ها، سعی شده است بر پایه‌های نظری قطعاً می‌توانیم.»

دبیر بخش پژوهش در ادامه بیان کرد: «در طول جشنواره پنج نشست تخصصی خواهیم داشت که از سوم مهرماه ساعت ۱۵ آغاز شده و تا هفتم مهرماه ادامه دارد. در این کارگاه‌ها پرده خوانی، نقالی خوانی، سایه‌های سنتی خیال، عروسک‌های نخی، نمایش‌های عروسکی سنتی و روایتگری خواهیم داشت. همچنین ورود برای همه در این نشست‌ها آزاد است. در این کارگاه‌ها، سعی شده است بر پایه‌های نظری قطعاً می‌توانیم.»

جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی ۱۲ مهرماه افتتاح خواهد شد و از ۱۳ مهرماه اجراهای صحنه‌ای آغاز شده و تا ۱۷ مهرماه که روز اختتامیه است، ادامه پیدا می‌کند. همچنین علاقه‌مندان می‌توانند از سایت ایران‌نمایش و کیسه تئاتر، ویلت نمایش‌ها را تهیه کنند.